

Ljudska

PRAVICA

LJUDSKA PRAVICA
 USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
 1944 - MED NARODNOOSVO-
 BODILNO BORBO JE IZBA-
 JALA KOT 14-DNEVNIK IN
 TEDNIK OD OSVOBODITVE
 DO 1. JUL 1953 KOT DNEV-
 NIK NATO PA KOT TEDNIK
 - OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
 V REDAKCIJSKI POVEZAN-
 STI S »BORBO«

LETO XXIII. Stev. 88
 GLAVNI IN ODGOVORNI
 UREDNIK
 IVAN SINKOVEC
 UREJA UREDNIŠKI ODBOR
 List izhaja vsak dan razen
 petka - Cena 10 dinarjev

OPTIMIZEM V KROGIH OZN

Dobre vesti o Suez

kažejo, da ne bo potrebna ponovna intervencija OZN

New York, 13. apr. (Tanjug). Diplomatska prizadevanja v OZN, Washingtonu in Kairu, usmerjena na ureditev razmer na Bliznjem vzhodu, so zbudila veliko pozornost opazovalcev pri OZN. Po dokaj dolgem obdobju zakulisnih razgovorov in stikov so bile današnje vesti in izjave prvi vidni znaki, ki po splošnem mnenju pričajo, da se bo položaj na Bliznjem vzhodu s pogajanjimi in medsebojnimi popuščanjem polagoma zboljšal.

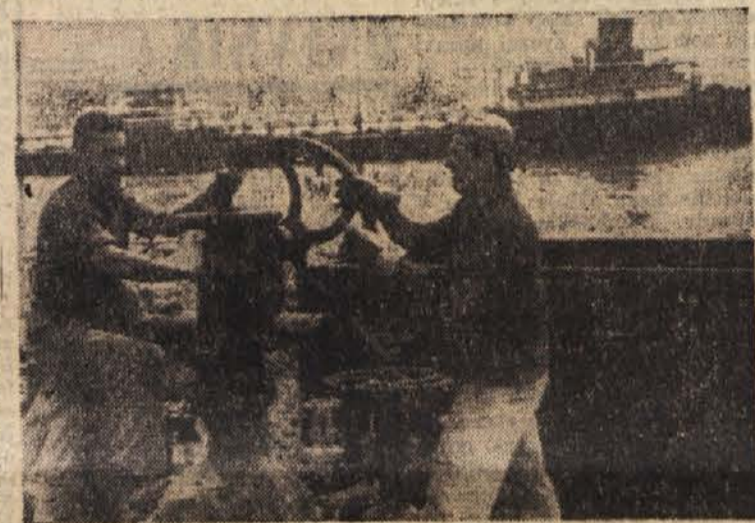
Prva je bila sinočnja vest sekretariata OZN, da pravzaprav ni težav glede poravnave stroškov za čiščenje Sueškega prekopu. Prvotno so mislili, da bodo znašali ti stroški nemara celo 40 milijonov dolarjev in zato je postalo pereče vprašanje, kje bodo vzeli toliko denarja. Zadnji račun pa kažejo, da bodo znašali stroški samo kakih deset milijonov. Ta denar pa je že zagotovljen s prispevki nekaterih dežel.

V Hammarskjöldovem imenu so objavili sinočni tudi poročilo, v katerem je zanikana vest lista »New York Herald Tribune«, da sta Hammarskjöld in Naser dosegla sporazum, po katerem bi se čete OZN omejile na vlogo »Naservih obmejnih patrolj«. V resnici sta obravnavala vprašanje čete OZN, ki pa bo urejeno šele potem, ko bo izraelska vlada odgovorila na zahtevo Generalne skupščine, naj čete OZN zasedejo tudi izraelsko stran demarkacijske črte.

Po sinočnjem razgovoru izraelskega delegata Ebana in Hammarskjölda so se novinari obrnili na izraelskega veleposlanika z vprašanjem, kako je s četami OZN. Dejal je, da izraelska vlada ne bo odgovorila na zahtevo OZN, dokler Naser ne bo povsem jasno povedal, ali je Egipt še zmerom »stehnično« v vojni z Izraelom. Med Egiptom in Izraelom se ni sklenjena mirovna pogodba, kar daje po splošnem mnenju Egiptu zakonito pravico, da na podlagi konvencije iz leta 1888 prepove izraelskim ladjam plovbo po Sueškem prekopu. To je razlog, da Tel Aviv vztraja na zahtevi, naj se Egipt izrazi o tem vprašanju. Po mnenju večine delegacij pa skuša Izrael na tem vprašanju samo zboljšati svoje pozicije.

Z zanimanjem so tu sprejeli tudi vesti iz Kaira, da so ZDA prek svojega veleposlanštva v

Egiptu obvestile kairsko vlado, da ameriške ladje ne bodo več plule po Akabskem zalivu v izraelska pristanišča, dokler bodo trajala pogajanja o Sueškem prekopu. Tudi ameriška petrolejska ladja, ki je zdaj v Eliatu, se bo odondod čimprej umaknila. Arabske dežele menijo, da pripada Akabski zaliv arabskemu svetu in da ni sestavni del mednarodnih voda. Zato nekatere delegacije tolmačijo ameriški sklep, da ameriške ladje ne bodo več plule po Akabskem zalivu v izraelske luke, kot odo-

Eisenhowerjeva doktrina utira pot - Izraelcem: ameriški tanker »Kern Hills« je priplul po Akabskem zalivu v Eilat, Izraelско pristanišče na njegovem severnem koncu, in pripeljal Izraelcem 16.000 ton iraške nafte

bravanje arabskih gledišč, čeprav govore časopisna poročila iz Washingtona ravno o nasprotnem.

Velik pomen pa pripisujejo vestem iz Washingtona, da je predsednik Naser predložil revizirani osnutek za ureditev sueškega vprašanja, ki se nekoliko približuje ameriškemu gledišču.

pooblastili vodstvo stranke in svetnike v mestnem svetu, da zahtevajo odstop župana in mestnega odbora, ki so v njem demokrati, socialni demokrati in republikanci. Kolikor župan in odbor ne bi odstopila, bo storil to republikanski svetnik sam.

Odbor tržaške federacije PRI je sprejel ta sklep zaradi dosedanjih neuspehov mestne uprave, ki so nalteli na odpor levice in desnice, pa tudi zaradi tega, ker so bili zmanj vsi poizkusi, da bi v mestni odbor pritegnili predstavnike drugih strank.

Novi zaplet krize, ki se je danjansko začel že na predinočnji seji mestnega sveta, ko je socialistični svetnik Tainer zahteval, da naj se v mestni odbor vključi tudi predstavnik Gospodarskega gibanja, bi se moral na en ali drugi način rešiti na eni od prihodnjih sej mestnega sveta. Zdjaj pa so republikanci pospešili razčiščenje tako, da skoraj ni več dvoma, da se bo kriza končala. Težko je misliti, da bodo demokrati sprejeli zahtevo socialističnega svetnika. Tako bo že sam odstop republikanskega odbornika omajal že tako nestabilni mestni odbor.

Na vsak način pa ne gre napovedovati in izvajati zaključkov, ker so v vseh dosedanjih zapletitvah, ko je kazalo, da so nove volitve neizbežne, našli kakšno kompromisno rešitev.

Eden operiram

Boston, 13. aprila (AP). Bivši predsednik britanske vlade Anthony Eden je bil danes v bostonski kliniki operiran na žolčnem mehurju. V zdravniškem biltenu je rečeno, da je operacija potekla brez komplikacij.

Zdaj Hammarskjöld lahko pride v Budimpešto

New York, 13. apr. (Reuter). Madžarski delegat v OZN dr. Peter Mod je bil sinočni pri generalnem sekretarju Hammarskjöldu in ga obvestil, da je madžarska vlada privolila v njegov obisk na Madžarskem, ob vsakem času, ki bo zanj ugoden. Ni znano, ali bo Hammarskjöld sprejel vabilo.

Naši parlamentarci obiščejo Romunijo

Beograd, 13. aprila (Tanjug). Po obvestilih iz Zvezne ljudske skupščine bo naša parlamentarna delegacija v maju obiskala Romunijo. Ondi se bo mudila deset dni in bo obiskala več mest in gospodarskih središč dežele.

Vorošilov potuje na Kitajsko

Moskva, 13. aprila. Kakor poroča tukajšnji radio, bo predsednik prezidija Vrhovnega sovjeta ZSSR maršal Vorošilov jutri odpotoval na Kitajsko. Povabil ga je predsednik Mao Ce Tung. Radio dodaja, da si bo Vorošilov ob tej priložnosti ogledal industrijske objekte in kulturne ustanove na Kitajskem.

IZJAVA ČLANA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA FRANCA LESKOŠKA

o nekaterih pomanjkljivostih v sedanjih pripravah za analitično oceno poslov

Beograd, 13. apr. (Tanjug) - Na podlagi sklepa ZIS in naredbe o popisu in opisu delovnih mest v gospodarskih organizacijah so se vsa naša industrijska in prometna podjetja lotila prve etape analitične ocene poslov. Ob tej priložnosti je član ZIS Franc Leskošek sodelavcu Tanjuga izjavil, da v polni meri pomagajo to nalogo izpolnjevati strokovna združenja proizvajalcev, zbornice, sindikati, sekretarjati za delo, zavod za delovno storilnost in nekateri centri, ki se ukvarjajo s tem problemom.

Zadnje tedne je čutili pravi val široke dejavnosti, ki bo, če bo prav usmerjena, lahko koristila splošni akciji za povečanje delovne storilnosti, je rekel Franc Leskošek. Vprašanje je zdaj, ali se razvijajo priprave tako, kakor je treba, in ali ne bodo izjave in ukrepi premalo obveščeni cenilcev povzročali zmed in nesporazumov. Takoj je treba reči, da pravilna analitična ocena poslov se zdaleč ni lahka naloga. Zato smo se tudi lotili te akcije z veliko opreznostjo in zato poteka v etapah.

DELATI NATANČNO, TODA BREZ NAGLICE

Prva etapa, opis poslov, mora biti zaključena do konca junija, je nadaljeval Leskošek. Opis poslov nudi osnovno gradivo za oceno poslov, na podlagi, katere bomo pozneje, v drugi etapi, opravili analize, stopnjevanje in točkovanje posameznih poslov. Zato je važno, da se opišemo dobro, natančno in brez nepotrebnih naglice. Opis poslov je v nekaterih podjetjih že pokazal, da imamo delovna mesta, o katerih nihče ne ve, čemu jih pravzaprav imamo in kaj je njihova vsebina dela. Drugače rečeno, že pri opisovanju dela se pokaže, da imamo ponekod preveč delovnih mest, ki jih je treba odpraviti ali pa priključiti drugim delovnim mestom.

Vzporedno z opisom poslov pa v manjšem številu izbranih podjetij preverjamo tudi uporabljivi-

SEJA IZVRŠNEGA SVETA LJUDSKE SKUPŠČINE LRS

Razprava o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LR Slovenije

Ljubljana, 12. aprila. Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je na današnji seji, ki ji je predsedoval predsednik Izvršnega sveta Boris Kraigher, razpravljal o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LR Slovenije za leto 1957, ki so potrebne glede na odlok, ki ga je sprejela na svoji zadnji seji 26. marca 1957 Zvezna ljudska skupščina v zvezi s spremembami in dopolnitvami zveznega družbenega plana za leto 1957.

Z zveznim odlokom se razširja materialna baza organov delavske samouprave in komunalnih skupnosti in obenem ustvarjajo stimulativnejši pogoji za boljše gospodarjenje gospodarskih organizacij. Z novim odlokom pa se spreminja tudi delitev družbenih dohodkov, ki izvirajo iz delitve celotnega dohodka gospodarskih organizacij. Spremenjeni instrumenti zato zahtevajo ustrezne spremembe tudi v delitvi dohodkov med republiko in ljudskimi odbori, kar ureja odlok

o spremembah in dopolnitvah družbenega plana LR Slovenije za leto 1957, ki ga je sprejel Izvršni svet in ki ga bo predložil Ljudski skupščini LRS, da ga sprejme na svoji prvi prihodnji seji.

Izvršni svet je razpravljal tudi o vprašanih morebitnih spremembah obstoječe upravno teritorialne razdelitve. Ker se zdi, da so določene spremembe nujne že v najkrajšem času in še pred volitvami v ljudske odbore občin in okrajev, ki bodo letos jeseni, je Izvršni svet sklenil postaviti posebno komisijo, ki bo proučila ta vprašanja in predložila Izvršnemu svetu tozadevne predloge.

Ljudski skupščini LRS bo Izvršni svet predložil tudi predlog za izvolitev novih sodnikov Vrhovnega sodišča LRS, Višjega gospodarskega sodišča LRS, okrožnih sodišč v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu in Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani.

izjave o tem, kolikšna bo vrednost točke, ali bo ta vrednost konstantna ali progresivna ali regresivna, kakšna bo naša bodoča politika plač, ali ne bomo predpisali višine fiksnega dela tarifne postavke itd. Hotel bi reči, da ne smemo biti tako »daljnovidni«, kajti poklicani organi o tem še niso sprejeli nobenega sklepa. Najslabše je, da utegne povezovanje ocene poslov z dinarjem in povrh še na podlagi samovoljnih ugibanj privedi do vrste nesporazumov in napačnih nazorov, ki bi objektivnost analitične ocene poslov, torej tisto, kar je v njej najvažnejše, v veliki meri uničili.

To pa bi bila škoda, kajti razen glavne koristi, ki jo pričakujemo od te akcije, namreč, da bomo z metodo analitične ocene poslov sistematično in objektivno ugotovili pravilne odnose med vrednostjo poslov na posameznih delovnih mestih, lahko uredimo še mnoga vprašanja, ki bi sicer ostala brez odgovora. Naj omenim nekatera.

(Nadaljevanje na 2. str.)

NEKAJ NAJVAŽNEJSIH VPRAŠANJ

Dogaja se tudi, da delajo nekateri komisije ali ekipe napačno, da že zdaj dajejo nepotrebne

Adenauerja je zadelo

mnenje göttingenskih profesorjev o atomski oborožitvi Zahodne Nemčije

Bonn, 13. apr. (Tanjug). Weltc piše, da je göttingenski poziv politična stvar prvega razreda in da je v politično življenje dežele prinesel element humanosti. Tudi »Frankfurter Allgemeine Zeitung« sodi, da mora poziv znanstvenikov prisliti k razmišljanju tudi zahodnonemške politike.

Liberalna »Frankfurter Rundschau« ugotavlja, da kancler v svojih izjavah ni omenil strahovitega učinka atomskega orožja in posledic, ki bi jih lahko izzvalo v Zahodni Nemčiji. List pravi, da oborožitev s tem vojnim sredstvom ne odpravlja nevarnosti za njih uporabo, temveč da lahko to doseže samo »razumna politika«. Podobno je mnenje tudi vrste drugih listov, medtem ko se tisk, ki je pod neposrednim vplivom Adenauerjeve stranke, omejuje na reduciranje izjav šefa vlade.

Münich o beguncih iz Madžarske

Budimpešta, 13. apr. (Tanjug). Prvi predsednik madžarske vlade Ferenz Münich je na nekem zborovanju izjavil, da je po oktobrskih dogodkih zapustilo Madžarsko okrog 200.000 ljudi. Po njegovih besedah je bila to posledica »idejne zmede in lažne propagande sovražnikov«.

Japonska spomenica zahodnoevropskim deželam

Tokio, 13. apr. (Reuter). Japonska vlada je obvestila Francijo, Zahodno Nemčijo, Italijo, Nizozemsko, Belgijo in Luksemburg, da smatra, da je njihov načrt o skupnem tržišču v nasprotju z duhom splošnega sporazuma o trgovini in tarifah (GATT). Vlada je zahodnoevropskim državam poslala memorandum, v katerem izjavlja, da ne more sprejeti načrta o združitvi afriških ozemelj z enotnim tarifnim sistemom šestih zahodnoevropskih dežel.

V spomenici je naglašeno, da se bodo dežele, ki ne sodelujejo v zahodnem tržišču, znašle pred višjimi enotnimi uvoznimi tarifami šestih zahodnoevropskih dežel. Predstavnik japonskega trgovinskega ministrstva je izjavil, da spomenica ni ne protest ne opomin, pač pa neke vrste razlaga mnenja pred sestankom dežel članic GATT, ki bo ta mesec v Ženevi.

Stališče Izraela

Tel Aviv, 13. apr. (AFP). Zunanja ministrica Golda Meyr je izjavila, da bo Izrael skrbno spremljal razvoj dogodkov v Jordaniji, dokler se bodo nanašali izključno na notranja vprašanja. »Če pa se bodo druge dežele vmešavale v jordanske zadeve, Izrael ne bo mogel ostati prekrizanih rok.«

Tudi tretji mandat

za sestavo nove vlade v Amanu zaman

Damask, 13. apr. Sirski radio poroča, da je bivši minister za obrambo Abdul Halim Nimr obvestil kralja Huseina, da se mu ni posrečilo sestaviti nove vlade. Kralj je potem zaupal mandat predsedniku Senata El Maftuju, ki bo bržčas sestavil vlado iz neodvisnih politikov, vstevši take, ki niso člani parlamenta. El Maftu se je začel pogajati z jordanskimi politikmi.

Uradni predstavnik jordanske Narodnosocialistične stranke, ki ji pripada tudi bivši predsednik vlade Nabulsi, je izjavil, da njegova stranka odklanja vabilo

predsednika Senata, naj sodeluje v novi vladi.

Okoli 4000 demonstrantov je nosilo po ulicah transparente z gesli za solidarnost armade in ljudstva proti Eisenhowerjevi doktrini za Bliznji vzhod. Zahtevali so vlado nacionalne koalicije.

Kairo, 13. apr. Kakor poroča tukajšnji radio, tudi predsedniku senata El Maftuju ni uspelo sestaviti nove vlade. Danes je kralj že drugič v 24 urah pozval bivšega notranjega ministra Abdela Halima Nimra, naj skuša sestaviti vlado.

NOV ZAPLETLJAJ

v krizi tržaškega mestnega odbora

Trst, 13. apr. V minuli noči so na izrednem občnem zboru Italijanske republikanske stranke

Nabrežinci terjajo furlansko-primorsko avtonomijo

Trst, 13. apr. Na sinočnji seji devinsko-nabrežinskega občinskega sveta so skoraj soglasno sprejeli resolucijo o ustanovitvi avtonomne furlansko-primorske dežele. V resoluciji poudarjajo, da je treba čimprej doseči ta cilj v smislu 116. člena ustave. V skladu s težnjami furlanskega prebivalstva onstran Tilmenta podpira resolucija ustanovitev nove upravne pokrajine s sedežem v Pordenonu, glavno mesto nove avtonomne dežele pa naj bi bil Trst, ker je najpomembnejše industrijsko, trgovsko, prometno in pravno-politično središče na vsem področju.

Resolucija poudarja dalje, da mora posebni statut nove avtonomne dežele vsebovati podrobne določbe za zaščito Slovencev v Italiji, in sicer v smislu 6. in drugih členov republiške ustave ter londonskega posebnega narodnostnega statuta. Resolucija terja končno razširitev narodnostne zaščite na vse Slovence v Italiji.

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo, 14. aprila

Spremenljivo oblačno in še hladno. V Alpah svetlo nagnjen in krajevnih ploham. Temperatura ponoči med 3 do 7, v Primorju 6, čez dan med 10 in 14°C. V krajih z večjo novo razjantvijo nevarnost snega. Nevarnost snega tudi v noči nedelje na podelje.

Nad Srednjo Evropo in Alpami ter deloma nad zahodno Evropo se v velikih zadržuje jedro hladnega zraka.

VČERAJ SO SLAVNOSTNO ODPRLI ZAGREBSKI POMLADNI VELESEJEM

REVIIJA SADOV

naše proizvodnje blaga za široko potrošnja

Zagreb, 13. apr. (Tanjug). — V navzočnosti predsednika Sabora LR Hrvatske dr. Vladimira Bakarića, odposlanca Zveznega izvršnega sveta dr. Marijana Breclja in drugih uglednih osebnosti so danes svečano odprli mednarodni pomladni velesejem v Zagrebu. Odprl ga je državni sekretar za blagovni promet dr. Marijan Breclj, ki je med drugim rekel:

IZ GOVORA DR. MARIJANA BRECLJA

Lanska bilanca zagrebškega pomladnega velesejma potrjuje važno gospodarsko funkcijo, ki jo ima ta gospodarska ustanova v notranjem gospodarstvu življenju Jugoslavije in v njenih trgovinskih stikih s tujino. To se je pokazalo letos, ko je ta privedel na novem in modernem velesejmskem prostoru z znatnim povečanjem števila razstavljalcev in razstavljenih predmetov in prvikrat s sodelovanjem mnogih tujih dežel.

Dr. Breclj je nadalje rekel, da koristi naše skupnosti terjajo ne le višjo raven proizvodnje, marveč tudi njeno prilagoditev notranjim potrebam dežele in razširitev mednarodne gospodarske menjave. V tem procesu so stiki med proizvajalci in potrošniki čedalje važnejši. Letošnji pomladni velesejem, ki je rekel dr. Breclj, »je revija naših sadov in uspehov v proizvodnji blaga za široko potrošnja ter po budaja za večjo in bolj vsestransko menjavo potrošnega blaga s tujino.«

Dr. Breclj je rekel, da zastavlja naš notranji trg čedalje večje zahteve industriji v zvezi s proizvodnjo blaga za osebno potrošnja, in sicer ne glede na

obsega in kakovost blaga. S perspektivnim planom bomo morali še bolj zagotoviti postopno naraščanje osebne potrošnje prebivalstva in se pri tem nasloniti predvsem na lastno industrijo potrošnega blaga ter čimboljše organizacijo trga. Dr. Breclj je izrazil prepričanje, da bo ta velesejem rodil koristi v tej smeri.

5000 RAZSTAVLJENIH VZORCEV

Potem, ko je dr. Marijan Breclj v imenu Zveznega izvršnega sveta razglasil velesejem za odprt in prestrigel trak, so si povabljeni gostje ogledali razstavne paviljone in si zlasti dolgo ogledovali jugoslovanske in tuje izdelke na velesejmu. Na letošnjem pomladnem velesejmu sodeluje 976 jugoslovanskih in blizu 400 tujih razstavljalcev s 5000 razstavljenimi vzorci. V primerjavi z lanskim velesejmom se je število razstavljalcev povečalo za 30%, število razstavljenih vzorcev za 40%, prostor pa je za 60% večji od lanskega. V okviru pomladanskega velesejma so organizirane tudi posebne razstave jugoslovanske obrati, dalje tujih grafičnih strojev in opreme, izložba strokovne in znanstvene literature, razstava gostinstva in turizma ter druge posebne razstave.

S POSVETOVANJA O DRUŽBENEM UPRAVLJANJU V KOPRSKEM OKRAJU

Pregled uspehov dvoletnega dela

Posvetovanje je vodil predsednik okrajnega odbora SZDL Koper Albert Jakopič

Okrajna organizacija SZDL Koper je pred kratkim organizirala v Portorožu dvodnevno posvetovanje o poglobljanju družbenega upravljanja. Posvetovanje je vodil predsednik okrajnega odbora SZDL Koper Albert Jakopič-Kajtimir. Tovariši Jakopič je v svojem poročilu med drugim dejal, da je bilo posvetovanje pregled uspehov dvoletnega dela in naporov v graditvi našega demokratičnega sistema. So pa še tudi pomanjkljivosti, ki nas ovirajo v poglobljanju naše socialistične demokracije in družbenega mehanizma.

OBČINAM SE ODPIRAJO MOŽNOSTI ZA UREJANJE PROBLEMOV

V dveh letih, kar je komunalni sistem, se je pokazala pravilnost naše poti pri poglobljanju demokratizacije družbene ureditve. Tisoči državljanov so se vključili v najrazličnejše družbene organe. Upravno teritorialno razdelitev koprskega okraja na nove občine postopoma že kaže ugodne rezultate. Razvijajo se nova središča, zlasti manjša, ki v bivših okrajih skoraj niso imela perspektive. Ze samo dejstvo, da so v teh središčih ob-

čine, to je neki subjektivni činitelj, ki teži naprej, nam jamči za razvoj takih krajev. O večjih rezultatih še ni moč govoriti, saj te nove občine v okviru nove ekonomske politike šele začenjajo spoznavati svojo gospodarsko zmogljivost in temelje za nadaljnji razvoj šele ustvarjajo. Zato bi bilo po mnenju tovariša Jakopiča preuranjeno vsako združevanje občin, posebej še, ker se nove perspektive glede materialne osnove, čeprav izredno počasi, vendarle odpirajo.

NACELA PROLETARSKEGA INTERNACIONALIZMA V PRAKSI

Ko je tovariš Jakopič govoril o plodnem sodelovanju s sosedi on-

kraj meje, je dejal, da se odnosi med obema sosednjima državama in narodoma normalizirajo in da je zmerom plodnejše sodelovanje na gospodarskem in kulturnem področju. V smislu naše politike aktivne koezistence in še zlasti v skladu z načelom proletarskega internacionalizma moramo tudi ne glede na prevzete mednarodne obveznosti storiti vse, da nudimo našim sočasovladarjem italijanske narodnosti vse možnosti razvoja in dviga skupno z nami. Ves naš sistem socialistične demokracije, zlasti pa še delavsko samoupravljanje in komunalni sistem dajejo za to solidno osnovo.

Odstraniti moramo tudi vse drobne ovire, ki ponekod še otežkočajo vključevanja naših sočasovladarjev italijanske narodnosti v naše družbeno življenje, za kar so pripravljani in lahko z zadovoljstvom govorimo o njihovem pozitivnem odnosu do naše stvarnosti. Ta se kaže tudi v njihovi težnji, da se nauče slovenskega jezika, zaradi česar zahtevajo tudi več pouka slovenščine v italijanskih šolah. Mislimo tudi, da bi bilo prav, da bi pripadniki narodne večine na obeh straneh poznali jezik manjšine in da bi kazalo v naše srednje šole v vseh tistih mestih, kjer živi italijanska manjšina, torej v Koprju, Izolu in Piranu, že s prihodnjim šolskim letom uvesti pouk italijanščine. S tem bomo še bolj okrepiли vezi med obema sosednjima narodoma.

MNENJA — KRITIKA — POLEMIKA

GOZDNE TAKSE

naj ne ovirajo melioracij

Tri, štiri osamljena drevesa sredi polja se niso gozd. Tudi sadovnjakov ne štejemo za gozdove, pa naj so še tako veliki. Vzlic temu gozdarski, ne pa kmetijski organi odločajo, ali sme posekati drevo na polju, ponekod pa so si »podjetnejši« logarji privojsili, oziroma so si skušali prilaistiti tudi pravico do odločanja o poseku sadnih dreves, in to ne samo orehov, ki se jih sme posekati, če njihov lastnik zasadi vsaj eno do tri nova orehova drevesa. Vsakomur, razen tistim logarjem, ki bi radi razpotali še z lesom iz sadovnjakov, čeprav jim obstoječi predpisi ne dajejo pravice za to, je jasno, da je stvar sadjarjev, ne pa logarjev, katera drevesa bodo obdržali, katera pa je treba izločiti, ker jih ne kaže več imeti v sadovnjaku. Drugače je z drevjem izven gozdnih površin. O poseku teh dreves po obstoječih predpisih odločajo logarji oziroma gozdarski organi, ki izdajajo sečna dovoljenja. Kdor poseka ta drevesa, mora plačati tudi gozdno takso. Prav zaradi te takse pa se tisti, ki se čutijo prizadeti, močno pritožujejo.

DRAGI LESENI MOSTIČKI

Tudi na zadnjem občnem zboru Združenja gozdno gospodarskih organizacij LRS je med drugim prišlo do kritike predpisov, ki določajo gozdno takso tudi za drevje izven gozda. Diskutant se je omejil na vprašanje plačevanja gozdne takse za drevje, ki ga je treba posekati pri kopanju jarkov in pri drugih melioracijskih delih na kmetijskih posevstvih. Menil je, naj bi gozdarji podprli predlog, da bi ukinili takso za posek takega drevja. Kolikor predlogu ni bilo moč v celoti ugoditi, naj bi tisti del gozdnega sklada, ki se formira iz takse za posek takega drevja, uporabili za odplačevanje najetega kredita za melioracijska dela. S tem bi kmetijskim posevstvom precej olajšali izvajanje melioracij. Med drugim bi se znatno pocenila gradnja številnih lesenih mostičkov, ki jih je treba zgraditi preko novo izkopanih jarkov in ki so sedaj zaradi takse zelo dragi. Podobnih predlogov za oprostitve prispevka v gozdni sklad je še nekaj. Tako

na primer predlagajo, naj bi planinska gospodarstva v bodoče ne plačevala gozdne takse za tisto drevje, ki ga posekajo pri urejanju pašnikov, seveda le v primeru, če tako pridobljeni les uporabijo pri gradnji raznih naprav, potrebnih na pašnikih.

GRE LE ZA RAZŠIRITEV ŽE OBSTOJEČIH OPROSTITEV

Vodna gospodarstva že uživajo ugodnost, da jim ni treba plačevati gozdne takse za drevje v gozdnih splošne ljudske imovine na področju 50 m širokega pasu ob vsaki strani vodnega toka, ki ga urejajo. Ta oprostitve velja le v primeru, če gospodarstvo uporabi posekani les za svoje potrebe, to je za dela pri urejanju vodnega toka. Z oprostitvijo gozdne takse za posek drevja na melioracijskih in pašniških površinah bi torej samo razširili krog tistih, ki so že sedaj oproščeni takse. Ta razširitev bi bila nedvomno upravičena, saj so melioracije močvirnatih površin in urejanje pašnikov prav tako v korist našega celotnega gospodarstva kakor urejanje hudournikov in drugih voda. Gozdni sklad bi bil sicer v tem primeru nekoliko prizadet, vendar bi bilo zmerom v celoti ohranjeno načelo, naj predvsem tisti prispeva za gojitev in obnavljanje gozdov, ki jih izkorišča, ki ima torej neposredno korist od njih.

Za pravilno analitično oceno poslovnih kvalifikacij

Izjava tovariša Franca Leskoška sodelavcu Tanjuga

(Nadaljevanje s 1. strani)

Prvič, na podlagi cenitve dobimo za vsak posamezni posel dragoceno dokumentacijo, ker bomo vsak posel podrobno in sistematično povzeli, temeljito analizirali in potem točkovali. Ta dokumentacija bo dragocena za kadrovske službe v podjetju, ker bomo z njo dobili odgovor na vprašanje, kakšnega človeka potrebujemo za delovno mesto, kakšne strokovne in šolske kvalifikacije naj ima, s kolikšnim čutom odgovornosti in kakšnimi sposobnostmi za telesne in umske napore razpolaga itd. Jasno je, da kadrovska služba brez takšne dokumentacije ne more pravilno izbirati ob sprejemanju novih ljudi, ob premeščanju ali napredovanju kadrov, ob zaposlitvi žensk in ob mnogih drugih priložnostih.

Drugič, uradi za delovno storilnost, ki jih upostavljamo v naših podjetjih čedalje več, lahko v dokumentaciji za oceno poslov najdemo celo vrsto idej za manjše, pa tudi za večje racionalizacije, za boljše ureditev delovnih mest, za pravilnejšo ureditev notranjega prometa, za ugotavljanje ozkih grl v podjetju in podobno.

Tretjič, število pritožb proti potrjevanju tarifnih postavk lahko z dobro oceno poslov znižamo za manjšo mero. Vsakemu delavcu in uslužbenecu lahko damo na vpogled argumentacijo, zakaj je pravičnejši, ki ga opravlja, dobil toliko točk. To bo vsekakor prispevalo k skrajšanju procesa v zvezi s potrjevanjem tarifnih pravilnikov ter zmanjšanju nezadovoljstva in fluktuacije.

Četrtič, analitična ocena poslov oziroma že prvi dve etapi

nudita kvalifikacijsko sestavo delovne sile, potrebne podjetju. To omogoča sestaviti boljši, bolj realni program šolanja kadrov v tečajih in seminarjih, s predavanji in podobno, ne teoretično, po določenem kopitu, marveč realno, po stvarnih potrebah podjetja.

KMALU SE BOMO LOTILI DRUGE ETAPE OCENE

Ko imamo opraviti z ocenami, moramo torej pustiti ob strani vse jalove razprave, kombinacije in predvidevanja, kolikšna bo dinarska vrednost točke. To nam lahko samo škoduje. Analitična ocena bo prav tedaj rodila dobre sadove, če bomo, ko se ukvarjamo z njo, pozabili na dosedanje tarifne postavke in če si ne bomo belili glave s tem, kakšne naj bodo tarifne postavke v prihodnje. Drugače bodo komisije za ocenjevanje obremenjene s predsodki o vrednosti posameznih poslov in bodo popačile pravilne odnose, ki jih od ocene pričakujemo.

Imamo posebno strokovno komisijo pri sekretariatu za delo Zveznega izvršnega sveta, ki v tesnem sodelovanju s strokovnimi

zdrženji in zbornicami pripravljamo končni osnutek našega enotnega sistema. Priprave se bližajo koncu in kmalu bomo ta enotni sistem objavili. Tedaj se bodo podjetja lotila druge etape v ocenjevanju analize, stopnjevanja in naposled tudi točkovanja.

Obveščeni smo, da v nekaterih podjetjih se zmerom niso storili vsega, da bi kolektivno pojasnili pomen in koristnost ocene poslov. Morda je v tem glavni vzrok mnogih primerov nerazumevanja in zaostajanja nekaterih podjetij že v prvi etapi. Komisija za oceno v podjetjih, komisije strokovnih združenj, sekretariati za delo v okrajih in ljudskih republikah, strokovnjaki v naših ustanovah, ki se ukvarjajo z vso to problematiko, vsekakor pa tudi sindikati, ki podpirajo to akcijo, naj v organiziranem dobrih predavanjih, posvetovanjih in seminarjih, pa tudi s članki v dnevnem tisku in revijah ter radijskih oddajah store vse, kar je v njihovih močeh, da bodo dobili naši ljudje jasno sliko, da bodo spoznali koristi, ki jih bodo imeli od ocene poslov.

SEJA ZVEZNEGA ODBORA ZVEZE NOVINARJEV FLRJ

Tudi v prihodnje navezovati stike

z vsemi časnikarskimi organizacijami, toda ostati zunaj blokovskih organizacij novinarjev

Beograd, 13. apr. (Tanjug). — V začetku seje zveznega odbora Zveze novinarjev Jugoslavije, ki je bila danes v Beogradu, so z enominutnim molkom počastili spomin nedavno umrlega predsednika Zvezne ljudske skupščine in člana Zveze novinarjev Jugoslavije Moše Pijada.

Na seji so v skladu s sklepi kongresa sprejeli sklep o ustanovitvi komisij. Pri Zvezni upravi so ustanovili šest komisij — za ideološko in politično delo, za strokovno izobrazbo novinarjev, za mednarodne zveze, za organizacijska in pravna vprašanja, za finančna vprašanja in za zgraditev doma tiska »Moša Pijada« v Beogradu. Republičkim društvom novinarjev so priporočili, naj upostavijo komisiji za ideološko in politično delo in za strokovno izobrazbo novinarjev, ostale komisije pa lahko upostavijo po svojih potrebah in možnostih.

Ko so sklenili ustanoviti komisijo za mednarodne zveze, so poudarili, da mora Zveza novinarjev Jugoslavije tudi v prihodnje navezovati stike z vsemi časnikarskimi organizacijami na svetu, pri tem pa ostati zunaj blokovskih organizacij novinarjev. Novinarji Jugoslavije se bodo zavzemali za ustanovitev univerzalne novinarske organizacije, toda samo v sporazumu z nacionalnimi organizacijami novinarjev, ne pa s sporazumevanjem dveh blokovskih organizacij novinarjev.

Na koncu seje so obravnavali tekoče zadeve Zveze novinarjev, med njimi vprašanje uredbe o statusu in zvanjih v novinarstvu, plačni sistem in pokojnine novinarjev, revizijo članstva itd.

DNEVNIK

DELEGACIJA NAŠIH NOVINARJEV bo na povabilo sovjetske novinarske organizacije in tiskovnega oddelka ministrstva za zunanje zadeve ZSSR 23. aprila odpotovala v Sovjetsko zvezo. V delegaciji, ki bo v SZ kakor tri tedna, so: urednik »Voznesenja« Rade Vujović, glavni urednik Radia Zagreb Jovo Uprlić, direktor Radia Sarajeva Danica Kurtović, urednik »Ljudske pravice« Gustav Guzej, urednik Radia Skoplje Bora Petrovski in urednik sindikalnega časopisa »Radnik« Zivota Kamperlić.

ROMUNSKA ZADRŽNA DELEGACIJA je večerj odpotovala iz Jugoslavije. Njen vodja Konstantin Matecu je na tiskovni konferenci govoril o stolihi vstih z obiskov v naših združitvenih organizacijah, na koncu pa dejal, da pomeni obisk delegacije dober začetek krepitve medsebojnih vezi med združitvenimi organizacijami dveh sosednjih dežel, č čemer bo prispeval obisk jugoslovanskih združitvenikov, ki bodo šli tude jeseni v Romunijo.

VELIKO ŠTEVILO OBOLENIH zaradi infekcijskih bolezni terja učinkovitejšo uporabo preventivne zaščite — so poudarili na večerjajni tiskovni konferenci v Zveznem zavodu za ljudsko zdravje. Posebno pozornost je treba posvetiti vakcinaciji, zaščiti prirodnih vodotokov od okužitve in uveljavljanju drugih sanitarnih in zaščitnih ukrepov.

LUJSKA SKUPŠČINA BOSNE IN HERCEGOVINE se bo sestala 22. aprila. Skupščini bo predložen osnutek odloka o spremembah družbenega plana in proračuna za 1957. leto.

Kulturne VESTI

JUBILEJNE IZDAJE OB 40-LETNICI OKTOBRске REVOLUCIJE

Za proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije v Beogradu je pripravljen izdati zbrana Lenina dela o dogodkih o Sovjetski zvezi pred letom 1917, v tem letu in po njem. Tiskali bodo tudi knjigo spominov na Lenina, kakor so jih zabeležili njegovi sodobniki skupaj s spomini na Lenina Klare Zetkin. Založniški načrt »Nolite obsega zlasti eseje o Oktobrski revoluciji, ki jih je napisal Miroslav Krleža. V načrtu imajo tudi dela sovjetskih pisateljev, ki so jih navedlihihi ti zgodovinski dogodki. Založba »Rad« se vključuje v oktobrske proslave s knjigo »Spomini na Lenina, ki jih je napisala Nadežda Konstantinonna Krupskaja. Hkrati bo izdala založba pri nas še neobjavljeno Leninovo delo »Teorija o družbeni reprodukciji«. Posebna jubilejna izdaja bo posvečena pariški Komuni. Založba »Narodna knjiga« bo izdala Leninovo biografijo in nekaj literarnih del iz tistega časa.

JUGOSLOVANSKA RAZSTAVA V PARIZU

V petek zvečer so v Jugoslovanski galeriji v Parizu odprli razstavo sodobnih grafičnih del dvajsetih jugoslovanskih umetnikov. Kakih 50 razstavljenih del s motivi iz raznih krajev Jugoslavije je vzbudilo zanimanje pariških slikarjev in ljubiteljev umetnosti. Največ del na tej razstavi imajo France Mihelič, Boško Karanović in Jan Restek.

HINKO NUČIČ ZAPUSCA GLEDALISKI ODER

V Zagrebškem dramskem gledališču se bo v ponedeljek, 15. aprila za vedno poslovil od gledališkega odra Hinko Nučič, znani dolgoletni igralec, režiser in gledališki delavec v Ljubljani in Zagrebu. Nastopil bo pri predstavi kulturno-prosvetnega društva »Slovenski dom« v Zagrebu o originalni verziji Golarjeve komedije »Vdova Rošlinka«. Hinko Nučič se je rodil leta 1883 v Ljubljani in je zgodaj objubil gledališče. Odkril ga je Anton Verovšek, ki ga je angažiral o Ljubljanski Drami, kjer je protkar nastopil o sezoni 1900/1901 o dramatisaciji Jurčičevih »Rokovnjakov«. Takrat mu je bilo komaj 16 let. V Ljubljani je ostal 12 let, se poskušil z uspehom tudi v režiji in v prepažanju iz srbohrvaščine, leta 1912 pa je odšel v Zagreb, ki mu je ostal s kratkimi časovnimi premori, ko je bil zopet v Ljubljani in v Mariboru, zvest do danes. Nad pridritojto je prezel pokroviteljstvo predsednik ljudskega odbora mesta Zagreba Vjenceslav Holjevac.

Gostoljubje izseljencev v »starem kraju«

Z občnega zbora Slovenske izseljenske matice

Ljubljana, 13. apr. — Današnji peti redni letni občni zbor Slovenske izseljenske matice je imel zelo stvaren potek. V zgornjem poročilu je predsednik Glavnega odbora Matice Ivan Regent orisal položaj in zlasti društveno življenje jugoslovanskih ekonomskih izseljencev v tujem svetu.

Generacija starejših izseljencev iz naših republik še živi, vilo — neupošteva potomcev razkropljena po svetu, največ v prvih izseljencev — cenijo na ZDA, Latinski Ameriki, Franciji, Nemčiji, Holandiji itd. Njih šte- vilo — neupošteva potomcev približno 1.250.000 ljudi. Od njih

je 60% izseljencev iz LR Hrvatske in 20% iz Slovenije. Medtem ko imajo naši izseljenci na primer v ZDA, Franciji in Holandiji možnosti razmeroma sproščene družbenega življenja, je našim izseljencem na primer v Latinski Ameriki ali Nemčiji to otežkočeno zaradi tamkajšnjega slabega odnosa do njihovih organizacij.

V organizacijskem poročilu je tajnik Matice tov. Svagelj navedel, da je lani obiskalo »stari kraj« okrog 1500 naših izseljencev. — Glede na to, da se mnogi izmed njih ne oglašajo na Matici oziroma njevnih podružnicah, je bilo to številno dejansko večje. Prav ti rojaki so po obisku, ali najboljši prijatelji naše socialistične države ali pa enostranski ne vselej objektivni poročevalci o njej. Vse to je odvisno predvsem od prvih vtisov, ki jih dobe ob vstopu v rojstno deželo, in pa od našega gostoljubja ter objektivnega prikaza naših razmer, gospodarskih uspehov in težav. V krogu svojcev izseljenci često zvedo za vse osebne »krvice«, ki so jih ti doživeli od osvoboditve sem, zato so objektivni prikazi naših razmer in odgovori na vprašanja, ki se med obiskom v izseljencu porode, velikega pomena. Prav to pa je osnovna naloga podružnic izseljenske matice, ki so jo ponekod že doslej prizadevno in dobro opravljale. Prav tako bo Matica tudi letoštos gostoljubno sprejemala skupine izseljencev, če v vzhodnih postajah, jim omogočila skupne izlete k naravnim lepotam in gospodarskim objektom naše skupne domovine itd. Nadaljevala bo tudi s plodno publicistično dejavnostjo.

Razpis

Da bi študentje ljubljanske univerze proslavili štirideseto obletnico Oktobrske revolucije tudi s študijem problemov, ki jih je sprožil ta velika zgodovinska dogodek,

razpisuje

Univerzitetni svet univerze v Ljubljani naslednje nagradne teme:

1. Lenina vloga v Oktobrski revoluciji;
2. Aktualni pomen Leninih razprav o ekonomski prehodni dobi;
3. Vpliv Oktobrske revolucije na agrarno reformo v stari Jugoslaviji in usoda te reforme;
4. Lenin o državi prehodnega obdobja;
5. Ideje Oktobrske revolucije in sovjetska država in politična praksa;
6. Sovjetske ustave;
7. Vpliv Oktobrske revolucije na zgodovino jugoslovanskih narodov (1917—1920);
8. Odmevi Oktobrske revolucije v Evropi;
9. Vpliv idej Oktobrske revolucije na slovensko literaturo med obema vojnama;
10. Sovjetska filozofija (obdobje do leta 1925);
11. Ruska umetnost po Oktobrski revoluciji.

Udeleženci razpisa lahko obdelajo katero izmed gornjih tem v celoti, lahko pa obravnavajo tudi le posamezna pomembna vprašanja oziroma obdobja, ki jih tema vsebuje.

Pravico sodelovanja pri tem razpisu imajo študentje ljubljanske univerze, ki bodo imeli v študijskem letu 1957/58 še status študenta po obstoječih predpisih.

Udeleženci razpisa morajo izročiti ustrezne razprave na dekanatih fakultet, na katerih so vpisani, najkasneje do 31. marca 1958. O dokončni oceni pravdočasno predloženih del bo odločil Univerzitetni svet na podlagi mnenj strokovnih komisij, ki jih bo v ta namen imenoval iz vrst univerzitetnih učiteljev. Za ocenjevanje predloženih del bodo smiselno veljale določbe pravilnika o Presevnih nagradah za študente.

Izd nagradnega razpisa bo objavljen in nagrade bodo podeljene na dan 1. maja 1958. Najmanjša nagrada znaša 35.000 din.

Predsednik Univerzitetnega sveta.

Malo nejasno

Brez zapletov v našem času ne gre. S tem je treba računati. A vendar opažamo ponekod čudno povnavljanje se okoliščine. Te sicer ne niso, ne dokazujejo, zbuja pa pomisleke in tudi bojazni. Tokrat se je zaplet imenoval Jordanija — na videz pravzaprav notranja zadeva, pomembna mnogo bolj za državo same in njene ljudi kot za ostali svet. Toda »notranja zadeva« se dogaja na kraju, ki je že ves poln eksploziv in kjer je še pred pol leta eksploziv tudi prav zares pokal.

PRED VIHARJEM?

Razen tega so se Jordanski dotički pojavili v času, ko se je ozračje na Bliznjem vzhodu nekoliko ohladilo in je kazalo, da je ondotno trenutno ozračje vprašanje — Suez kljub neizbrani zaslojevanju in vmesnim obratovanjem na najboljši poti k začasnemu miru. Ko so se pletla pogajanja med Kairo in Washingtonom, je zbuja največ optimizma dejstvo, da je angleška vlada začela kazati mnogo bolj razumno stališče in da francoska vlada, če ne ni opustila svojega mnenja, vsaj ni kralja vode. Francija je sicer vstajala, da je treba vprašanje prepeko predložiti Varnostnemu svetu, a je bila v tem osamljena. Varnostni svet kot kresalo interesov velesil in zlasti v sedanjem času spet ostaje govornice med blokoma ni najbolj primeren za obravnavanje suškega spora, dokler niso izčrpane vse ostale možnosti. Predvsem pa ne daje nobene perspektive, da bi zadevo kakor koli približal rešitvi.

Tišina na Bliznjem vzhodu, ki jo je le tu in tam motil kak izbruh izraelske jeze, je torej zbuja optimizem. Nemar, se bo kmalu pokazalo, ali je bil optimizem upravičen ali pa je šlo za tišino pred viharjem. Namreč za podobno tišino, kot je nastala lanske jeseni pred angleško-francoskim napadom na Egipt. Tudi takrat se je začela razgretost že polegala, diplomatska dejavnost je kazala dobro, spet predvsem zato, ker sta se Anglija in Francija nekoliko oddaljili od brezobzirne nepopustljivosti — tedaj pa je kot strela z jasnega udaril izraelski napad, za njim ultimatum Egiptu in končno angleško-francoska agresija. In še nekaj: tudi v tistem času je v bolj nejasnih obrisih začrtavala nekak kot kaka operacija z boksa: nenadna pretirana skrb za jordanško neodvisnost z možnostjo, da bi jo »zaščitile« iranske čete. Irak je dan Bagdadske zveze in zadnja trdnjava angleškega postojanka na tem področju.

GLUBBOVA SENCA

Za zdaj je mogoče le malo osvetliti ozračje dogodkov. Nabulsijska vlada, ki ji je mladi kralj pokazal vrata, je izražala politično smer, ki jo je Jordanija ubrala pred dobrim letom. Ko je moral nenadoma oditi nekdanji namestnik John Glubb, po novem Glubb paša in poveljnik Arabske legije, sicer pa moški, ki je držal v rokah angleško politiko v Jordaniji. Nabulsijska vlada je ob navdušenju podprela javnosti temeljito zaokrenila k Jordanije politiki in se vključila v družbo arabskih držav, zagovarjajo »aktivnega nevtiralizma« in arabske solidarnosti.

Toda v na pol fevdalnih monarhijah, kot je Jordanija, se težnje

ljudi ne izražajo samo v zunanje-politični usmerjenosti. Prebujajočemu se ljudstvu postajajo pretežni tudi okovi starega notranjega reda. In že to — brez velikih zunanjih manifestacij — je dovolj, da se nosilci starega z monarhom na čelu čutijo ogrožene. Hussein je dal razumeti, da bi rad ostal dejanski vladar in ne bi reprezentativni poglavar države. Kot so neurejene, pretrese razmere glavni pogoj da lahko veliki ribarji v kalnem, tako so tudi učinkovito sredstvo za povezovanje reakcionarnih interesov tostran in onstran meje. Takšne težave in zapleti so skoraj neizbežni delež vsake prebujajoče se države, kjer lahko težnje po osamosvojitvi potegnejo za seboj tudi predstavnike starega domačega reda, kjer pa pride do razida, ko mnovice zavestne občutitve potrebuje ne le po nacionalnosti, temveč tudi po socialni emancipaciji.

RICHARDSOVA SNUBLJENJA

Trgovski potnik Eisenhowerjeve doktrine, James Richards, je medtem obredel že nekaj dežel na Bliznjem vzhodu in doslej žel same uspehe. Seveda ne kaže prezreti, da se je najprej ustavljal v državah, ki so vključene v Bagdadsko zvezo, in da uspešna izleta v Afganistan in v Saudsko Arabijo nista nezamisljiva.

Ko je bil Saud nedavno v Washingtonu, se je vrnil domov s polovičnim pristankom. Richards bo potoval tudi v Egipt in ima v potnem načrtu še ostale tri države arabskega sveta. Ondi pa bo rezultat verjetno ponujal pomoč ali pa barantali za politični vpliv. Na njegovi doseganjih poti pa ni mogoče prezreti poskusov, da bi nekako osmilil Egipt in tiste dežele, ki bi potegnile z njim. S tem dobiva Eisenhowerjeva doktrina, pa naj bo še tako sladkana z »obrambo pred nevarnostjo komunistične infiltracije« (med drugim se je tega udobnega golega poslužil tudi jordanjski kralj), priokus po objektivni podpori politiki starega kolonializma.

ATOMSKIH POSKUSOV BO ŽE KAR DOVOLJ

Medtem ko razpravlja ožji razorožitveni odbor OZN o raznih začetnih oblikah razoroževanja, med drugim tudi o omejitvi ali opustitvi poskusov z jedrskim orožjem (tudi na osnovi jugoslovanskega predloga), se Angliji srbno pripravljajo na eksplozivno svoje prve vodilne bombe. Vzoredno z njihovimi pripravami pa naraščajo odpor proti poskusom, ki lahko škodijo. V Angliji se je pojavil odpor, čeprav neenoten, v laburističnih vrstah. V Zahodni Nemčiji se je vnela polemika, da je v znanih volilnih borbe — o umestnosti Adenauerjeve želje, da bi tudi bonnska republika dobila jedrsko orožje. Skratka, vedno več je kandidatov za posest atomskega orožja.

Najbolj pa se angleškim načrtom upirajo seveda Japonci, ki so edini na lastni koži preskusili grozote že »navadne« atomske bombe in potem še posledice oddaljene eksplozije vodilne bombe. Prav zdaj je otočje Riū Kiu pozdravilo doslej najmočnejši radioaktivni dež, ki mu je potvorna nedavna eksplozija sovjetske vodilne bombe. Posebni predstavnik japonske vlade Macušita je po neuspehu svoje misije v Londonu izjavil, da bo Japonska predložila zadevo mednarodnemu sodišču v Haagu.

Tudi to bi lahko bil opomin možem, ki v Londonu razpravljajo o razorožitvi.

Adenauer pojde znova v ZDA

Washington, 13. apr. (AP). Zahodnonemški kancler Adenauer bo v maju znova prišel v ZDA. Pravi, da bo tedaj govoril z Američani o dveh glavnih problemih — o ponovni združitvi Nemčije in o vprašanju nemške obrambe. Kancler bo pozval ZDA, naj pomagajo postaviti na noge bodočo zahodnonemško vojsko, ker je po izidu angleške Bele knjige o zmanjšanju števila britanskih oboroženih sil v Zahodni Nemčiji to vprašanje še bolj pereče.

Eno izmed vprašanj, ki jih bo kancler Adenauer proučil z ameriški državniki, bo tudi vprašanje vrnitve med vojno v Zahodni Nemčiji zaplenjenega premoženja. Adenauer se bo zavzel tudi za znižanje nemškega deleža plačil za ameriške čete v Zahodni Atlantske zveze.

OB PRORAČUNSKI DEBATI V BRITANSKEM SPODNJEM DOMU

Znižanje davkov v korist tistih, ki ne delajo

(OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA)

Tu pa tam malo kruha, marmelada pa ostane za jutri — s temi besedami je zgoščeno izrazil ples vodnika v liberalnem »News Chronicle« glavno obeležje Thornycroftovega proračuna. Po malem za vsakega, nikomur pa ne mnogo, pravi o proračunu »Daily Mail«.

Prvi proračun kanclerja državne blagajne Thornycrofta je uspešna tvorba. Zveni sicer mnogo lepše, če mu pripisujemo nove elemente, kakor če analiziramo njegove številke. Toda tako je največkrat z vsemi proračuni: da sleherniku potolažijo lakoto, nikogar pa povsem ne nasitijo. Neposredna reakcija konservativcev in njih simpatizerjev je bila ugodna, toda zato, ker menijo, da je letošnji proračun samo prvi v seriji, ki naj (čež leto ali dve) prinese davkoplačevalcem stvarne, otipljive olajšave.

Od skupnih 139 milijonov funtov, kolikor bodo dali ljudem v obliki posrednih in neposrednih davčnih olajšav, bo razbremenjena teška industrija za 46 milijonov, davkoplačevalci z letnim dohodkom nad 2000 funtov za 25, družine z otroki za 18, nad 65 let stari davkoplačevalci za 4, takse na zabavo (kino, gledališče, šport) bodo znižali za 12, nakupne takse za kuhinjsko posodo in nekatere vrste pohištva pa za 24 milijonov. Če ne računamo poenovitve loncev, pohištva in vstopnic, so tistim, ki zaslužijo letno manj ko 2000 funtov, poklonili bore malo, pravzaprav nič.

Levica bo zagnala hrup, ker je država največ poskrbela za davkoplačevalce, ki plačujejo dodatne davke (za tiste, ki zaslužijo nad 2000 funtov letno). Toda te olajšave bodo gmočno koristile prav ljudem velikih sposobnosti in pobude, pravi »Daily Mail«. Da bo levica »zagnala hrup«, je bilo jasno tudi brez tega. Stvar opozicije je, da nasprotuje. Laburisti so tokrat našli dva »kaveljčka«, da bodo lahko kritizirali. Prvi je v tem, da nudi država največje olajšave najmočnejšim davkoplačevalcem, drugi v tem, da so poskrbeli najmanj za najbolj revne.

Kar zadeva »srednji razred«, o katerem zadnje čase toliko govore, se je ta obrisal pri tem podnosom. Laburistični »Daily Mirror« povzema položaj srednjega razreda s sodobno alegorijo: »Vse skupaj močno spominja na nogometno stavo, pri kateri ste imeli prav malo upanja, da boste kaj zadeli, zelo mnogo upanja da izgubite, na koncu pa ste zadovoljni, da so vam vrnili vaš denar.«

UGOTOVITVE FRANCOSEKEGA TISKA

ZDAJ VEDO kje je zločinec Pavelič

zato si ni moč misliti, da bo Aramburova vlada zavrnila zahtevo po njegovi izročitvi jugoslovanskemu sodišču

Pariz, 13. apr. (Tanjug). Konservativni pariški časnik »Aurore« zahteva danes izročitve vojne zločince Anteje Paveliča in poudarja, da bo »pravici zadosteno šele, ko pride ta klavni zločinec v Jugoslavijo pred sodišče.

Ves francoski tisk je včeraj in danes objavil poročila iz Buenos Airesa, da so našli vojnega zločince Paveliča v bolnišnici. Hkrati s temi poročili časniki objavljajo dokaj izčrpne opise zločinov, ki jih je zagrešil »izdajalec, krvnik in gaulajter Pavelič. Poluradni »Monde« v svoji vesti poudarja, da je obsojeni vojni zločinec odgovoren za pokol pol milijona Srbov in Hrvatov. Konservativni »Aurore« je posvetil danes uvodnik vprašanju izročitve tega zločince. Časnik opozarja na to, da se je »Paveliču z lokavostjo, prevarami in sodelovanjem mračnih sil posrečilo zbežati iz Jugoslavije skupaj z nemškimi četami in pravi: »Ne upamo si misliti, da bi mogla sedanja argentinska vlada generala Aramburova znova zavrniti zahtevo po izročitvi zločince Paveliča, čigar ime je na čelu seznama vojnih zločincev. Paveliča je treba izro-

EMBARGO ALI »DAJ-DAM«

Z VSEH STRANI SVETA

SOVJETSKA ZVEZA SOVJETSKA ZNANSTVENIKA NA AMERIŠKI ATOMSKI KONFERENCI

Moskva, 13. apr. (Reuter). Dva sovjetska znanstvenika atomskega inštituta v Dubnu potujeta v ZDA, kjer bosta sodelovala na mednarodni atomski konferenci, ki bo proučevala vprašanja visokoenergetske jedrske reakcije. To sta podpredsednika inštituta Vasil Votruba in Marijan Danic. Konferenca se bo začela 15. t. m.

LETALSKA NESREČA

Branzwick, 13. apr. (AP). Sinoci se je v bližini Branzwicka ponesrečil ameriški bombnik. Posadka šestih članov se je ubila.

Incident na meji z Izraelom

Aman, 13. apr. (Reuter). V danes objavljenem poročilu jordanске vojske je rečeno, da so štirje izraelski vojaki včeraj streljali na jordanško stražo v bližini vasi Hiblah. Jordanci so na ogenj odgovorili. Ob umiku na svoje ozemlje so izraelski vojaki odpejali nekoga jordanškega državljanja.

Jordanjska vlada se je v zvezi s tem incidentom pritožila pri Komisiji OZN za nadzorstvo nad pomirjem v Palestini.

Pomladanska neurja s snegom in poplavi

London, 13. aprila (Reuter). Slabo vreme, ki ga spremljajo močno deževje, vetrovi in sneg, je zajelo pretežni del Evrope. V mnogih krajih Zahodne Nemčije je snežilo. Temperatura je ponekod padla precej pod ničlo. Včeraj je snežilo tudi v severni Italiji, v Švici pa je zaradi snežnih metežev onemogočen promet na nekaterih alpskih prelazih. Položaj ob izlivu Pada je čedalje bolj kritičen. Tam je poplavljenjo že okoli 2000 ha zemljišč.

O velikih poplavih in slabem vremenu poročajo tudi iz Brazile. Reka Tokatins je prestopila bregove in še vedno narašča. Slabo vreme s snegom in nalivi je zajelo tudi nekatere kraje v Združenih državah Amerike.

LETALSKA ZVEZA Z MOSKVO

Tokio, 13. apr. (AP). Sovjetska zveza namerava vzpostaviti letalski promet z Japonsko. Nova letalska proga bo vezala Moskvo s Pekingom in Tokiom.

SEVERNNA IRSKA SPET SABOTAŽA

Belfast, 13. apr. (Reuter). Pripadniki irske republikanske armade (IRA) so danes ponovno poškodovali telefonsko centralo v mestu Dunloyu v Ulstru. Postavili so več bomb, ki so eksplodirale na raznih mestih v poslojpu centralne in tudi v govarnici. Policija ni ujele nobenega sabotažja.

INDIJA NESREČA NA GANGU

Kalkuta, 13. apr. (AFP). Bilzu mesta Fante je utonilo v Gangu 75 ljudi, po večini žensk in otrok, ko se je manjša rečna ladja nenadno potopila. Na ladji je bilo okoli 200 ljudi, ki so se peljali na neko slovesnost.

PO MAROŠKIH POTEH (VIII)

Teško je s Francozi toda težko tudi brez njih

cija je aretirala voditelje tega množičnega pričevanje, da medz linčanja. Toda Francozi se vprašujejo, ali moč zvišati, ni nič zalego. Delavci so se je to vse? Boje se namreč, da s pokolom v vpraševati: čemu smo se borili, čemu nam neodvisnost? Hočeš nočeš so jim morali desetih letih nakopila v srch Maročanov. Maroko je zapustilo že 20.000 Francozov. Vlada si na vse načine prizadeva, da bi obdržala disciplino, zaščitila življenje in imetje francoskih državljanov. Maročanom pa pojasnila posledice tega odseljevanja. Sicer pa to ni več potrebno, saj je stvar vsem že jasna.

Vsa velika dela so ustavili. Tovarne zapirajo, industrijska proizvodnja pada, padajo tudi delnice maroških družb na pariški borzi, trgovske hiše propadajo. Posledice čutijo najmanj Francozi, ki so »svoje denare« o pravem času spravili na varno. Žrtve so spet Maročani. Maroška vlada ni mogla pojasniti sindikatom, da bo vsako zvišanje medz sprožilo odtok kapitala iz dežele in zapiranje tovarn. Maroški delavci so zahtevali zvišanje medz vsaj za toliko, da bi se v gmočnem položaju približno izenačili z evropskimi delavci. Nobeno pre-

česar Maročani nimajo. Treba je postaviti na noge gospodarstvo, potrebne so velike investicije.

Francoski priseljenci, kolikor jih je še ostalo v Maroku, pa se muzajo, češ zdaj žanjete, kar ste sejali. Zadovoljno zapirajo vrata tovarn, odpuščajte delavce, milijone, ki so jim jih ti prislužili, pa spravljajo v Francijo. Čudno in nerazumljivo je, da Francija ne preprečuje te selitve Francozov. Francosko veleposlanstvo v Rabatu izdaja vizume vsem, ki se hočejo odseliti, in nikomur ne prigovarja, naj ostane. Ali je to ravnodušnost administracije, ki opravlja svoj posel, ne da bi pomislila, kaj to pomeni? Ali pa je ta ravnodušnost samo navidezna, preračunana na učinek, ki je otipljiv: težko je s Francozi, pa tudi brez njih ni lahko. Vsekakor je maroška vlada ukrenila vse, da Evropejec zagotovi varnost, da razprši vzdušje negotovosti, v katerem živi, manj v strahu za življenje, bolj pa za usodo svojega kapitala: da morda Maročani ne snujejo nacionalizacije in agrarne reforme?

Ne, za zdaj ne, to odločno žanikajo v vladi in v Istikladu. Ne, zemlje francoskih priseljencev se ne bodo dotaknili. Preveč je v Maroku še neobdelane, ki jo bo treba umetno namakati in razdeliti med revne kmete. Ničče ne misli na nacionalizacijo, marveč na to, da bi privabil nov kapital iz drugih dežel in se osvobodil izključnega pritiska francoskega.

Rogdan Pešić

V DEŽELI, KJER 400 MILIJONOV LJUDI ŽIVI OD TEGA, KAR PRIDELAJO

BORIS KRISTANČIČ

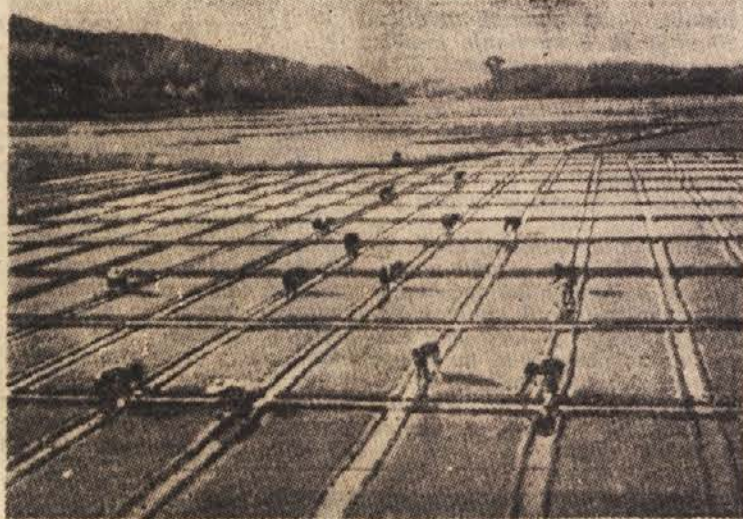
V KITAJSKI ZADRUGI

Na Kitajsko sem prišel po »športnih opravkih«, toda že zdravica ob sprejemu na pekinškem letališču in pozneje še druge so dale naši nalogi vse drugačen značaj. Pozdravili so nas kot državljane socialistične Jugoslavije, ki bodo s svojimi spoznanji in nastopi prispevali h krepitvi prijateljstva dveh dežel, ki imata mnogokaj skupnega v zgodovini zadnjih desetletij, ki se — čeprav ena daleč od druge — borita za isto stvar.

Več kot 30 dni smo potovali po tej neizmerni deželi, napravili malo manj kot 10.000 km poti. Bili smo v rečnih, starih delavskih naselbinah zanemarjenih predmestij, v sodobnih tovarnah in zavodih, v zadrugah in hramih. Govorili smo z delavci in direktorji, s kmeti in umetniki, z meščani. Z enakim ponosom so nas vodili mimo nešteti uspehov osemletne izgradnje in bednih ostankov ne ravno davne na pol fevdalne dobe.

Res, v tem času nisem spoznal Kitajske, dežele, kjer znaša letni prirastek prebivalstva 12,5 milijona ljudi, kjer je več kot 65 narodnostnih skupin, prav toliko verstev in še več običajev, kjer z najso-odobnejšimi sredstvi gradijo prvi most čez Jangce, enega največjih na svetu, in kjer malo dalje tisoči v teku s košarami znašajo zemljo na nasip, da bo višji in trdnější, kjer zraven vzornih socialističnih industrijskih objektov še stojijo tovarne privatnih lastnikov.

Se pred desetimi leti je bilo najbolj značilno vprašanje o Kitajski: ali ta dežela sama lahko prehrani svoje ljudi? Imenovali so jo deželo lakote. Pred osmimi leti je bilo 40 milijonov ljudi, ki so trpeli lakoto. To je bilo leto osvoboditve. Skozi ruševine desetletnih vojn, sredi nešteti drugih skrbi so pripeljali iz Sečuana in

Na riževih poljih v Sečuanu

obseg in delo. Iz njegovih podatkov in temeljitih odgovorov na stavljeno, je najvišji organ vsakoletna skupščina, ki v imenu ondotnih 4478 zadrugnikov odloča o vseh vprašanjih. Vendar lahko voli in odloča o planu le 2259 ljudi. Ti so produktivni člani zadrug in starejši od 16 let. Za dobo enega leta izvolijo 7 ljudi v nadzorni in 23 v upravni odbor.

Med vsemi temi pa jih je samo šest, ki ne delajo na poljih: tri knjigovodje, predsednik in dva namestnika. Kakor vsi ostali so tudi ti plačani po številu vrednosti delovnih dni. Ta vrednost iz leta v leto narašča in je lani znašala 1,26 juana (nekoliko manj ko prejšnja leta zaradi tajfunov in poplav).

Razdelitev celotnega dohodka je izredno stimulativna iz več razlogov. Predvsem zaradi pavšalnega davka državi, ki znaša v vsakem primeru 4%. Ostalo v glavnem razdeli tako: 30% za produkcijske izdatke, 1% za upravo, 3% za povzemanje produkcije in socialne sklade, 62% med članke zadrug.

Brez postranskega dela, ki ga prav tako opravljajo v okviru zadrug, je znašal mesečni dohodek zadrugnika: 1952. leta 9 juanov, 1956. leta 11,5.

V malo drugačnem razmerju je naraščala proizvodnja. Na en čan (ena petnajstina hektara) je znašala 1950. leta 1900 kg zelenjave, 1953. leta 2250 kg, 1954. leta 2007 kg, 1955. leta 3150 kg in lani 3200 kg. Ta uspeh so dosegli predvsem z večjim številom žetev, katerih povpreček je zdaj leta dosegel po 3,2 (od dveh do pet) na leto.

Zanimiv je način ocenjevanja delovnega dne. Tako štejejo n. pr. za prevoz 50 kg blaga iz zadrug v mesto po 1,7 točke. Z enkratnim prevozom je moč prepeljati tovor 250 kg. Ker pa je potrebno za ves delovni dan 10 točk, je treba opraviti še nekaj dodatnega dela. Skupine, ki štejejo po 170 do 250 ljudi, si ocenjujevali volijo.

Po ogledu stanovanjskih prostorov smo sredi njih stopili do

nekega kmeta. Povedal nam je med drugim:

— Ko sem bil še sam zase, sem 1950. leta zaslužil skupno s svojimi štirimi ljudmi v družini okoli 60 juanov, zdaj nas vseh pet skupaj dobi nekaj nad 180.

Za boljše razumevanje naj vedem še razmerje juana in dolarja: dva in pol kitajske enote za eno ameriško.

Čudno zavijanje v zahodnem »Vorwärtsu«

Od glasila stranke, ki nasprotuje bloksovskemu obravnavanju mednarodnih problemov in ki se zavzema za pozitivno mednarodno politiko, bi človek seveda pričakoval, da bo pisalo objektivno, z dobrim namenom in konstruktivno. Prav zato je treba tembolj občudovati, da je v časniku »Vorwärts«, glasilu Socialnodemokratske stranke Zahodne Nemčije, izšel članek, v katerem so popačena dejstva o jugoslovanski politiki in ki nase stlačijo do mednarodnih dogodkov obravnava, presejajo in napada s čisto bloksovskimi pozicijami, s protikomunističnega stališča, z »druge strani barikade« (kakor je rečeno v članku).

Sodeč po tem članku bi človek dejal, da »Vorwärts« meni, da so problematske deklaracije Socialnodemokratske stranke protivnični razdelitvi sveta v antagonistične bloke samo formalna zadeva, da pa je treba v praksi začeti s teorijo, da je svet razdeljen s političnimi, vojaškimi in ideološkimi barikadami, da je treba braniti te barikade in napadati tiste, ki razbijajo umetno zgrajene pregrade v mednarodnih stikih.

Ko je na popačen način prikazal stališče Jugoslavije in navedel celo vrsto napačnih informacij in neresnic, kakor n. pr. trditve, da je Jugoslavija obsedla ljudsko vajo na Madžarskem in »zelela samo to, da bi opravili birokratične korekture dotodanjega režima«, prehaja pisec članka v »Vorwärtsu« na glavni očitke: »Jugoslavija je v presoji madžarskih dogodkov in v sedanjem stališču do Madžarske vendarle na »oni strani barikade«. »Tito ne more preiti na drugo stran barikade«, je rečeno v članku. »Reagiranj Jugoslovčanov na mnoge ruske napade so bila odkrnjena in v stanju ideološke dvospolnosti. Jugoslovanci zmerom poudarjajo socialistični značaj Sovjetske zveze«. »Jugoslovanci so za ideološko sodelovanje...«

V »Vorwärtsu«, glasilu stranke, ki čisto opozarja na škodljivost politične in ideološke ekskluzivnosti v obravnavanju mednarodnih problemov, je

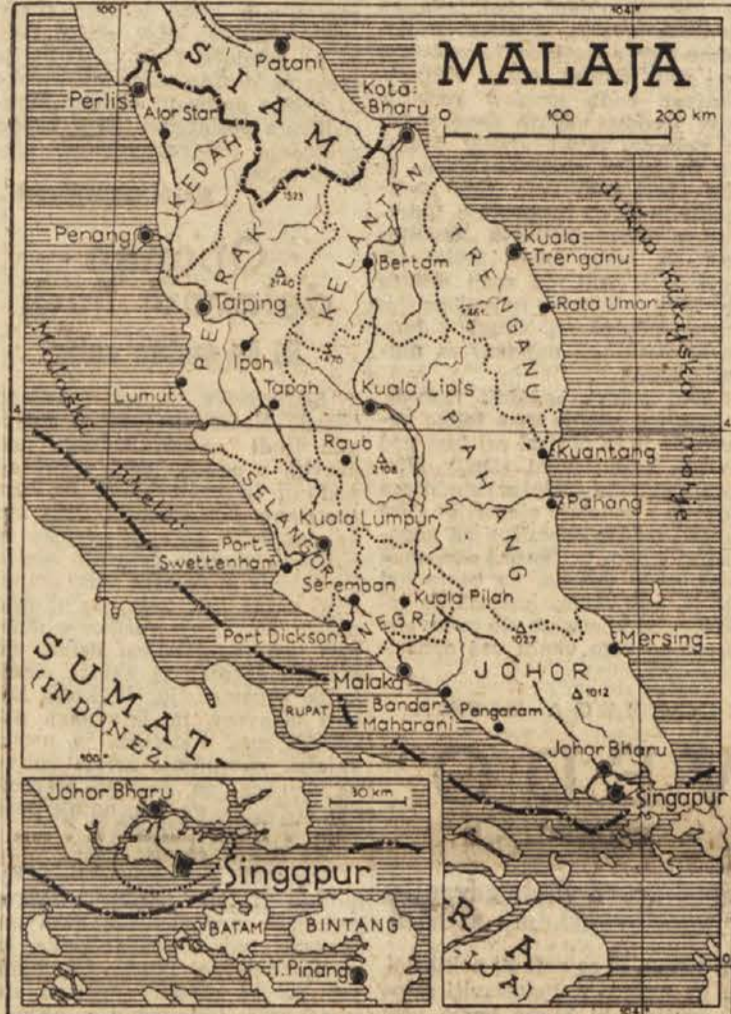
bil torej objavljen članek, ki očita Jugoslaviji prav to, da zagovarja in uveljavlja izvenbloksovsko orijentacijo. V tem članku so pravzaprav prišli do nazraza protikomunistični bloksovski članzi. Bistvo očitkov v citiranem članku je torej v tem, da ml. Jugoslovanci nismo na protijugoslovanski poziciji.

Mi smo komunisti, mi kot komunisti uveljavljamo izvenbloksovsko politiko v prepričanju, da s tem kar najhitreje prispevamo v aktivni koeksistenci dežel ne glede na njihovo družbeno ureitev. Pisca omenjenega članka v »Vorwärtsu« pa moti prav takšna modna narodna orijentacija. Toda kako je mogoče njegovo kritiko jugoslovanske politike koeksistence vskladiti z uradno politiko Socialnodemokratske stranke, ki tudi poudarja potrebo po aktivni mednarodni koeksistenci?

S tem, da očita Jugoslaviji, da njeno gledišče ne ustreza stališču »določene barikade«, so je pisec članka v »Vorwärtsu« znašel na isti liniji s distim. ki bi radi ves svet razdelili s svojimi različnimi barikadami in ki jim je in v prvi vse, kar vodi k mednarodnemu združevanju in sodelovanju. Pisec članka je našel »slabe strani« stališča sproti Madžarski v tem, da so predstavniki ZKJ v času, ko sta Bulganin in Kadar napadla stališče Jugoslavije, podpisali s delegacijo KPF skupno deklaracijo, v kateri je poudarjeno, da je treba podpreti Kadarjevo vladno. Nam pa se zdi, da prav ta primer dokazuje moč in doslednost jugoslovanskega stališča do Madžarske. Tudi ob tej priložnosti se je zelo jasno pokazalo, da naša politika ni pragmatična, da so pri presoji posameznih dogodkov in določanju gledišč do njih ne ravnamo po trenutnih potrebah.

Ko bi se bil »Vorwärts« nekoliko globlje zamislil v ta primer, bi lahko spoznal, da samo potrjuje doslednost jugoslovanskega prizadevanja za odstranitev ovir na poti k mednarodnemu sodelovanju in napredu na svetu.

J. Smolec

V Londonu so se te dni delegati singapurske lokalne vlade in britanskega kolonialnega ministrstva sporazumeli o singapurski notranji samoupravi. Uveljavila naj bi se še letos. V narodnostnih vprašanjih bo avtonomna oblast delno navezana tudi na Malajsko federacijo, ki ji Singapur geografsko, gospodarsko in narodnostno pravzaprav tudi pripada

bogatega Severovzhoda več milijonov ton riža, ki so večino te množice postavile na noge. Prvič v kitajski zgodovini. Cin je imel dolgoletno prakso s tuji. Poznal je njih navade in želje. Posebno turistične slabosti za ogled nešteti, več ali manj pomembnih zgodovinskih znamenitosti. Ukvarjal se je predvsem s prevajanjem. To je počel tudi tedaj, ko smo sestavljali spored za naše proste dni. Sicer molčeč je to pot spregovoril med smehljajem, ki ga ni nikdar zatajil:

— Veste, imam 33 let in še nisem videl Kitajskega zidu. Prav gotovo je zanimivo, toda prepričan sem, da je več stvari, ki si jih je bolj vredno ogledati.

Cez čas, prav malo tudi zaradi Cinove pripombe, je bil na sporedu tudi obisk v kmečki zadrugi nekje blizu Sanghaja.

Poglaviti vzrok pa je bil ta, da nismo mogli mimo 400 milijonov ljudi, ki žive od tega, kar pridelajo, da jih je več kot 99% v zadrugah, večidel v zadrugah višjega tipa, da so že dve leti po osvoboditvi postavili na laž mnenje mnogih tujih ekonomistov, da Kitajska ne more živeti brez uvoza žrnja. Leta 1951 so ga celo nekaj malega izvozili.

Tako nas je zamikalo videti, kako lahko živi kmet, ki zasluži na leto več kot 50 nuanov (7500 dinarjev) zase in za vso družino, medtem ko prejema industrijski delavec prav toliko na mesec. Hoteli smo najti še eno potrdilo za mnenje, ki smo ga čuli od vsakega tujca in domačina, da vsi, celo kmetje izhajajo bolje kot kdajkoli prej. Iz leta v leto bolje.

Z dvema prevajalcema, od katerih je eden obvladal sanghajske narečje, smo se ustavili 20 km zunaj mesta. V zadrugi Avantgarda, eni izmed prvih, sodeč po imenu, zgledeh kmečkih skupnosti. Hodili smo še kakih 1000 m med skoraj skopuško skrbno narezljanimi, zeleno obarvanimi gredicami, preden smo se ustavili pred majhno leseno enosobno kolibo. V njej pisarna, sprejemnica in prostor za sestanke obnemca. Komaj

izvleček, ki lahko očrta to in nemara vse skupnosti višjega tipa. Ker vodstvo zadrug ni potem s številkami in organizacijskimi podatki razložil njen ustroj,

PARISKO NEBO D

POMLAD na italijanskem bulvaru

Celo za Parižane se je letošnja pomlad oglašila nepričakovano hitro. Lani se je zima vlekla do konca aprila. Letošnji april pa je prinesel že pravo pomlad. Seveda pa zima ni brez odpora zapustila pariškega podnebnja. Pomlad se je šele začela, a treba je še računati s hladnimi dnevi. Kaj bodo prinesli pomladni dnevi temu velikemu, živahnemu mestu? Ni treba biti poseben prerok, da lahko rečeš, da ne bo za vse enaka.

Pravijo, da spoznaš Pariz v treh etapah. Prva traja dotlej, dokler se človek, ki ga je prvič zanesla pot v to lepo mesto, navdušuje za vse, kar vidi: za ulice, za ljudi, prečelja hiš, za okrepčevalnice in trge, za vrvenje na ulicah in za brnenje podzemeljske železnice. Potem pa napoči dan, ko je človek sit vsega tega. Tedaj se začne druga etapa, obdobje razočaranja. Prvotno navdušenje se umakne slabi volji, večasi tudi dolgočasnosti in nevolji. Izkušeni ljudje pa pravijo, da je najlepša tretja etapa. Začenja se s trenutkom, ko tujec najde v Parizu »svoj kotiček«, kako mizico v priljubljeni okrepčevalnici, kjer ob določenih dnevih posesti s svojimi prijatelji, pokramlja o politiki, moralni in stari kitajski poeziji ter najde ravnotežje srca in duše. To je pravi Pariz, pravijo, in samo kdor to doživi, bo res znal živeti v tem mestu. Seveda ljudje, ki pripovedujejo o teh treh etapah, nikoli ne pozabijo pripomniti, da Parizu ni enakega mesta na svetu prav zato, ker ima takšnih možnosti več kakor druga velika mesta.

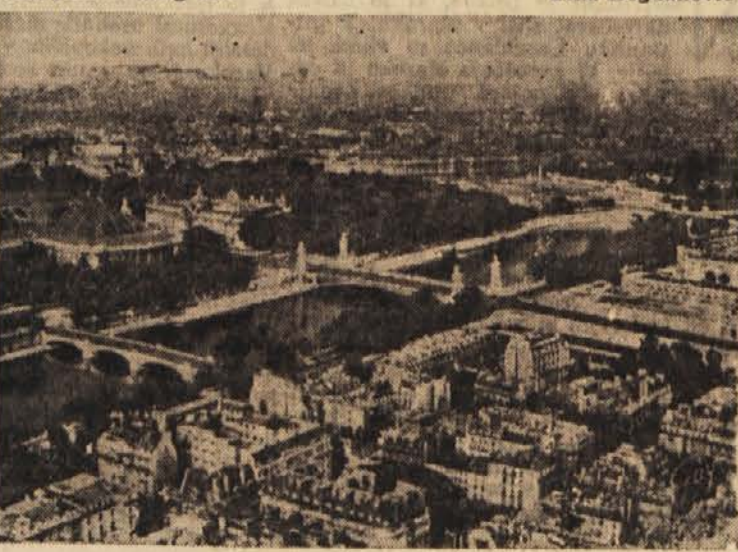
Pariške ulice nudijo človeku marsikaj zanimivega in privlačnega. Lahko se vživiti v vlogo junaka, nepogrešljivega strelca, spretnega hazarderja ali pa poslušati najlepše glasove najboljših pevcev. Revolverji, puške, mitraljezi, da lahko streljaš z njimi ob po-

moči fotocelic, namizni nogomet, miniaturne avtomobilske dirke, avtomat, ki v nekaj sekundah natipka zaželeno ime... Polno je mladine, podnevi in zvečer.

Tokrat je bila za slučajno mimoidočega privlačna skupina fantov, v katerih je celo nepoučen človek po slikah iz zgodovinskega spoznal slovit »rock-and-rolliste«. Dolgi lasi s šopom, malomarno potisnjenih na čelo, predolg in preširok suknjič, odpetja srca in valca. Ko je igla do kraja drugič opisala ploščo, fantje niso dovolili tretje ponovitve. Opazovalcu so rekli, da je njegov čas minil in da lahko gre.

Ceprav ni filozof ne poklini psiholog, je razumel smisel prizora: ta bitja, o katerih se je spletlo toliko čudnih zgodb in legend, res žive v drugem svetu.

Zika Bogdanovič

Pogled na Pariz

Svetovne neenakosti

(OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA)

New York, aprila
Industrijska proizvodnja na svetu je zdaj dvakrat večja od rekordne predvojnje v letu 1937, mednarodna menjava blaga, celotni obseg izvoznih poslov je narasel za celih 60% v primerjavi s tistim letom. Umrljivost je padla, zlasti v nezadostno razvitih deželah. Nalezljive bolezni še zdaleč niso več tako nevarne, kakor so bile pred vojno. Še nikoli prej ni pridelalo človeštvo toliko hrane kakor zdaj. Napisanost je čedalje manjša. Čedalje več otrok hodi v šole. Narodni dohodek na splošno naglo narašča.

Vse to je videti iz dveh pomembnih, pravkar objavljenih študij. Prva je Poročilo o socialnih razmerah na svetu, ki ga bo obravnaval Gospodarsko-socialni svet OZN na svojem prihodnjem zasedanju, drugo pa Statistični letnik OZN. Obe knjigi skupaj obsegata nad 1000 strani. V njih je analiziran dosedanj napredek človeštva na vseh področjih. Čeprav pa je ta napredek nesporen in velik, navaja Poročilo o socialnih razmerah tudi precej razlogov, da človeštvo ne more biti povsem zadovoljno. Do splošnega napredka je namreč še daleč in potrebni bodo novi, še večji napori, preden bo lahko človeštvo s socialnimi razmerami zadovoljno.

NEGATIVNI ČINITELJI

Poročilo n. pr. ugotavlja, da je napredek relativno še neznat, če ga primerjamo s potrebami in

revščino velikega dela človeštva in s stvarnimi možnostmi. Negativno namreč delujejo mnogi činitelji. Med njimi je treba zlasti omeniti spore in spopade, ki povzročajo mnogo političnih težav, pa tudi velike stroške za oboroževanje. Človeštvo ne napreduje enakomerno. Poročilo tudi omenja, da ni na razpolago dovolj podatkov, da bi lahko prikazali socialne razmere na svetu v pravi, jasni in povsem zanesljivi luči. Nastajajo tudi novi problemi, s katerimi je treba računati. Ponekod so gospodarski in socialni cilji med seboj premalo povezani. Nekatera preča vprašanja obravnava posamezne dežele ločeno, samo za svoje področje, čeprav so splošnega značaja.

Statistični letnik objavlja razen mnogih drugih podatkov tudi ogromne razlike v razmerah zdravstvene službe v raznih delih sveta. Vtem ko odpade v večini evropskih dežel na 1000 prebival-

cev po en zdravnik (v Avstriji na 630, v Švici na 700, v Zahodni Nemčiji na 740, v ZDA na 760, na Novi Zelandiji na 720) je položaj v nerazvitih afriških in azijskih deželah neprimerno slabši. Tam pride na enega zdravnika na nekaj deset tisoč ljudi (v Sudanu na 81.000, v Indoneziji na 71.000 itd.). Na desetine in stotine milijonov ljudi še zbolijo za nevarnimi boleznimi. Na svetu je zdaj kakih 2,7 milijarde ljudi. Za nevarnimi boleznimi obolenih je 10 odstotkov.

V nekaterih nerazvitih deželah, ki so se nedavno rešile kolonialne in polkolonialne odvisnosti, si vlada in zdravniki na vso moč prizadevajo, da bi zatrli nevarne bolezni, toda njihovo delo zadeva čisto na nepremagljive ovire. Ljudje ne razumejo pomena zdravniške službe in higijenskih predpisov, pijejo umazano vodo, se kopeljejo v njej skupaj z živino, žive po zanemarjenih brlogih itd. V tem oziru so zanimivi tudi nekateri specifični podatki, objavljeni v omenjenih dveh publikacijah OZN. Vtem ko izhaja v nekaterih deželah toliko dnevnikov, da jih odpade po eden in tudi več na 1000 ljudi (v Veliki Britaniji na 750, na Švedskem 459, na Norveškem 435, na Japonskem 397, v Avstraliji 396, v ZDA 339), na drugi strani polovica otrok na svetu ne hodi v šole, v nekaterih deželah se jih uči samo petina, drugod še manj.

PREHRANA

Ceprav je pridelovanje hrane po drugi svetovni vojni znatno naraslo, so še velika področja, kjer se hranijo ljudje slabše kakor pred vojno. V mnogih deželah se kopijo presežki hrane, da vlada ne ve, kam z njimi. To se dogaja celo v nekaterih nerazvitih deželah, kjer se ljudje hranijo slabo (to velja n. pr. za riž na Daljnem vzhodu). Mednarodna menjava blaga, trgovina s hrano zadeva na razne gospodarske in politične ovire. Kadar govorimo o naraščanju proizvodnje živeža, o naslednjih desetletjih »dramatično poskočiti«, kakor je rečeno v poročilu. Število prebivalcev večine dežel namreč naglo narašča. Leta 1920 je bilo na svetu 1,8 milijarde ljudi, predlanski so jih naštel že 2,7.

Med novimi problemi je zlasti tako imenovana urbanizacija, naraščanje prebivalcev v mestih. Industrializiranih držav naraščajo število mestnega prebivalstva hitro, v drugih pa počasneje. V 50 letih povprečno popeterilo in naraščanje se še nadaljuje. Posledica tega je čedalje večja stanovajska stiska, kar velja tudi za razvite dežele. Velika mesta se začnejo ponekod razvijati na račun manjših, drugod pa kmetijski sektor ne more dohitevati njih narasajočih zahtev po živilih. Tako nastajajo novi problemi. Poročilo ugotavlja, da so postali ponekod socialni in gospodarski problemi zelo pereči. Bili bi mnogo lažji, če bi nacionalna bremena in napore olajšali z mednarodnim sodelovanjem in s prizadevanjem, da bi bil razvoj na svetu enakomernejši.

Blagoje Lazič

URBANISTIČNI NAČRT ŠALEŠKE DOLINE

V šestih letih se bo proizvodnja lignita v Velenju dvignila na 3 milijone ton letno, za to bo treba 3500 rudarjev — Letos bodo gradili precej stanovanj, uredili ceste in vodovod — Načrti za bodočo gradnjo so upoštevali razvoj mesta

Do 4. aprila je bil v občini Soštanj vsakemu na vpogled zaidalni načrt Šaleške doline. Le-ta je razvojno upošteval predvsem rast Velenja. Se prej povejmo, da je srce šaleške doline rudnik lignita v Velenju. Do 1963. leta se bo njegova proizvodnja povečala na tri milijone ton letno. Zato bo treba 3500 rudarjev in če pristejemo še družine, potem si lahko predstavljamo mesto, ki bo štelo več kot dvanajst tisoč prebivalcev.

Celotna izgradnja mesta je razdeljena v tri etape. Poglejmo, kaj vse bodo gradili letos. Dva bloka s 55 stanovanji sta že gotova; v prvga so se rudarji že vselili, v drugega pa se bodo v najkrajšem času. Letos pa bodo zgradili še šest desetstanovanjskih blokov, tri s 27 stanovanji, predvidevajo še, da bodo gradili dva stanovanjska bloka s 24 stanovanji, in dva s 27 ter poslopje za nižjo industrijsko šolo z internatom. Projekt je že zgotovljen, sredstva zasigurana. Zgradili bodo še del upravnega centra rudnika. V novem delu Velenja bodo uredili tudi sodoben trgovski lokal, ki ga bo prevzela Na-ma iz Celja.

Jasno je, da teče vzporedno z graditvijo stanovanj tudi komunalna dejavnost. Sedaj že gradijo modernizirano cesto, ki bo pove-

vod letos nadaljevalo gradnjo vodovoda, ki ga nima niti stari trg niti Stara vas. Stroški za napeljavo bodo znašali 5 milijonov dinarjev. Občina bo prispevala 700.000 dinarjev, nekaj bodo dali zadržniki, za ostanek pa bo podjetje ob poroštvu zadržnikov najelo kredit.

Kaj vse bodo gradili v Velenju naslednja leta? Urbanistični načrt predvideva še tri osnovne šole, eno srednjo šolo in kulturno-delavski dom. Velenje še nima zdravstvenega doma, niti lekarne. Zato je predvidena ena večja ambulanta in dve manjši.

Nov trgovski poslovni center — trgovina je v Velenju še zelo pomanjkljiva; slabi in neprimereni prostori — bo situiran južno od železniške proge med starim in novim delom Velenja.

V urbanističnem načrtu niso pozabili na velik razmah športa in telesne vzgoje sploh. Določeni so trije večji športni centri: dva v Velenju, eden pa v Saleku.

To je samo glavno — ali bolje obrisno — kar sem ob prijaznem tolmačenju tehnika lahko razbral iz težke mape s skico prerojene Šaleške doline, katere bodočnost se iz dneva v dan uresničuje.

Ptujski železničarji praznujejo

Tudi letos so ptujski železničarji privedli za Dan železničarjev več prireditev. Železničarska strelska in šahovska družina sta imeli od 8. t. m. razna tekmovanja in nastope, glavna slovesnost pa je bila v soboto, 13. t. m. ko je bila pred spominsko ploščo padlim borcem železničarjem komemoracija, potlej je sledil gasilski nastop, slovesnost na železniški postaji pri prireditvi v dvorani železničarskega doma, kjer je sodelovala tudi ptujška »Svoboda«, v kateri je včlanjeno 95 odstotkov vseh železničarjev.

OB ZAKLJUČKU DELA LJUDSKE UNIVERZE MARIBORSKEGA OKRAJA V LETOŠNJI SEZONI

Premalo delavcev in kmetov — več pa gospodinj in mladine je bilo letos na predavanjih Ljudske univerze

V preteklih zimsko-pomladanskih mesecih je v celotnem mariborskem okraju delovalo več kot 45 središč Ljudske univerze, ki so privedli v tem letu neprimerno več predavanj in prireditev kakor v preteklih letih. Njeno delo je očelno letos tudi po tistih mestnih in podeželskih središčih, kjer predavanja doslej sploh ni bilo. Nedvomno je vplivala na tako lepe uspehe že sama dobra organizacija predavanj, ki jo je izvedel Okrajni svet svobod in prosvetnih društev, ki je že takoj ob začetku sezone pripravil spored predavanj s seznanom predavateljev, nadalje je prikratk oskrbel lastno prevožno sredstvo, ki je omogočilo predavateljem hitro in udoben prevoz na kraje predavanj, razen tega pa je proti koncu sezone nabavil še nov akopični aparat, saj so izkušnje potrdile, da so predavanja, spremljana s skopičnimi slikami šela neprimerno boljše obisk, z njim pa seveda tudi uspeh.

Največ središč Ljudske univerze je delovalo na območju mesta Maribora in deželne bregu Drave, in sicer v Taborski občini, na podeželju pa po Slovenskih goricah. Predavanja so pritegnila poleg mladine, ki je najbolj vneto obiskovala prireditve po mestnih središčih tudi odrasle, čeprav je bilo med temi proti pričakovanju malo delavcev in kmetov. Nasprotno so po mestnih in po podeželskih središčih med obiskovalci prevladovali gospodinj.

Da je bil obisk v letošnjih mesecih toliko večji in da je tudi število skupnih predavanj v celotnem okraju preseglo vse dotedanje številke, je prav gotovo v prvi vrsti zaslug posameznih odborov Ljudske univerze in posebej tistih, ki so posamezna središča vodili. Le-ti so nesebično, brez nagrad pripravljali program, organizirali predavatelje, opravljali posebno propagando, brez katere ne bi bilo uspeha, nasekolkrat pa so moral tudi v težkih okolnostih truditi za prostor, za kurjavo in za številne malenkosti, za katere obiskovalci največkrat niti ne vedo. — Zato le vse prečesto pozabljamo, da prav brez teh nesebičnih in požrtvovalnih posameznikov nikoli ob začetku sezone ne bi mogli z zadovoljstvom ugotavljati uspehov, ki jih tanje Ljudska univerza v ljudsko-prosvetnem in predvsem izobraževalnem delu.

Deset let na elektrificirani progi

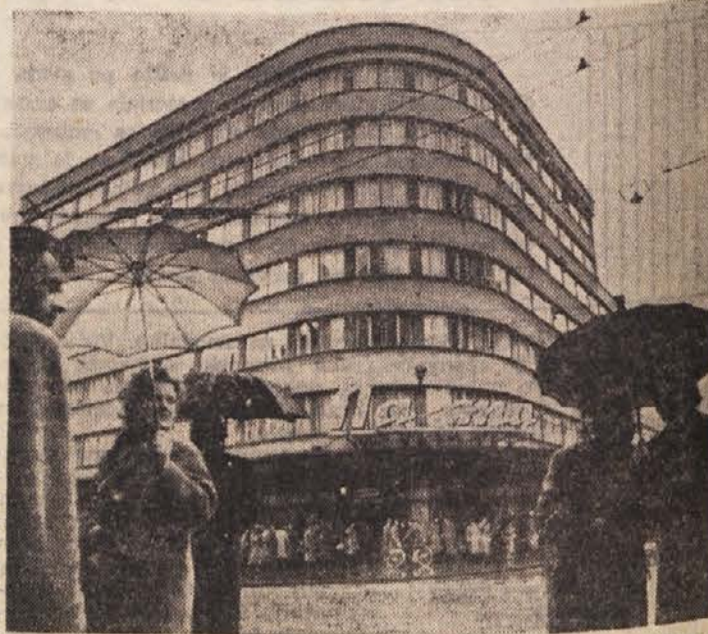
Letos poteka deset let, odkar so jugoslovanski železničarji leta 1947 prevzeli od Italijanov 105 kilometrov elektrificirane proge na odseku Sežana—Postojna (dvotirna) in Pivka—Reka (enotirna). Hkrati nam je Italija odstopila tudi nekaj električnih lokomotiv, dve napajalni postaji, daljnovode, itd., kar vse pa je bilo v precej slabem stanju. Elektrifikacija obeh navedenih prog je bila končana leta 1937, to je pred približno dvajsetimi leti.

Vožnja z električnimi lokomotivami je bila za naše železničarje nekaj popolnoma novega, zato je bilo v letih 1945/1947 v Postojni več tečajev, na katerih se je usposobil okrog 70 strojevodij za ravnanje z električnimi lokomotivami, v naslednjih letih pa so bili še trije taki tečaji za strojevodje in njihove asistente na strojih. Sporedno s tem so se usposobili tudi drugi uslužbenci, ki so potrebni za vzdrževanje in popravilo elektrificirane proge. Za popravilo električnih lokomotiv, ki so se do takrat opravljala v Trstu, pa je bila na Reki osnovana posebna delavnica s potrebnim strokovnim kadrom.

Elektrifikacija železniških prog se sedaj nadaljuje od Reke proti Zagrebu in na odseku Postojna—Ljubljana. Pred nedavnim je bila elektrificirana tudi proga od avstrijske meje do Jesenic. Ta dela zahtevajo znatna investicijska sredstva, ki pa se kmalu amortizirajo, saj je vožnja z električnimi lokomotivami znatno cenejša kot pa s parnimi stroji, mimo tega pa je potovanje tudi udobnejše in hitreje.

NAMA je vse bolj priljubljena med potrošniki

- Velika izbira,
- cenenost
- blaga in solidna
- postrežba.
- Kreditni nakup se vse bolj uveljavlja.
- Največji problem: pomanjkanje prostora.
- Kaj menijo poarošniki o Nami?

Mikavna in privlačna je za naše potrošnike. Vabljuje zaradi svoje pestre izbire. Zapeljuje zaradi svojih razkošno opremljenih izložb. Dostikrat je rešiteljica skrbi mladooročencev pri opremitvi stanovanja. V Namo se zatekajo skoraj vsi, ki bi radi kupili poceni novo obleko, okusno izdelane igrače za otroke, kolesa, električne potrebščine — skratka vse, kar nujno potrebujemo v našem vsakdanjem življenju. Prijetna domačnost vlada v tem ljubljanskem trgovskem podjetju in prav nič ni čudno, da se v Namo zatekajo tudi mladi parčki, ki so se domenili za sestanek prav v teh

blematičen samo zaradi sproščene razmesitve našega prodajnega blaga, temveč tudi zaradi velikega obiska kupcev iz Ljubljane in podeželja, ki si v gneči ne morejo ogledati vsega našega blaga tako, kot bi si želeli. Zaradi tega nastane pri velikem navalu — kar se običajno posebno okoli prvega v mesecu — zastoj ob nekaterih prodajnih puljih, kar povzroča seveda upravičeno negotovanje naših kupcev.

SISTEM KREDITNEGA NAKUPA

Sistem kreditnega nakupa je vodstvo Namo uvedlo menda med prvimi trgovskimi podjetji v Ljubljani. Potrošnik lahko kupi na kredit vse vrste blaga, kar ga prodajajo pri Nami. Poslovanje s tem v zvezi je hitro in enostavno, tako da potrošniki kaj radi izkoriščajo to ugodnost nakupa potrošnega blaga.

»Razen tega pa je Nama v zadnjih letih močno izboljšala svoj asortiment in kakovost blaga. Vse to vpliva na finančni promet, ki je letos že dvakrat večji kot lani v teh mesecih.« je povedal med drugim direktor.

Da posveča Nama vso pozornost kakovosti blaga, ki ga prodaja in estetskemu okusu ljudi, ki kupujejo pri Nami, pričajo ena zlata in tri srebrne diplome, ki jih je sprejelo podjetje v znak priznanja na Modni reviji na letošnjem II. sejmu mode in usnarstva. Posebno skrb posveča vodstvo Namo konfekciji vseh vrst...

»...in če bi imeli prostor, tako kot ga nimamo, bi začeli sami z polkonfekcijsko izdelavo.« je vzdihnil direktor. »Sicer pa kar se ni, lahko se pride!«

»Kritizirati nimam kaj. Želela pa bi, da bi Nama povečala svoje trgovske prostore, saj je v teh prostorih skoraj vedno gneča, ker se tudi drugi ljudje zatekajo prav radi k Nami!«

KAJ JE PAVEDAL V ZVEZI S TEM DIREKTOR NAMA? »Res je! Trgovski prostori so tudi za naš skoraj največji problem. Naš kolektiv šteje 120 delavcev in uslužbencev ter 21 vajenk. V sami prodajalni imamo 65 delovnih mest in prodajalno na 27 puljih 21 vrst različnega trgovskega blaga, od otroških igračk, toaletnih potrebščin, tekstilnega in usjenega blaga, električnega materiala, bombonov in čokolade do konfekcije, koles, kuhinjske posode, pohištva itd. itd. Posamezne pulte moramo sproti zalagati z novim in novim blagom, ker nimamo prostora, kjer bi lahko spravili večje količine posameznega blaga.« je povedal direktor Namo August Jereb. In je še dodal: »Premajhen prostor pa ni pro-

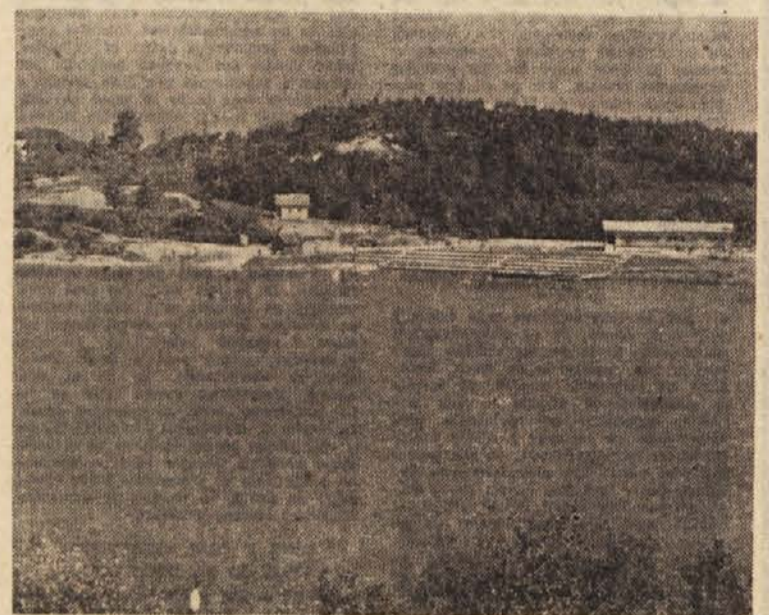
vedno postregli z vsem, kar sem iskal, tako da mi ni bilo treba obresti še drugih trgovin v Ljubljani. Pri Nami sem si kupil novo kolo, obleko itd. Nad blagom se nisem mogel nikoli pritoževati, ker je bilo solidno in dobro. Skoda je le, da je v trgovini tako malo prostora ali pa — preveč ljudi, ki kupujejo, saj je treba zaradi gneče dostikrat potrpežljivo počakati, da prideš na vrsto!«

Alenka in Nada sta ob pultu z nogavicami pravkar izbirali nogavice. Obe sta dijakinji v Ljubljani na VI. državni gimnaziji.

»K Nami prihajava radi, ker imajo tu tako veliko izbiro in prav radi napaseva oči ob lepih blagovih ter konfekcijskem blagu. Trgovina je okusno urejena, verujeva pa, če bi bil prostor, da bi jo uredili še okusneje. Prodajalke so zelo potrpežljive in ne moreva se pritoževati čenje.«

»Namine izložbe so lahko za vzgled ostalim izložbam trgovskih podjetij v Ljubljani!« meni Franciška Nanut iz Smartinske ceste 136. »Urejene so zelo okusno!«

Takšne in podobne pohvalne besede o Nami je izrazilo brez števila potrošnikov, ki so postali stalni obiskovalci tega trgovskega podjetja v Ljubljani. Menda je zelo malo ljudi, ki bi odšli razočarani iz tega lokala, ne da bi bili postreženi z blagom, ki so ga iskali.

Ob Velenjskem jezeru

Od vsepovsod

KOČEVJE:

Razpis zveznega tekmovanja v kmetijstvu so tudi v kočevskem okraju usodno sprejeli. Vendar so kmetovalci takoj ob razpisu menili, da je razpis za razmere kočevskega okraja pomanjkljiv in zato menijo, da bi ga bilo treba nekoliko prilagoditi razmeram v Sloveniji. Pred dnevi so v Kočevju na pobudo Okrajnega odbora SZDL ustanovili komisijo za nagradno tekmovanje v kmetijstvu. Komisija je že imela sejo, člani so razpravljali o tekmovanju in organiziranju občinskih komisij za tekmovanje. V tekmovanju bodo sodelovali kmetijsko gozdarsko posestvo, kmetijske uprave in večje število kmetijskih združenj s svojimi člani. Tekmovali bodo v povečanju hektarskih donosov krompirja in ostalih kultur in v vzreji in mlečnosti krav in ostale živine.

KOPRIVNIK:

Prebivalci Koprivnika na Kočevskem so že večkrat razpravljali o potrebi avtomobusne proge za ta kraj. Kraj je precej naseljen in oddaljen od Kočevja 17 km, nima pa prometne zveze ne s Kočevjem niti s Črnomljem. Pravašajo se lahko le s tovornim avtomobilom Kmetijskega gozdarskega posestva v Kočevju, ki odvaja mleko iz Koprivnika. Tako so ljudje primorani, voziti se na posodah za mleko. Čas bi bil, da dokončno rešijo vprašanje prometne zveze. Če ne gre drugače, bi lahko uredili vsaj to, da bi enkrat na teden vozili iz Koprivnika avtoBUS, ki vozi iz Starega trga v Kočevje in enkrat na teden v Črnomelj.

RAVNE NA KOROŠKEM:

V občini Ravne na Koroškem je 20 gostinskih podjetij, ki so imela lani 106 milijonov prometa. Od tega odpade največ na alkoholne pijače, in sicer 48 milijonov, nato na hrano 37 milijonov, na brezalkoholne pijače 4 milijone ter na ostalo 15 milijonov. V občini so popili 114.300 litrov vina, pivja 79.937 litrov, žganja 17.025 litrov, drugih žganih pijač 10.343 litrov, mineralne vode 39.986 litrov, sadnih sokov 4888, drugih brezalkoholnih pijač 5590 ter sadjevca 69.486 litrov.

VELKA:

»KUD «France Prešeren» sodi med delavna podeželska društva, saj je letos čez sezono pripravilo dve igri. V okviru društva deluje tudi lutkovno gledališče, ki je nedavno predvajalo kot tretjo uspešno predstavo v letošnji sezoni »Belo repo«. Vaščani se pridno poslužujejo tudi knjižnice, ki ima 123 rednih čitateljev. Knjižnici bi bilo treba pomagati, da bi si lahko nabavila več knjig.

RUSE:

Na nedavni seji občinskega sindikalnega sveta v Rušah so se pogovorili o volitvah in kongresu delavskih zvezov ter o letošnjih pripravah za zvezovanje prvega maja. Ugotovili so, da se na volitve DS v vseh delovnih kolektivih kar dobro pripravljajo: zbirajo kandidate in obširno razpravljajo tudi o poslovnih uspehih v preteklem letu, razen tega pa se pripravljajo tudi na kongres DS v Beogradu.

Prav tako se v ruškem industrijskem bazenu živahno pripravljajo na proslavo 1. maja. Osrednja proslava bo v Rušah, manjše proslave pa bodo tudi v Bistrici, Lovrencu, Falu in drugod. Za uvod v proslavo bodo imeli najprej koncert godbe na pihala na prostem, nato pa bo v domu TVD »Partizana« silovnostna akademija, kjer bodo sodelovali: pevski zbor, glasbena šola, recitatorji in drugi. V vseh večjih kraji bodo postavili mize, razen tega pa bodo lepo okrasili tudi tovarne. V dnevi 1. in 2. maja pa imajo v narču več izletov

Ivan Zibert: »Vse, kar potrebujem, dobim vedno pri Nami!«

toplih in prijetnih prostorih, čeprav so dostikrat zelo v napotju kupcem in uslužbencem pri njihovem delu.

»Skoraj vse, kar potrebujem, kupujem izključno le pri Nami. Všeč mi je, ker je to zame najlepša trgovina, kjer je postrežba najbolj solidna in blago ceneno. Pri Nami imajo veliko izbiro blaga in to mi je izredno všeč, saj sem prav tu kupila pohištvo, kuhinjsko posodo — kupujem pa tudi obleke in še prav posebno rada otroško konfekcijo!« je izjavila Terezija Engelman iz Peričeve ulice 34 v Ljubljani. »Kritizirati nimam kaj. Želela pa bi, da bi Nama povečala svoje trgovske prostore, saj je v teh prostorih skoraj vedno gneča, ker se tudi drugi ljudje zatekajo prav radi k Nami!«

KAJ JE PAVEDAL V ZVEZI S TEM DIREKTOR NAMA?

»Res je! Trgovski prostori so tudi za naš skoraj največji problem. Naš kolektiv šteje 120 delavcev in uslužbencev ter 21 vajenk. V sami prodajalni imamo 65 delovnih mest in prodajalno na 27 puljih 21 vrst različnega trgovskega blaga, od otroških igračk, toaletnih potrebščin, tekstilnega in usjenega blaga, električnega materiala, bombonov in čokolade do konfekcije, koles, kuhinjske posode, pohištva itd. itd. Posamezne pulte moramo sproti zalagati z novim in novim blagom, ker nimamo prostora, kjer bi lahko spravili večje količine posameznega blaga.« je povedal direktor Namo August Jereb. In je še dodal: »Premajhen prostor pa ni pro-

Nama je kljub premajhnemu prostoru okusno urejena

Alenka in Nada: »Izbira pri Nami je pestra!«

V KUHINJO novo znanje in izkušnje

NAGEL RAZVOJ ZAVODA ZA POSPEŠEVANJE GOSPODINJSTVA V CELJU

Ne le v mestu, tudi v okolici Celja so si dolgo želeli ustanovo, kakršna je delovala v Ljubljani. V zvezi s tem je pač treba priznati, da so v Celju z naglico sledili dosežkom drugih mest. Okrajni ljudski odbor je kmalu našel ustrezna sredstva za to, da so tudi v mestu ob Savinji uredili sodobno opremljen Zavod za pospeševanje gospodinjstva, ki sedaj služi potrebam žena celotnega okrajja. Konec leta 1955 je bil ustanovljen Zavod, maja 1956 pa je le-ta dobil svoje ustrezne prostore.

Ze maja so se začeli vrstiti razni tečajji in praktični poizkusi z novimi gospodinjstvi pripomočki. Posvetovanja z Zvezo ženskih društev, ženskimi združenjstvi, Trgovinsko zbornico, Okrajnim higienskim zavodom, Gostinsko zbornico in drugimi so dala Zavodu za pospeševanje gospodinjstva številne pobude za delo. Samo demonstracij z ekonom-lonci se je udeležilo lani več ko 500 žena. Do konca leta si je prav tako ogledalo zavodove naprave več kot 1200 žena in deklet iz okolice. Ogleda prirejajo zlasti odbori žena združenj. Razen tega so se tu ustavile tudi predstavnice domala iz vseh krajev Slovenije in celo iz drugih republik.

ODLICNO: 128 - 1250

Med drugim je celjski Zavod v minulem letu priredil dva 4 dni trajajoča tečaja za vaditeljice

gospodinjstvih tečajev. V obeh tečajih je bilo 128 udeleženk, predvsem žena združnic, ki so spopolnjeno znanje posredovale tam, kjer je to najbolj potrebno — na vasi. Priredile so 72 gospodinjstvih tečajev, na katerih je bilo več kot 1250 kmečkih žena in deklet.

Podatki o neurejeni prehrani v internatih so Zavod spodbudili, da je pripravil seminar za internatske kuharice. Podoben seminar so pripravili tudi za tiste, ki vodijo šolske mlečne kuhinje. Slo je predvsem za to, da se naučijo pravilno pripravljati razne mlečne pijače iz mleka v prahu.

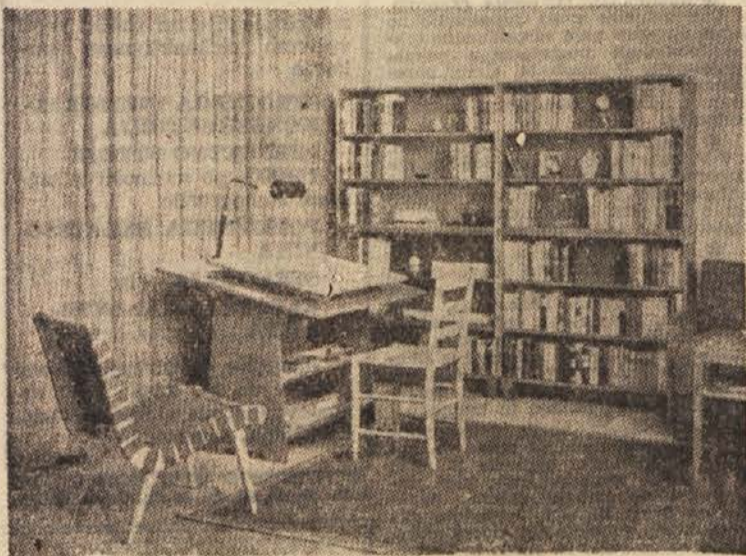
Obstaja namreč 24 različnih načinov pripravljanja pijač in jedi iz mleka v prahu. Ustrezne gospodinjstvene tečaje naj bi pripravil Zavod tudi za kuharice v menzah, saj je znano, da tod obroki hrane niso najbolj pripravljani in tudi postrežba ni vselej in povsod taka kot se spodobi za delovnega človeka.

Sodobno urejena kuhinja in jedilnica, v kateri imajo tudi predavalnica, sta vsak dan zasedeni. Dekleta in žene si želijo čimveč novih in praktičnih izkušenj, ki jih potem s pridom uporabljajo v domačih kuhinjah. Ne gre vselej za moderne izdelke, kakor si

nekateri predstavljajo, temveč za pravilno sestavljanje in pripravljane hrane. Prav v tej smeri pa vodstvo Zavoda za pospeševanje gospodinjstva največ dela.

POTOVALNI TEČAJI Z VSO USTREZNO OPREMO

Vsem v območju celjskega okrajja Zavod ni lahko dosegljiv. Oddaljenost, zaposlenost in podobno so razlogi, da ne morejo dekleta in žene prisostvovati tečajem in demonstracijam v Celju, torej v Zavodu, ki je sodobno urejen. Zato nameravajo že letos uvesti potovalne tečaje. Opremo in potrebne kuhinjske pripomočke bodo pripeljali v kraj, kjer bo tečaj. V ta namen bo Zavod uporabljal opremo, katero bodo razstavljali letos avgusta na gospodarski razstavi v Celju. Pozneje, ko bodo zaživelj centri za pospeševanje gospodinjstva v nekaterih občinskih središčih kot so Slovenske Konjice, Soštanj, Zalec, Laško itd., bo spričel boljše materialnih pogojev več možnosti za neposrednejši stik na vasi. Dotlej bo pač celjski okrajni zavod z vsemi razpoložljivimi sredstvi učil in svetoval. F. K.

Praktično urejen kot za našega dijaka ali študenta

Zbiramo za vas ZBIRAJTE ZA NAS

Pravo laneno platno in platnen damast se začeta po večkratnem pranju lomiti. Če pa ju perete tanko, da ju pri izpiranju ne ožemate, kakor drugo perilo, se tudi po večletni uporabi ne bosta začela lomiti. L. R.

Posoda na ognju ne bo počrnela, če dno premežate s suhim milom.

Med spanjem vas moti ura s svojim tik-takanjem. Pomagajte si lahko tako, da uro prekritete s steklenim kozarcem.

Če živate raztegljivo blago, najhitre, preden prišijete kakšen šiv na stroju, na blago kos tenkega papirja.

Zelo priporočljiva blazinica za zabada-nje šivank je mlina blazinica. V blago za-sijete kos mila in oblikujete blazinico. Z lahkoto zabadate šivanke in v njej ne rjave. M. L.

Madeže na nepravilnem blagu očistimo z rumenjakom. Madež namazemo z raztop-nim rumenjakom in pustimo, da se posuši, potem pa ga skratčimo z mehko kri-žo. Blago pri tem ne spremeni barve. M. O.

Sede lahko marsikaj opravimo

Povprečno napravi gospodinja na dan pri opravljanju hišnih del 12 do 13 km. pri čemer potroši 3000 kalorij, se pravi, da potroši približno toliko kalorij kakor delavec v železarni. Z ozirom, da nosi dnevno v stanovanje živila s trga, premog in drva iz dvorani-ce, perilo, ki ga je sušila na vrtu ali na dvorišču, porabi v 40 letih toliko sil, kolikor bi jih potrošila, če bi se osemkrat povzpela na najvišjo goro sveta na Mont Eve-

rest in to še oprtina z nahrbit-nikom težkim okrog 10 kg. Torej zaradi tega mnogi inštituti, zavodi in organizacije kakor tudi posa-mezniki po svetu proučujejo, ka-ko bi olajšali delo gospodinj.

Glede tega so že doseženi znatni uspehi. Izračunano je na primer, koliko potroši gospodinja sil, ko opravlja posamezna hišna dela. Tako je ugotovljeno, da troši gospodinja sede 4 odstotke sil, kadar se prikloni, tudi 55 odstotkov več sil, kakor kadar leži. Glede na te podatke so postavili osnovna pravila higijene dela: nikdar pri delu stati, če lahko delo opravimo sede.

Največ gospodinj opravlja delo stoje, čeprav bi lahko pri njem sedele, n. pr. lupljenje krompirja, čiščenje zelenjave in podobno, majhne kose perila bi lahko likale sede, seveda bi moral biti delovni prostor prilagojen višini njenega sedeža.

S pripogibanjem izgubimo mnogo sil, vendar se mu ne moremo vedno izogniti. Zato se moramo pripogibati tako, da izgubimo čim manj sil. Pripogibati se moramo čepo. Če opravljamo kakšno delo na tleh kleče, mora-

mo pod kolena nekaj podložiti, da jih zaščitimo. Delo kleče ne-znatno poveča uporabo sile. Ko se dvignemo, moramo najprej dvigni-ti eno nogo in šele nato drugo. Tudi za starejše ljudi je tako vstajanje lažje. Pri čiščenju pod-dov se gospodinj ne bo treba pripogibati, če bo imela vse kr-tače, metle in krpe na dolgih držalnih.

Taka likalna miza je zelo praktična

Pomladni oblekci za deklice iz lahkega volnenega blaga ali iz jerseyja. Krila segajo do kolena, krajših zdaj ne nosijo.

Solata za vse leto

Brez solate si danes jedilnika praktično ne moremo več zamisliti. Redki pa so vrtičkarji, ki imajo vse leto dovolj presne in nežne solate, ker bolj ali manj vsi gojimo samo eno ali dve sorti solate skozi vse leto. Našo priljubljeno solato ljubljansko ledenko silimo celo v največji poletni vročini, čeprav smo že zdavnaj ugotovili, da pri tem nimamo uspeha. Še slabše glede tega je majska kraljica, ki je izključno spomladanska sorta mehke solate. Samo tisti srečniki, ki imajo v vrtu tudi zaprto gredo, jo lahko zelo uspešno silijo v jeseni, ko zunaj še padajo prve snežinke. Novembra, ko nastopi huji mrz, glavice porožemo, da dobimo v zaprti gredi prostor za ozimljenje endivije.

Vse pramalo tudi sejemo radič solat-nik, ki je v tem času skoraj nenadomest-ljiva solata. Na Goriškem — v delih ru-diča — ga sejejo že marca in aprila prav na gosto, tako da ga že jeseni in potem vso zimsko koristijo in uporabljajo za solato. Pri nas ga sejemo redkeje od maja do avgusta (lahko še po zgodnjem krompirju, fižolu, grahu, zelju) in ga režemo spomladi od marca do junija. Radič je silno zdrava solata, ker vsebuje razen vitaminov in rudniških snovi, tudi grenke snovi, ki ugodno vplivajo na delovanje žolča. Po-dobne lastnosti ima tudi regrat, ki se kot nadeževan plevel razpasa zlasti po gnojnih travnikih.

Sicer pa imamo odlične sorte solat-nik, ki jih lahko gojimo vse leto, če imamo dovolj vode in zemljo v stari moči. Na planem da prve glave zimsko solata, ki jo veliko sejejo na Goriškem. Za to setev, ki jo izvedemo avgusta in septembra, so priklad-ne zlasti sorte: Herkules, zimska rjavka in

Nansen. Takoj za zimsko solato se skle-ri-je v glave spomladanske sorte, ki smo jih posejali marca na prisojno gredico in jih zdaj presajamo na stalno mesto 20x20 centimetrov narazen. Sorte kristal, ljubljansko ledenko in parizarico lahko sejemo v 14- do 20-dnevnih presledkih od marca pa vse do julija, majska kraljica pa je iz-ključno spomladanska sorta. Poleti se naj-bolje upira vročini solata štrucarica, z dol-gimi jezičastimi listi, ki se navadno sami od sebe sklonejo v glavo. Sejemo jo maja, presajamo junija 20x15 cm narazen, upo-rabno zrela pa je čez 10 do 15 tednov. Zal je ta solata skoraj popolnoma uginila iz naših vrtov in je dobro seme težko dobiti. Od julija do konca avgusta sejemo endi-vijo. Za jesensko uporabo sejemo predvsem rumeno eskarjoliko za vzimljenja po široko-listno zimsko eskarjoliko vsaj v treh obro-kih, da nam v toplem vremenu ne prezori. Za takojšnjo uporabo pa lahko sejemo tudi vse zgoraj imenovane spomladanske sorte. Avgusta in septembra posejemo motovilec, ki pride prav spomladi, ko nam solate naj-bolj primanjkuje. Miha Ogorevc

Šest nagrad za ocenjevanje

Lahko ste izžrebani, če ocenite prispevke našega nagradnega natečaja za jedilnike. Ocenno pošljite v uredništvo do 17. t. m. Povejte samo, kateri jedilnik za tri dni vam je najbolj ugajal. Nagrade za ocenjevalce so naslednje: Prva nagrada 2000 din; dve nagradi po 1500 din in tri nagrade po 1000 din. — Rezultate o nagrajenih jedilnikih in o žrebanju bomo priobčili 21. aprila.

Bolezni srca in ožilja

V nekaterih deželah povzročajo bolezni srca in ožilja zadnja leta zdravstveni službi velike preglavice in skrbi. Te bolezni so namreč tako pogostne, da razen raka največkrat povzročijo smrt, in sicer zdaj, ko celo tuberkuloza ni več tako nevarna in ko se je srednja dolgot življenja podaljšala za nekaj deset let. Podoben je v tem oziru položaj tudi pri nas.

Bolezni srca in ožilja niso nič novega, pač pa je novo to, da so se začele množiti nekatere izmed teh bolezni, ki napadajo srčne ali koronarne arterije. Nevarnost takšnih obolenj je v tem, da je potem otežkočen, zmanjšani ali povsem onemogočen dotok krvi v del srčnih mišic. Posledica tega pa je infarkt miokarda ali srčne mišice, kakor imenujejo to zdravniški. Del miokarda zaradi pomanjkanja krvi odmre. Če je ogroženo področje nekoliko večje, umrje bolnik takoj, če pa je manjše, lahko traja bolezen več let ali pa jo bolnik tudi preboli in na tistem mestu se napravi brazgotina.

Na drugi strani pa je bolezen koronarnih arterij vznemirljiva tudi zato, ker največkrat napade prav ljudi na važnih, odgovornih položajih in ker so njene žrtve razmeroma še mlade. To je dalo mnogim zdravnikom povod za razmišljanje. Toda tudi mnogi laiki ne morejo razumeti, zakaj proti tem boleznim ni moč ukreniti nič učinkovitega. In res, kaj

lahko pozitivno odgovorimo na vprašanje: kako preprečiti skle-rozo koronarnih ali srčnih arterij? Težava je v tem, da je vprašanje zelo zamotano in da je v njem še marsikaj nejasnega. Se zmerom namreč zdravniki ne vedo vsega o povzročitelju arterio-skleroze oziroma bolezni srč-

nih arterij. Na nedavnem posve-tovanju specialistov Svetovne zdravstvene organizacije pa so govorili o nekaterih dejstvih in zlasti poudarili potrebo in važ-nost splošne zdravstvene izobraz-be za preprečevanje te bolezni.

Mnoge činitelje, ki povzročajo to bolezen, je moč odstraniti ali pa se jim ogniti. Seveda pa je potrebno, da so ljudje o njih dobro poučeni. Tej bolezni se lahko ognemo, če odstranimo njene povzročitelje, to pa dosežemo, če zmerom in trezno živimo, če se zavarujemo pred nekaterimi posledicami sodobnega mestnega življenja, ki nikakor niso neogibne. Zdravniki svetujejo ljudem, naj ne jedo preveč, zlasti ne mastnih jedi. Kdor fizično ne dela, naj redno telovadi ali vsaj hodi na sprehod. Alkoholnih pijač se je treba ogibati, zlasti nevarno je piti na prazen želodec. Seveda zdravniki ne trdijo, da ne bi bilo dobro kdaj pa kdaj popiti kozarček pristnega vina. Tudi pretira-na kaja škoduje. Najbolje je, če človek sploh ne kadil. Ogibati se je treba tudi živčne napetosti. In prav te se najtežje ognemo ljudje na visokih in važnih položajih.

Morda so videti ti nasveti banal-ni. Toda prav zato, ker jih ljudje običajno zanemarjajo, je v nekaterih deželah bolezni srca in ožilja čedalje več. Tu morajo seveda pomagati zdravstvena služba in ljudje sami. Bolezen je treba zdraviti takoj v začetku, ko še ni močno načela organizma. Zlasti si moramo prizadevati, da z načinom življenja, dela, prehrane in drugimi ukrepi preprečimo nastanek te bolezni ali da jo vsaj ublažimo. Dr. Vandjel Tasič

Petersilj zmeraj pojejte! Škoda, da mnogi ljudje ne pojedo Petersilja, ki ga jim servirajo v restavracijah ali doma na krožniku kot okras. Petersilj je zdrav zelenič! Vsebuje mnogo snovi in A in C vitamina. Sploh bi morala gospodinj pri nakupu paziti, da kupuje zelenjavo, ki ima več vitaminov. Tako vsebuje listnata solata (radič, motovilec, regrat) dvakrat več vitamina C in trikrat več vita-mina A kot glavnat.

Šolski tovariši!

Potniki so vstopali in izstopali. Na postaji Hrastnik so vstopili v vlak otroci osnovne šole, namenjeni na šolski izlet v Celje. Posebnega voza niso imeli, zato jih je skrbna učiteljica razmestila na prosta mesta po posameznih oddelkih. Tudi za naš oddetek je določila tri dečke. Podoba je bila, da sta bila dva iz ene družine, tretji pa je bil sam. Učiteljica jim je dala še poslednja navodila o lepem vedenju. Bila je zelo skrbna in vestna, v pomoč pa si je izbrala resnejšega učenca, ki je bil dežurni na hodniku. Učiteljica

Prijetno srečanje med vrtnimi vrati

je odšla, otroci v oddelku pa so opazovali skozi okno sli-kovito pokrajino. Kdaj pa kdaj se je učiteljica vrnila in jih opozorila na posebnosti, ki jih je mogoče videti ob progih. Bila je res skrbna, vestna ter ni imela minute počitka. Ko so bili otroci sami, sem opazil, da je domača vzgoja kar precej pomanskljiva, morda tudi nepravilna. V njihovem govorjenju sem slišal besede, ki se jih niso naučili v šoli in nimajo ničesar skupnega z narečjem. Uporabljali so besede kot so: raufnk, mavela, fris, skret itd. O vsem tem sem razmišljal ter ugibal, kakšni so njihovi starši, kakšni sou-učenci, zmerom pa sem prišel do zaključka, da smo temu krivi mi odrasli ljudje. Hudo mi je bilo, ko so tako nežna usta uporabljala take in podobne popačenke za medsebojni pogovor. Razumem, da učiteljica v šoli tega ne more popraviti, če tu ne bo pomoči staršev, kakor tudi nas vseh. Dečki so postali lačni. Prva dva sta imela v mreži naložene dobrote, tretji pa ni imel ničesar. Iz mreže sta vzela prvi zavitek iz časopisnega papirja. Po daljšem odvijanju sta odmotala palačinko. Pojedla sta jo s slastjo, čeprav so se njeni površini poznale črne črke časopisa. Takoj za tem sta vzela še eno, spet zavito posebej, ki sta si jo delila s sošolcem, ker ju je tako požljivo gledal in prosil. Vzela sta tudi vsak po eno jabolko ter slastno ugriznila vanj. Tretji je ponovno prosil, a tu ni bilo tako lahko. Moral je plačati 10 dinarjev, nato sta mu dala 2 jabolki. Približalo se je Celje, vlak je uvozil v postajo, otroci so izstopili, jaz pa še zdaj razmišljam o teh in enakih otrocih ter njihovih starših. P. J.

PISMO Z JESENIC

S konfekcijo slabo založeni

Pred nekaj dnevi sem se nameni-la kupiti dolgo hlače za de-velletnega fantka. Bila sem v tih trgovinah s konfekcijo in jih nazadnje kupila v trgovini "Var-teleks", ker sta mi bili kvaliteta in cena kar všeč. Kako pa sem bila razočarana, ko je doma sin hlače pomeril. Hlačnice so bile sicer dovolj dolge, v pasu pa odločno prekratke. Pomerila sem dolžino od koraka do pasu: komaj 24 cm, kar je najmanj 7 cm prekratko. Vrnila sem se s hlačami v trgovino, kjer mi je prodajalka povedala, da je tudi ona kupila take hlače, ki ji ji zaradi enakih napake tudi ne ustrezajo. Pomerili sva še nekaj hlačk, a napaka je bila povsod enaka. Ker mi denarja niso mogli vr-niti, hlač z ustrežnejšimi merami pa tudi ne bodo dobili, sem mora-la vzeti dve številki večje. Pri tej pa so hlačnice veliko predolge, pa tudi preširoke, saj so namer-njene za starejšo in močnejšo po-stavo.

Hlače sem morala sama popraviti. Škoda dela in časa. Pri tem sem opazila, da niso bile najbolje izdelane in da noben šiv ni bil obšit. Cena 1300 din sicer ni pre-trana, vendar bi morala podjetja skrbeti, da bi bila tudi otroška konfekcija solidno izdelana, mora-la bi biti trezna in praktična. Ko sem za hlačkami uprskava-ti tudi v Gorenjski občlastnici, so mi dejali, da pričakujejo pošiljko takih hlačk šele konec aprila. Čudno, ali se za nje konča zima šele sedaj in naj hodijo fantje do konca aprila v smučar-skih hlačah? V neki drugi trgo-vini spet imajo samo "kavbojske" hlače, ki pa spet niso za vsako priložnost, pa tudi cena 1700 do 1800 din ni za vsakogar. I. M.

SPORT IN TELESNA VZGOJA

PRVA TEKMA
ZVEZNE KOŠARKARSKE LIGE
BSK : Olimpija 70:61

Beograd, 13. aprila. — Stadion BSK, gledalcev 500. Sodnika Minič in Belošević iz Beograda.

BSK: Rajković 4, Gordić 1, Kovač 36, Mešić 2, Lukić 13, Otašević 4, Marković 7, Erkić 3.

Olimpija: Kandus 9, Daneu 16, Skrbnjak 5, Dermastla 8, Lokar 10, Debevo 2, Poljšak 3, Bajc 8.

BSK je zmagal po živahni in zanimivi igri, ki pa ni bila na posebni tehnični ravni. Precejšnji delež k njihovi zmagi je imelo izvršno streljanje osebnih napak. Olimpija brez Kristančiča se je predstavila beograjskim gledalcem kot docela nevarnega moštva. Tako se nepravilnosti in utrujenosti od naporne turske igre pred začetkom lige ne bodo mogli potegovati za najvišja mesta.

Italijani imajo kopicu izvršnih teniških igralcev. Pravijo, da je to predvsem zasloga avstralskega trenerja Dinnyja Pailisa, ki je bil pred leti eden izmed najboljših igralcev tenisa na svetu.

Premalo mladine

čprav več članstva pri društvih »Partizan« v mariborskem okraju

V mariborskem okraju društva »Partizan« napredujejo vzlic slabim gnotnim pogojem, pomanjkanju telovadnih prostorov itd., saj se je v zadnjih treh mesecih število njihovih članov povečalo za 800, tako, da ga imajo vsega skupaj skoraj 10.000.

Seveda pa društveni delavci v Mariboru niso zadovoljni s sedanjim številom članstva, ker je premalo doprščajoče mladine. Zgolj telovadna v šolah ni dovolj za mladega človeka. V društvih »Partizan« je sedaj v mariborskem okraju vključenih komaj 17% cicibanov, pionirjev in mladincev do 18 let starosti. Posebno mladinci se po končanem obveznem šolanju, ko odidejo v uk, strokovne šole ali v službo, radi izgube iz društev.

Mladini pri »Partizanu« bo treba več nuditi, vsaj dobre vodnike in prostora za vadbo. Težko je priti do vodnikov, čeprav prirajajo zanje republiške in okrajne tečaje, kajti ni težko uvideti, da je delo v vseh družbenih organizacijah bolj cenjeno kot pa pri »Partizanu«.

V mariborskem okraju ima lastno telovadnico 17 društev, vendar nekateri ne ustrezajo in bi jih bilo treba popraviti ali celo zgraditi nove.

Skoraj polovica društev »Partizan« v okraju gostuje v šolskih telovadnicah ali v drugih prostorih. Tudi šolskih telovadnic je premalo; ima jih

komaj 20 šol in še od teh jih je 15 v Mariboru. To se ne pomeni, da so mariborski telovadci lahko zadovoljni. Nekateri telovadnice so proste za člane »Partizana« samo zvečer, ker ves popoldan telovadijo dijaki. To je pretrakt čas. Zato je takšno gostovanje povezano z mnogimi težavami.

V okraju je tudi šest takih društev, ki še nimajo telovadnice niti ustreznega letnega telovadišča.

SKUPNA UPORABA DVORAN

Razna društva in kino podjetja se potegujejo za uporabo ali celo upravljanje dvoran, ki služijo za telovadbo, ker so prepričani, da je njihova javnost najvažnejša. Prav je, da se tudi drugi potegujejo za potrebne prostore z enako vztrajnostjo kot telovadci. Vsi pa morajo upoštevati tudi potrebe drugih in ne smejo ovirati drug drugega. Prostore naj uporabljajo sporazumno, da bodo služili vsem, dokler ne bo mogoče zgraditi novih. Sedaj pa se dogaja, da kino podjetje izpodriva telovadce, kot v Rušan, in podobne stvari.

Novih telovadcev še dolgo ne bo toliko, da bi lahko opustili uporabo tujih prostorov, čeprav so lani zgradili ali preuredili v okraju tri. Društva imajo predvsem sredstva za opremo, rekvizite in tekmovalni ter jim ljudski odbori in delovni kolektivi pomagajo z dotacijami — a kako bi se gra-

dila telovadnice? Sama ne morejo, čeprav bi mnogo dela opravili člani brezplačno. Potrebna bo velika pomoč vseh prebivalcev in ljudskega odbora kot na primer v Crni, kjer je Partizan dosegel v zadnjih treh letih zavidljiv napredek. Tudi na Muti so v kratkem času naredili telovadnico v prejšnjem skladišču, ki so ga ustrezno preuredili.

V drugih krajih so premalo izkoristili možnosti. V Volčinu imajo dve dvorani, od katerih bi lahko eno preuredili za telovadnico. V Framu preurejajo stavbo že dve leti, a še ni končana. Brez telovadnice pa društvo teško dela in ni privlačno za ljudi.

J. P.

ZVEZNA NOGOMETNA LIGA
Dinamo : Budućnost 2:1 (2:1)

Brzovjavke

● **BEOGRAD, 13. aprila (Tanjug).** — V nogometni zvezi Jugoslavije so danes izžrebali pare za finalne tekme letošnjega nogometnega pokala Jugoslavije. V sredo 24. 4. m. bosta srečanja Radnički : Budućnost in Partizan : Sibenik. Obe tekmi bosta v Beogradu.

● **PLOESTI, 13. apr. (Adžerpress).** — V V. kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Ploestu je Fuc prekinil s Krogusom. Po V. kolu vodi Chocalten s 4,5 pred Balansom 3,5 (1), in Alsterom 3,5 točke ter drugimi.

● **PRAGA, 13. aprila (AFP).** — V letošnji kolesarski dirki Praga-Berlin -Varšava (2129 km), ki se bo začela 2. maja v Pragi in končala 15. maja v Varšavi, bodo razen češkoslovaških tekmovalcev v sredo 24. 4. m. bosta srečanja sodeloval še kolesarji iz Danske, Francije, Anglije, SZ, Romunije, Finske, Švedske, Jugoslavije, Bolgarije, Madžarske, Belgije in Egipta.

● **ATENE, 13. aprila (Tanjug).** — Za letošnji avtomobilski rallye »Akropolis« se je doslej prijavilo 25 tujih in 45 grških avtomobilistov. Med prijavljenimi so Italijani, Nemci, Francozi in drugi dirkači. Jugoslovanska moto zveza je prijavila dvojce vozil. Rallye se bo začel 24. aprila in bo trajal pet dni, proga bo dolga 2900 km in bo potekala tudi po jugoslovanskem ozemlju.

● **PALERMO, 13. aprila (Ansa).** — Na teniškem turnirju v Palermu je Italijan Bergamo izločil iz nadaljnega tekmovalja Davidsona (Švedska), Merlo pa Avstralcu Gibsonu. V četrtfinalu pa so rezultati naslednji: Ayala (Čile) : Woodcock (Avstral.) 6:1, 5:7, 7:5, Richardson (ZDA) : Cintreras (Mehtika) 6:4, 6:0.

● **LINZ, 13. aprila (Reuters).** — Madžarski nogometaš Puskas je sponoročil iz Linza, da je podpisal pogodbo za štiri leta z italijanskim klubom Inter iz Milana. Za angažma bo Puskas prejel 180.000 dolarjev ter mesečno plačo 375.000 lir.

● **BELFAST, 13. aprila (Reuters).** — Italijanska nogometna reprezentanca bo imela pred srečanjem z Jugoslavijo (12. maja v Zagrebu) tekmo s severno Irsko 29. aprila v Rimu. Razen italijanske televizijske službe bosta prenašala to nogometno srečanje tudi evropska in angleška televizijska mreža.

● **STOCKHOLM, 13. apr. (Reuters).** — Nordijska smučarska elita v smučarskih tekih je bila spet v boju. Tekmovali so v Kiruni. V teku na 30 km je zmagal Jernberg (Švedska) 1:40,49 pred Fincom Hakulinenom 1:51,21. Oba sta olimpijska zmagovalca.

● **SQUAW WALLEY, 13. apr. (UP).** — Na smučarskem študentskem prvenstvu ZDA je v smuku zmagal Miller 2:07,0 pred japonskim študentom Igayo.

● **TORINO, 13. aprila (Ansa).** — Na Cervini so tekmovali na enem izmed najtežjih smukov — na 500 m dolgi progi s 1800 m višinske razlike. Temu podobni so tudi rezultati. Štirje Italijani so zleteli s proge in se težje poskovali. Davide Devis ima trikratni zlom noge. Torej bolj pokoj kot smučarska tekma. Zmagal je Avstrijec Granshammer pred Nemcem Wagnerbergerjem, Italijanom Burrinijem, Avstrijcem Zimmermannom itd.

● **Beograd, 13. aprila (Tanjug).** — V prvotni kvalifikacijski tekmi naših najboljših teniških igralcev za Davis moštvo je Panjevič premagal Jakića s 6:2, 6:4, 6:0, Nikolić Keretića s 6:1, 6:1, 6:3. Plešević pa vodi proti Popoviću s 7:5, 10:8, 3:6. Partijo bosta nadaljevala jutri.

PRED PRVIM NASTOPOM NAJBOLJŠIH SLOVENSКИH TELOVADCEV

Najprej med seboj

potem državno prvenstvo v Osijeku, dvboj v Pragi

Ze tekma v vajah na orodju med mladinci Srbije in Slovenije, ki je bila nedavno v Sežani, je pokazala, da so se slovenski telovadci pozimi temeljito pripravljali na pomembna domača in mednarodna srečanja. Naj omenimo le najvažnejša: državno prvenstvo od 3. do 5. maja v Osijeku za člane in mladino, tekmovanje v Pragi s češko reprezentanco Roh 19. maja ter tekmovanje v okviru prvega festivala telesne kulture.

Predvsem pa je treba omeniti, da bo tekma najboljših sloven-

skih telovadcev in telovadk že prihodnje nedelje, dne 21. aprila, in sicer v okviru proslav 50-letnice društva Ljubljana-Tabor. To bo ena izmed prvih večjih prireditvev in jubilejnemu letu tega društva. Na tem tekmovanju bodo tekmovali tudi najboljši mladinci in mladinke. Od telovadcev zveznega razreda naj omenimo Skazo, Urbanca, Kušarja, Furlana, Pešla, Nenvenko Pogačnik, Fani Cerarjevo itd. Na tem tekmovanju bodo izbrali po osem tekmovalcev in tekmovalk, ki nas bodo zastopali v maju na povratni tekmi s češkimi telovadci organizacije Roh v Pragi. Na nedeljskem tekmovanju bodo na sporedu naslednje discipline: člani: preskok čez konja vzdolž, bradlja, krogi, konj z ročaji, drog, prosta vaja; članice: preskok čez konja na šir, dvovišinska bradlja, gred, prosta vaja. Prireditve bodo izpopolnili člani društva Ljubljana-Tabor z dvema akademijskima sestavama.

Državno prvenstvo članstva in mladine bo kot rečeno v Osijeku. Razen množičnega tekmovalstva pa bo tudi srečanje telovadcev zveznega razreda. Slovenski telovadci se tudi na te tekme marljivo pripravljajo in imajo vsak teden skupno vadbo. Mimo že naštetih telovadcev zveznega razreda bosta letos posegla v boj za prva mesta na zveznih tekmah tudi Jože Senica iz Hrastnika in Miro Cerar, član »Partizana« Narodni dom. Zlasti Miro bo resno ogrožal mesto dosedanjega državnega prvaka Čakleca iz Zagreba. Iz Slovenije bo torej tekmovalo v zveznem razredu 7 članov in 5 članic.

Ko bodo slovenski telovadci tekmovali v Pragi, pa bodo zagrebški, ki bodo njih vrste okrepili nekateri Beograjčani, nastopili v Sofiji.

Šahovske novice

● **Amsterdam** — V Emenu (Nizozemska) bo od 2. do 20. septembra prva ženska šahovska olimpijada. Ekipe bodo iz finančnih razlogov štele le po dve članici in eno rezervno.

● **Belkjavik.** — V glavnem mestu Islanda je bil turnir po švicarskem sistemu z udeležbo 55 igralcev. Zmagal je Argentincec Flinik z 9,5 pred Johanssonom s 8 točkami. Islandski mednarodni mojster Olafsson se turnirja ni udeležil.

● **Sofija** — Na letošnjem šampionatu Bolgarije je sodelovalo 20 igralcev. Prvo mesto s 40 točkami je osvojil mojster Oleg Neukirch, ki je končal turnir neporažen, toda z mnogimi remiji. Njemu sledi Kolarov in Minev s po 15, Padevski 12,5, Milev, Filiev in Geremski po 11 itd. Na konskem turnirju v Sofiji bosta sodelovala Neukirch in Kolarov. — Žensko prvenstvo Bolgarije v Plovidvu je osvojila Venka Asenova.

● **Rotterdam** — V tradicionalnem šahovskem srečanju je reprezentanca Rotterdams visoko premagala reprezentanco Antverga iz Belgije, in sicer z 16,5:3,5.

Šport po svetu

Julinho se vrača v Brazilijo

Slovitji brazilski nogometaš Julinho, ki je sedaj napadel pri Fiorentini in je pred dnevi igral proti Crveni zvezdi v Beogradu, je sklenil, da se bo vrnil domov, kjer pa ne bo igral za klub »Palmeiras« kot pred odhodom v tujino, marveč je sklenil pogodbo z mezaerjem kluba Portugese, ki je prišel ponj v Italijo. Julinho se bo v primeru, da bi se Fiorentina ne kvalificirala v finale evropskega pokala, vrnil takoj domov, sicer pa bo počakal še na finalno srečanje.

Težave s Spissom

Avstrijski alpski smučarji so bili tudi v sezoni 1956/57 najboljši na svetu. Avstrijska smučarska zveza bi bila lahko, kar se tiče kvalitete, eno leto pred svetovnim prvenstvom v Badgasteinu brez skrbi. Le-te pa ji povzročila, kakor lani pred olimpijado v Cortini, Tom Spiss, 26-letni slalom akrobat iz Areberga. Spiss je bil lani tik pred olimpijado izključen iz olimpijskega moštva, ker je v sporu s takratnim trenerjem prof. Rössnerjem zahteval, naj se umakne Rössner. Seveda se je moral umakniti Spiss. Rössner pa se je pozneje umaknil in trener je postal Spiss, toda le ta eno sezono s honorarjem 20.000 šillingov. Spiss sedaj zahteva, da bi mu spet zaupal trening nacionalne reprezentance. S tem bi bila avstrijska smučarska zveza zadovoljna, če ne bi Spiss zahteval tudi vse polnomožje

MOŽ V SIVEM
Sloan Wilson

Tom je zavrtel stikalo, luči pa ni bilo. Ona je slavnostno resno prižgala svečo. Tom je naprej opazil obrise njene postave, nato pa njen obraz, ki so se na njem poigravale sence.

Spet jo je poljubil, ona pa ga je s konci prstov božala po tilniku, nato po vratu in ramenih, zelo nežno, komaj da se ga je dotikala, in ko so se ločile njune ustnice, se mu je nasmehnila in z njenega obraza je izginila tista skrb in ji po vsem videzu ni bilo več težko pri duši. Slekla se je in je stala kot pozlačena Venera v blesti svetlobi voščene sveče.

Naslednjega jutra ni šel na sestanek z Mahoneyem, teden dni je ostal pri Mariji, izogibal se je vseh znancev in v tem tednu dni sta si Tom in Marija ustvarila začasni svet, poln radosti in zaupanja, svet, ki ni bil samemu sebi dovolj in poln intimnih dvopitov in spominov, pravo življenje s srebrnimi in zlatimi prazniki, z vsemi božiči in rojstnimi dnevi petdesetih let, strnjeni v enem samem tednu. Drug pred drugim nista ničesar skrivala. Povedal ji je svoje pravo ime, gola sta ležala v postelji in uživala v goloti, ko so strasti že popustile, in sta govorila dolgo, dolgo. Govorila sta o skrbeh, o jezi in bojazni in tisti teden se ni zdelo Tomu nič tako strašno, niti ne

tisti nelibezni privid cmerastega človečka z bajonetom, o katerem ji je pripovedoval in ki se je z njim sprizajnila kot s starim znancom. Nič več groznega ni bilo. Razumeli so drug drugega, vsi trije so se razumeli, Tom, Marija in privid tistega cmerastega človečka, ki čaka na Vzhodu z bajonetom.

Ob koncu tedna ji je Tom rekel zbogom in se prijavil v enoti, pa so mu sporočili, da je prevoz preložen in da lahko hodi, koder ga je volja, samo sporoči naj, kje ga lahko najdejo, ali pa vsaj vsako jutro ob osmih naj telefonira v štab. Vrnil se je k njej v sobo in vse je bilo tako, kakor da je prišel po dolgi odsotnosti mlad mož z vojske. Oba sta čutila enako, oba sta doživljala srečo ponovne združitve brez joka in bojazni, ki spremljata dolgotrajno odsotnost.

Zivel je z njo v sobi in mislil, da bo vsak naslednji dan konec, da bo zjutraj ob osmih slišal častnikov glas: »Da, da, kapetan Rath, prejeli smo ukaz, odpotujemo čez dve uri!« Pripravljeno je imel vojaško torbo, vsako jutro ob sedmih je poljubil Marijo, zlezel iz postelje in se popolnoma oblekel za vsak primer. Vsako jutro celih sedem tednov, natanko devetinštirideset dni mu je sporočal štabni podoficer z drugega konca žice: »Nič še ni, kapetan. Polkovnik mi je naročil, da se morate jutri zanesljivo javiti!«

Vseh teh devetinštirideset dni je bil najlepši dogodek dneva povratek iz restavracije, od koder je ob osmih zjutraj telefoniral, povratek v njeno sobo. Marija je drhtela od jutranjega hlada in vsa vesela vprašala: »Se ne?«

»Ne še,« ji je odgovoril devetinštiridesetkrat. Tudi njega je prevzel jutranji hlad in je skočil k njej v toplo posteljo.

V teh devetinštiridesetih dneh sta oba dorasla, spoznala in se naučila prenašati slabosti drug drugega, pridobila sta si celo prijetno družbo, revne

ljudi z mestnega roba, ki so ju na cesti pozdravljali, jima kimali in ju ocenjevali kot par, ki sodi v njihovo sredino. Stare gospe so na vogalih ogovarjale Marijo kot poročeno ženo in jo spoštovale kakor same sebe. Posebno naklonjenost jima je pokazal starejši možki, tako rekoč stric, morda tudi brat, melanholični človek, ki je imel pekarno; tam je bilo mogoče dobiti tudi toplo kavo, skratka Marija in Tom sta hodila v njegovo pekarno na prijeten zajtrk. Melanholični možakar se je imenoval Lapa, Louis Lapa, boril se je najprej z Nemci proti Američanom in kmalu nato z Američani proti Nemcem, obakrat se je boril dobro, toda brez navdušenja. Nazadnje je bil ranjen in se je vrnil v pekarno s protezo namesto noge. Ko sta Marija in Tom prišla k njemu na zajtrk, je postavil pred njiju tople rogličke in kavo. Težko je sopesl, kašelj ga je dušil, vedno pa je bil nasmejan. Ze po nekaj dneh je prisedel k njima in pil kavo. Ne da bi kdaj koli govorili o tem, je dobro vedel, da sta se Marija in Tom šele spoznala in da se bosta kmalu spet razšla. Louis je pokazal, da mu je tega žal, zato je bil v svoji splošni družabnosti še posebej prijazen z njima. Oba sta ga imela rada, enkrat sta ga celo povabila na obisk. Tisti večer so imeli v njuni sobi prijetno zabavo, Louis je občudoval Marijino lepoto, prav kot občuduje ljubljani brat ali stric lepoto mlade žene. Imenoval jo je najlepše dekle v Rimu, Tomu pa je rekel, da je lahko srečen. Tom je odgovoril, da je zares srečen, in je to tudi v resnici čutil.

Imela sta kopicu prijateljev, med drugimi tudi Američane, ki so živeli z Italijankami. Eden izmed njih je bil Cezar Gardella, o katerem so vedeli, da je zelo veren človek in da si je prizadeval za sprejem pri papežu. Vsem je Cezar pripovedoval, da se bo po vojni vrnil v Rim in se oženil s svojim dekletom. Njegovega dekleta je bilo ime Gina, bila je Marijina sorodnica ali nekaj takega.

Nekaj večerov so bili Gina, Marija, Tom in Cezar skupaj v družbi in so pili. Bili so nekaj takega kot družba malih ljudi, ki so zaposleni v istem podjetju.

Po sedmih tednih pa je štabni podoficer sporočil Tomu, naj pohiti, zakaj letalo bo vzletelo čez tri ure. Ko je Tom izvedel novice, je stekel k Mariji, ona pa mu je rekla, da je najbrž noseča. Sicer še ni prepričana, vendar misli, da se ne moti. Ničesar ni zahtevala, on pa tudi ni tajil. Vedela je, da je poročen in da odhaja na Tihl ocean, kjer bo srečal jokavega človečka z bajonetom, zavedala se je, da zanjo ne more storiti ničesar več, zato je bila presenečena in zelo hvaležna, ko ji je dal pet sto dolarjev, ki si jih je bil izposodil pri prijateljih, zraven pa še cigarete, pecivo in žvečilni gumli, same take reči, ki so bilo takrat mnogo vredne.

»Ali boš imela otroka?« jo je vprašal.

»Ze mora biti tako,« mu je odgovorila, njemu pa je bilo prijetno v zavesti, da pušča za seboj otroka, ko odhaja na Vzhod, kjer bo srečal jokavega človečka z bajonetom. Prijetno mu je bilo, pa čeprav bo to otrok, cigar oče ne bo prav nič skrbel zanj. Vojna sirota bo, na cesti bo moledovala za groš. Morda bo tako, eno pa je gotovo: otrok je tu in naj ostane, boljje je tako, kakor pa da Tom na Vzhodu umre in ne pusti nikogar za seboj, nobenega sledu, kakor da ga ni nikoli bilo.

Ko je stopil v letalo in se zavajal na trd sedež, na katerem se bo odpeljal na Daljni vzhod, se še ni bil dodobra ovedel, da bo Marija res dobila otroka. Kako čudno je človeku ob misli, da ima otroka, ki ga ni še nikoli videl, ki ga ni nikoli držal v rokah, pa je vendar tak otrok kot zdaj žile njegovi trije. Čudno je nanj delovala novica o tem otroku, ki jo je izvedel po toliko mesecih naporov, nevarnosti in ubijanja, novica o spočetju otroka.

Potrebujemo sposobnega

AVTOMEHANIKA

za mesto poslovodje mehanične delavnice

Nastop službe takoj. — Plača po dogovoru. — Prijave pošljite na naslov:

Kmetijska zadruga z o. j. Šmarje, Koper 1197

Prva premija

loterije Rdečega križa 500.000 din

INSTITUT »Jožef Stefan«
Ljubljana

sprejme takoj v službo:

FIZIKA
za dozimetrijo pri zaščiti proti vplivom radioaktivnega žarčenja

STROJNEGA INŽENIRJA-KONSTRUKTORJA PERFEKTNO STROJEPISKO, po možnosti z znanjem stenografije

POMOŽNEGA SKLADIŠČNIKA

STRUGARJA — in **KLEPARJA-GALANTERISTA**

Ponudbe z življenjepisom pošljite do 20. aprila 1957 na naslov: Institut »Jožef Stefan«, Ljubljana, Jamova 39.

1212

Državna kmetijska posestva kmetijske zadruge • vrtnarije zasebni kmetovalci in vrtnarji!

VABIMO NA veliko gojenje povrtnine

Peteršilj velikolistnati • rdeči korenček • zelena debeloglava • česen beli • čebulo belo in por

Dišavnice: luštrek • šetraj • majeron • timijan • pehtran in drobnjak

Za sušenje rabimo v letošnji sezoni 300 do 500 vagonov po 10.000 kg sveže-ga blaga.

• Dajemo na razpolago posebna sortna semena, garantirano odzvem po v naprej določenim odkupni cenil. — Potrebna navodila na razpolago.

• Gojenje povrtnine in dišavnice spada med najbolj donosne kmetijske kulture.

• Za dosego kvalitetnih izdelkov za domačo potrošnjo in izvoz moramo imeti najtesnejše sodelovanje s pridelovalci, zato se prijavite za gojenje!

DRŽAVNI OBRтни MOJSTER
GROJ JOŽE »AJPA«
HRANILNI PROIZVODI
LJUBLJANA • Komenskega 30

1222

DNEVNE NOVICE

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
na nužne obiske na bolniškovem domu
od 12. do 20. aprila 1957, nočna od 20-7,

Zdravstveni dom Center: dr. Al-
bert Trunk, tel. 20-456, Cankarjeva 9-I,

Zdravstveni dom Bežigrad: dr. Ljoi-
za Tlačar, tel. 21-906, Veselova 19.

Zdravstveni dom Siska: dr. Roza-
nja Jenkole, tel. 30-294, Sojlerjeva 31.

Zdravstveni dom VIc: dr. Borut
Jeme, tel. 21-494, Tobacna ulica 1. V

Zdravstveni dom Rudnik: dr. Bogdan
Leskovic, tel. 20-167, Spl. ambulanta,

Zdravstveni dom Moste: od 13. do
14. aprila: dr. Branko Medvedec, Krea-
torjeva ulica 5, telefon št. 31-359. V

Pediatrična zdravniška dežurna
služba za obiske otrok na domu: tele-
fon št. 32-722, Ulica Stare pravde 2.

SVETOVNI CIRKUS "MEDRANO"
V LJUBLJANI
Dnevno dve predstavi ob 16 in 20.

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

Ob priliki mednarodne nogometne
tekme Jugoslavija - CSR, ki bo dne
18. maja v BRATISLAVI, prirejamo

PREDAVANJA

Društvo matematikov in fizikov
LRS vabi na javno predavanje, ki bo
v sredo, 17. aprila ob 20 v matematični

Inštitut za javno upravo pri Pra-
vo-ekonomski fakulteti v Ljubljani
vabi k predavanju g. D. N. Chesterja,

Urbanistično društvo Slovenije vabi
na predavanje ing. Jožeta Miklavčiča:

Prirodoslovno društvo v Ljubljani
vabi na poljudnoznanstveno predava-
nje prof. dr. Angele Piskernik:

Slovensko kemijsko društvo, orga-
nizacija, obvešča vse člane in ostale

Ljudska univerza v Ljubljani vabi
na predavanje prof. dr. Vladimira

Priloge: "Krajnski komedijanti",
"Kralj Oidipus", "Premiera. Izven.

Dr. Petek, 20. aprila ob 20: Sofokles:
"Kralj Oidipus". Premiera. Izven.

Dr. Petek, 21. aprila ob 15: B. Kretz:
"Krajnski komedijanti". Izven in za

Dr. Petek, 22. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 23. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 24. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 25. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 26. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 27. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 28. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 29. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 30. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 1. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 2. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 3. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 4. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 5. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 6. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 7. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 8. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 9. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 10. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 11. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

Dr. Petek, 12. aprila ob 19:30: G. Verdi:
"Othello". Gostovanje Josipa Gosti-

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

Levstikov (Sentsjakovski) trg 2
Nedelja, 14. aprila ob 11: J. Malk:
"Zogica Marogica".

Ročne lutke
Resljeva cesta 36
Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

Nedelja, 14. aprila ob 17: A. Papler:
"Hudobni graščak".

RADIO LJUBLJANA

Sporod za nedeljo, 14. aprila

Poročila: 6.05, 7.00, 13.00, 15.00, 19.30,

22.00 in 22.55.

6.00-7.00 Vesel nedeljski jutranji

pozdrav - 7.15 Reklame - 7.30 Radijski

koledar in prireditve dneva - 7.55

Z zabavnimi melodijami v prijetno

nedeljsko jutro - 8.30 Otroška pred-

stava: Jan Malk, prireditelj Emil Sma-

ček - "Zogica Marogica" - 9.27. Dopol-

danski sporod slovenskih narodnih in

umetnih pesmi - 9.45 Še pomnite, to-

varšili... Janez Vitkovič: Država in

državi - 10.15 Pokaži, kaj znaš - 11.15

Oddaja za Beneške Slovence - 11.35

Lahek glasbeni sporod - 12.00 Pogov-

or s poslušalci - 12.10 Opoldanski

glasbeni sporod - 13.15 Zabavna glas-

ba, vmes reklame - 13.30 Za našo vas

- 14.00-15.00 Naši poslušalci čestitajo

in pozdravljajo - 16.00 Silvo Matelič:

Črni bori v soncu in senci (reportaža)

- 16.30 Glasbeni mozak - 17.30 Ra-

djska igra: Michener: "Mostovi pri

Toko-Riu" (ponovitev) - 18.26 Melodi-

je za dobro voljo - 19.00 Zabavna

glasba, vmes reklame - 19.30 Radijski

dnevnik - 20.00 Malo od tu in malo

od tam - 21.00 Bogo Leskovic: Rit-

mita v H-molu - 22.15 V plesnem rit-

mu - 22.15-23.00 UKV program: Nočni

komorni koncert - 23.00-24.00 Oddaja

za tujino - na valu 327,1 m (prenos iz

Zagreba).

II. program

10.15-11.15 Nedeljski simfonični

koncert - 13.10 Promenadni koncert

- 14.00 Ljubljanska kronika in obve-

ščila - 14.15 Zabavne melodije - 15.00

Napoved časa, poročila in vremenska

napoved - 15.15-16.00 Slavni pevci

slavne arije - 22.15-23.00 Nočni ko-

mnorni koncert (iz del Maxa Regerja)

10.15-11.15 Nedeljski simfonični

koncert - 13.10 Promenadni koncert

- 14.00 Ljubljanska kronika in obve-

ščila - 14.15 Zabavne melodije - 15.00

Napoved časa, poročila in vremenska

napoved - 15.15-16.00 Slavni pevci

slavne arije - 22.15-23.00 Nočni ko-

mnorni koncert (iz del Maxa Regerja)

10.15-11.15 Nedeljski simfonični

koncert - 13.10 Promenadni koncert

- 14.00 Ljubljanska kronika in obve-

ščila - 14.15 Zabavne melodije - 15.00

Napoved časa, poročila in vremenska

napoved - 15.15-16.00 Slavni pevci

slavne arije - 22.15-23.00 Nočni ko-

mnorni koncert (iz del Maxa Regerja)

10.15-11.15 Nedeljski simfonični

koncert - 13.10 Promenadni koncert

- 14.00 Ljubljanska kronika in obve-

ščila - 14.15 Zabavne melodije - 15.00

Napoved časa, poročila in vremenska

napoved - 15.15-16.00 Slavni pevci

slavne arije - 22.15-23.00 Nočni ko-

mnorni koncert (iz del Maxa Regerja)

10.15-11.15 Nedeljski simfonični

koncert - 13.10 Promenadni koncert

- 14.00 Ljubljanska kronika in obve-

ščila - 14.15 Zabavne melodije - 15.00

Napoved časa, poročila in vremenska

napoved - 15.15-16.00 Slavni pevci

slavne arije - 22.15-23.00 Nočni ko-

mnorni koncert (iz del Maxa Regerja)

10.15-11.15 Nedeljski simfonični

koncert - 13.10 Promenadni koncert

- 14.00 Ljubljanska kronika in obve-

ščila - 14.15 Zabavne melodije - 15.00

Napoved časa, poročila in vremenska

napoved - 15.15-16.00 Slavni pevci

slavne arije - 22.15-23.00 Nočni ko-

mnorni koncert (iz del Maxa Regerja)

10.15-11.15 Nedeljski simfonični

koncert - 13.10 Promenadni koncert

- 14.00 Ljubljanska kronika in obve-

ščila - 14.15 Zabavne melodije - 15.00

Napoved časa, poročila in vremenska

napoved - 15.15-16.00 Slavni pevci

slavne arije - 22.15-23.00 Nočni ko-

mnorni koncert (iz del Maxa Regerja)

10.15-11.15 Nedeljski simfonični

koncert - 13.10 Promenadni koncert

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO "UNION"

Ameriški barvni film

"BOSONOGA GROFICA"

Brez tednika. Predstave ob 16, 18.30
in 21. V glavni vlogi Humphrey
Bogart, Ava Gardner, Edmond O'
Brien in Rossano Brazzi. Ob 10 ma-

KINO "KOMUNA"

Amer. barvni cinemascopski film

"MED NEBOM IN ZEMLJO"

Brez tednika. Predstave ob 15, 18
in 21. V glavni vlogi John Wayne.
Ob 10 matineja istega filma. Prodaja
vstopnic od 9-11 in od 14 dalje.

KINO "SLOGA"

Premiera ameriškega

barvnega filma: "Stirje jezdecj."

Tednik: Filmske novosti 15. Pred-

stave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 ma-

tinaja istega filma.

KINO "VIC": Ital. film: "V znamenju

Razpis

DRŽAVNI ZAVAROVALNI ZAVOD

Direkcija za LR Slovenijo v Ljubljani

razpisuje

za svoje organizacijske enice naslednja delovna mesta za:

DIREKCIJA LJUBLJANA:

2 ročna tiskarja, daktilografa z znanjem steno-
grafije — strojnega inženirja, pravnika, knjigo-
vodjo-revizorja

PODRUŽNICA LJUBLJANA:

knjigovodjo, 12 internih uslužbencev, arhivarja,
kurirja

PODRUŽNICA CELJE:

kmetijskega tehnika, 4 interne uslužbenke, 2 pri-
pravnik s popolno srednješolsko izobrazbo

PODRUŽNICA VIDEM-KRŠKO:

kmetijskega ali veterinarskega tehnika, 2 interna
uslužbenca, zastopnika-uslužbenca

PODRUŽNICA MARIBOR I:

knjigovodjo, internega uslužbenca, 4 pripravnik
s popolno srednješolsko izobrazbo, 2 zastopnika-
uslužbenca (za okraj Maribor in Ptuj), arhivarja

PODRUŽNICA MARIBOR II:

kmetijskega tehnika, 6 internih uslužbencev

PODRUŽNICA NOVO MESTO:

knjigovodjo, 4 interne uslužbenke

PODRUŽNICA RADOVLJICA:

strojnega tehnika, 5 internih uslužbencev.

PODRUŽNICA NOVA GORICA:

internega uslužbenca, terenskega instruktora

PODRUŽNICA POSTOJNA:

3 interne uslužbenke, pripravnik s popolno sred-
nješolsko izobrazbo, zastopnika-uslužbenca

Pod delovno mesto internih uslužbencev spadajo razni
administrativni in manipulativni posli vseh zavarovalnih
vrst. — Potrebna šolska izobrazba za interne uslužbenke je
popolna srednja šola (gimnazija z maturo ali tehnikum z
diplomo), v izjemnih primerih pride na podružnicah v po-
štev tudi mala matura. Za terenske instruktore in zastopni-
ke-uslužbenke zadostuje nižja srednješolska izobrazba (mala
matura). — Prošnje s kratkim življenjepisom ter z navedbo
šolske izobrazbe in event. službenih let naslovite na pristojno
podružnico ali na Državni zavarovalni zavod, Direkcija za
LR Slovenijo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 19.

1198

Saturnus tovarna kovinske embalaže
OB ZELEZNICI 16 • LJUBLJANA

razpisuje delovni mesti za:

NORMIRCA

potrebna je uspešno končana srednja tehniška šola ali
ustrezna podobna strokovna izobrazba

VODJO EKSPEDITA

potrebna je ustrezna šolska izobrazba z nekajletno
prakso v kovinski stroki

Reflektanti naj pošljejo pismene ponudbe z navedbo strokov-
ne izobrazbe, dosedanje prakse in osebnih podatkov na upra-
vo podjetja. — Nastop takoj ali po dogovoru, plača po tarif-
nem pravilniku.

1209

IZSLE SO

VI. SPREMEMBE IN DOPOLNILA
»Gospodarsko-finančnega priročnika«

(trajnega vodiča po gospodarskih predpisih)

z najnovejšimi predpisi, objavljenimi zaključno z 11. številko
»Uradnega lista FLEJ«.

Cena 750 din.

Naročniki iz Beograda lahko VI. spremembe in dopolnila dvignejo
v naši prodajalni, Maršala Tita 66, telefon 20-639; v Novem Sadu v naši
prodajalni, Zmaj Jovina 22, telefon 37-28; v Zagrebu pri Zavodu »Biro-
tehnika«, Domagojeva 23, telefon 32-970; in pri Zagrebakom knjižar-
skom preduzeću, Illica 30, telefon 25-600.

VII. spremembe in dopolnila bodo izšle v maju.

Na zalogi imamo še manjše število izvodov II. izdaje »Gospodarsko-
finančnega priročnika« 2 knjigi v polivinilskih platnicah po 4000 din.

II. izdaja obsega predčiščena besedila, zaključno s IV. spremembami
in dopolnili. Začeti s V. spremembami in dopolnili pa v naprej veljajo
za vse naročnike I. in II. izdaje ista besedila sprememb in dopolnil.

Nova III. osnovna izdaja ni predvidena v programu naših izdaj
za leto, zato prosimo zainteresirane, da si pravočasno nabavijo II.
osnovno izdajo, prav tako pa, da v primeru kakršnegakoli zastoja
takoju urgirajo dobavo neprejetih sprememb in dopolnil.

Aprila letos izidejo nove izdaje:

»Predpisi o razdelitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij
za leto 1957« z zveznim družbenim planom in drugim predpisi o
gospodarskem sistemu za leto 1957 ing. Božidara Raceta in Dragomira
Živančevića. Cena v prednaročilu 550 din.

»Priročnik za sestavljanje periodičnih obračunov gospodarskih
organizacij za leto 1957« ing. J. Apostolovića, V. Djonlića in N. Petro-
vića. Cena v prednaročilu 650 din.

»Evidenca v podjetju o osnovnih sredstvih in investicijah« M. Pe-
jovića in R. Niketića. Cena v prednaročilu 400 din.

»Sistem in tehnika plačilnega prometa« B. Rajlića. Cena v pred-
naročilu 600 din.

»Priročnik za delo personalne službe« D. Raičevića, v redakciji
ing. N. J. Guća. Cena v prednaročilu 600 din.

»SAVREMENA ADMINISTRACIJA«
začetniško-tiskarsko podjetje,
Beograd, Prizrenska 6, poštni predal 479.
Tekoči račun 1031-T-532.

1168

UPRAVNI ODBOR ELEKTRARNE MEDVODE

razpisuje mesto

tehničnega vodje

Pogoji: višja strokovna izobrazba s 5-letno prakso ali
srednja strokovna izobrazba z 10-letno prakso.Ponudbe pošljite na zgornji naslov do 30. t. m. — Plača
po tarifnem pravilniku podjetja. — Nastop službe takoj. —
Komfortno stanovanje zagotovljeno.

Upravni odbor

Gradbenega podjetja Rogaška Slatina

razpisuje mesto

tehničnega vodje podjetja

Pogoji: gradbeni inženir ali tehnik s pooblastilom.
Plača po dogovoru. — Nastop službe takoj ali po do-
govoru. — Vsa ostala pojasnila dobijo reflektanti v
upravi podjetja.

1199

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR NOVO MESTO

razpisuje

mesto direktorja

Kmetijsko gospodinjke šole na Mali loki

Pogoji: inženir agronom z vsaj 5-letno prakso. — Plača
po uredbi. — Stanovanje zagotovljeno. — Nastop službe takoj
ali vsaj s 1. junijem 1957.Prošnje naslovite na OLO Novo mesto s potrebnimi pri-
logami do 1. maja 1957.

N 30

SEKRETARIAT ZA PROSVETO IN KULTURO
ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

RAZPISUJE NATEČAJ

za štipendije

danske, norveške
in švedske vlade

ki bodo dodeljene v letu 1957/58 zaradi specializacije

Pravico do sodelovanja pri tem natečaju imajo
mlajši znanstveni delavci (asistenti in docenti) z uni-
verz in drugih znanstvenih ustanov.

Prošnje predložite svetom za prosveto in kulturo
ljudskih republik. Osebe, ki so zaposlene v zveznih
ustanovah, naj vlagajo prošnje neposredno pri Sekre-
tariatu za prosveto in kulturo Zveznega izvršnega sveta,
oddelku za štipendije, za šolanje in izpopolnjevanje
v inozemstvu, Beograd, Božidara Adžije 11.

Kandidati morajo dobro obvladati angleški jezik
ali enega izmed skandinavskih jezikov.

Prošnji priložite:

- podroben življenjepis,
- potrdilo o znanju jezika,
- priporočilo dveh profesorjev,
- soglasje ustanove, kjer je zaposlen, da lahko so-
deluje pri natečaju,
- dve fotografiji,
- zdravniško spričevalo.

Natečaj traja do zaključno 30. aprila letos. — Pre-
jetih dokumentov ne bomo vračali.

Iz Sekretariata za prosveto in kulturo
Zveznega izvršnega sveta

1227

JUGOSLOVENSKI PREGLED
Informativno dokumentarni priročnik
o JugoslavijiIzhaja redno vsak mesec in objavlja v zvezkih sistema-
tičen faktografski pregled vseh področij življenja Jugoslavije.

»JUGOSLOVENSKI PREGLED« prikazuje stanje in
gibanje v področjih: demografija, družbena in državna ure-
ditev, gospodarstvo, znanost, prosveta in kultura, ljudsko
zdravstvo in socialna politika, telesna vzgoja in tehnična
vzgoja, narodna obramba in zunanja politika.

»JUGOSLOVENSKI PREGLED« je nujen vsem jav-
nim in znanstvenim ustanovam ter gospodarskim organizaci-
jam, gospodarskim podjetjem, šolam, knjižnicam in čital-
nicam.

»JUGOSLOVENSKI PREGLED« je dragocen priroč-
nik za vsakogar, ki želi spremljati in študirati razvoj ter
stanje v celotnem življenju naše države, ker prinaša podrob-
ne prikaze in precizne informacije.

»JUGOSLOVENSKI PREGLED« dobite v prednaro-
čilu, ki znaša 3000 dinarjev za vse leto, plačati pa je treba
v naprej ali v obrokih, in sicer: 800 dinarjev pri naročilu in
11 obrokov po 200 dinarjev.

Vsak naročnik dobi patentne platnice za letni komplet.

»JUGOSLOVENSKI PREGLED« izdaja in sprejema
naročila

Publicističko-izdavaški zavod »Jugoslavija«
BEOGRAD, TERAZIJE 31, telefon 32-141 in 22-778
Tekoči račun pri Narodni banki 1032-T-645.

1231

DOM

trgovsko izvozno podjetje za
domačo in umetno obrt
Ljubljana • Mestni trg 24

sprejme

3 blagovne knjigovodje
blagajnika

2 skladiščna delavca

Pismene ponudbe z življe-
njepisom oddajte v Tajništvo
podjetja. — Plača po tarifnem
pravilniku. 1204

Prodamo:

Diesel-agregat

»Pigone«, 125 kVA 220/380

bencinski agregat

2 kW 110

osebni avto

Mercedes 170 — potreben
popravila

poltovorni avto

Fiat 1100 — potreben po-
pravila

tovorni avto

Chevrolet — potreben po-
pravila

Ponudbe:

FILMSERVIS, Ljubljana
Zrinjskega cesta 9.

1201

Tovarna farmacevtskih
in kemičnih proizvodov

»L E Ka«

Ljubljana, Celovška c. 135

sprejme:

konstruktorja

Pogoji: TSS — elektrotehni-
ški oddelek (šibki tok) —
delovno mesto v obratu
Mengešstrojnega ključavničarja
— kurjačadelovno mesto v Ljubljani
več strojnih ključavni-
čarjevdelovna mesta v Ljubljani
in Mengšuobratnega električarja
delovno mesto v Ljubljani

Plača po tarifnem pra-
vilniku. — Interesenti naj
pošljejo svoje ponudbe na
upravo podjetja v Ljublja-
ni, Celovška 135, najkasneje
do 20. t. m. 1182

Razpis

Personalna komisija
Okrajnega ljudskega odbora
Ljubljana

razpisuje

mesto šefa

Uprave za gozdarstvo

Pogoji: prosilci morajo
imeti izobrazbo gozdarske-
ga inženirja.

Prošnje vložite v uradu
tajnika OLO — Mačkova
ulica št. 1, soba št. 13-I.
Rok za vlaganje prošnji je
do 25. aprila 1957. — Proš-
nji mora biti priložen živ-
ljenjepis. 1230

Koroško gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec

razpisuje delovno mesto

pravnega referenta

Pogoji: pravnik z nekajletno prakso. — Plača po dogovoru
odnosno po tarifnem pravilniku. — Nastop službe takoj ali
po dogovoru. — Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe s
priloženim življenjepisom ali naj se osebno zglasijo na upra-
vi podjetja. 1179

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

Remontna ladjedelnica v Piranu

RAZPISUJE

na podlagi 1. člena Zakona o oddajanju in izvajanju
gradbenih del ter 3. člena Pravilnika o postopku pri
javni pisni licitaciji za oddajo gradbenih del (Urad-
ni list LRS, št. 17/55)

javno pismeno
LICITACIJOza oddajo gradbenih del za zgraditev
operativne obale Ladjedelnice v PiranuLicitacija bo 30. aprila 1957 ob 10. uri v prostorih
ladjedelnice v Piranu.

Predračunska vsota za ta dela je:

za I. etapo 14,206.700 din

za II. etapo 13,801.500 din

Rok za dovršitev obeh etap je 31. oktober 1957.

Varščino je treba predložiti v višini 0,3 % predra-
čunske vsote v obliki garancijskega pisma ali pa na
drug način najpozneje do začetka licitacijske razprave.
Ponudbe morajo biti sestavljene v skladu s predpisi
Pravilnika o postopku na pisni javni licitaciji za
oddajo gradbenih del.

Tehnični elaborat bo interesentom na razpolago od
15. aprila 1957 dalje na SPLOŠNI PLOVBI v Piranu.

Investitor:

SPLOŠNA PLOVBA — PIRAN

1206

Odbor za živalorejo Glavne zadržne zveze LRS

sporazumno z okrajnimi živalorejskimi odbori

razpisuje

REDNE SPOMLADANSKE IN JESENSKE PLEMENSKE SEJME V LETU 1957

za rodovniško živino (blike, krave in telice, ovce, perutnino) po sledečem razporedu:

1. Za sivorjavo pasmo: (spomladi in jeseni)

30. aprila - Zalec (za bike in telice)
 6. maja in 19. oktobra - Velike Lašče (za bike)
 7. maja in 18. oktobra - Velike Lašče (za krave in telice)
 8. maja in 17. oktobra - Videm - Dobropolje (za krave in telice)
 9. maja in 16. oktobra - Ribnica na Dolenjskem (za krave in telice)
 10. maja in 15. oktobra - Sodražica (za krave in telice)
 11. maja in 14. oktobra - Stari trg pri Rakeku (za krave in telice)
 13. maja in 12. oktobra - Prestranek pri Postojni (za krave in telice)
 14. maja in 11. oktobra - Kozina (za krave in telice)
 15. maja in 10. oktobra - Sežana (za krave in telice)
 16. maja in 9. oktobra - Ajdovščina (za bike, krave in telice)
 17. maja in 8. oktobra - Volčja Draga (za krave in telice)

2. Za svetloisasto (simentalsko) pasmo:

17. aprila - Murska Sobota (za bike)
 3. julija - Murska Sobota (za bike, krave in telice)
 9. oktobra - Murska Sobota (za bike)
 10. oktobra - Murska Sobota (za krave in telice)
 4. decembra - Murska Sobota (za bike, krave in telice)

3. Za rdeče cikasto (pincgavsko) pasmo:

12. aprila in 11. novembra - Bled-Pristava (za krave in telice) ob 9. uri
 20. aprila in 6. oktobra - Cerklje (za bike, krave in telice)
 22. aprila in 30. julija in 20. novembra - Ormož (za bike)
 4. maja in 18. oktobra - Bohinjska Bistrica (za krave in telice) ob 9. uri
 7. maja in 12. oktobra - Naklo (za bike)
 10. oktobra - Radomlje (za krave in telice)
 16. novembra - Kobarid (za bike, krave in telice)

4. Za sivopšenično (pomursko) pasmo:

15. maja in 16. oktobra - Sentjur pri Celju (za bike, krave in telice)

5. Za ovne in ovce jezersko-solčavske pasme:

15. oktobra - Jezersko
 21. oktobra - Solčava ob 10. uri (na Beli)

6. Za perutnino:

13. oktobra - Križ pri Kamniku (za jarkče New Hampshire, Rhode Island, Leghorn in štajerske pasme) ves dan
 20. oktobra - Loče pri Poljčanah (za peteline, kokoši in jarkče štajerske in Leghorn pasme) ob 10. uri

Za področje mariborskega okraja bo okrajni živalorejski odbor v Mariboru sam razpisal dva plemenska sejma.

Sejmi se začne ob 8. uri, kolikor ni drugače naznačeno. Sejme prirejata kmetijske zadruge vzrejnih področij odnosno kmetijska gospodarstva ob sodelovanju okrajnih živalorejskih odborov.

Sejmi bodo izvedeni po začasnem sejmskem redu za zadržne sejme.

Kmetijske zadruge, kmetijska gospodarstva in živalorejci, ki želijo nabaviti plemenske merjase in svinje iz priznanih rejjskih središč, naj se tozadevno obrnejo na okrajne živalorejske odbore.

Odbor za živalorejo Glavne zadržne zveze LRS

ZAPOSILITEV

RAZPIS. Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani razpisuje v Institutu za turbinske stroje mesto raziskovalnega inženirja za raziskovanja na področju aerodinamike. Prosilci morajo imeti diplomski inženirski študij in smisel za raziskovalno delo. Kolkovane prošnje z dokumenti, življenjepisom in opisom dosedanjega dela v stroki in z navedbo morebitnih objavljenih ali izvršenih del naj se do 15. maja 1957 pošljejo Institutu za turbinske stroje Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana-Sentvid, vižmarje 226, 1217 z.

RAZPIS. Uprava za ceste LRS Tehnična sekcija v Celju sprejme v stalno zaposlitev: a) 2 gradbeni tehnika in 1 inženirja za nizke gradnje z nekajletno prakso pri gradnji ali vzdrževanju cest in s položenim strokovnim izpitom. Prednost imajo starejši interesi; b) 2 cestna nadzornika s sedežem v območju sekcije. Pogoji: srednja gradbena šola (za nizke gradnje) oziroma deželovska mojstrska šola. Prednost imajo prošilci s prakso in strokovnim izpitom. - Nastop službe za prošilce pod a) in b) možen takoj ali po dogovoru. Plača (temeljna, dopolnilna in položajna) po uredbi. Prošnje naslovljene na upravo za ceste LRS, Tehnična sekcija Celje, najkasneje do 30. aprila letos. V tej je potrebno navesti kvalifikacijo in dosedanja službovanja (od kdaj do kdaj in kje). 1219 z.

RAZPIS. Razpisujemo delovno mesto za šoferja-mehanika za tovorni avto na obratu Pužine in kmetijskega tehnika za delo v laboratoriju na Vtu (analiza mivskih izdelkov in surovin). Pismene ponudbe: »Mlinarska industrija«, Ljubljana, Likovarska 5. 1220 z.

PERFECTNO STROJEPIŠKO z znanjem nemškega jezika išče zunanje-trgovinsko podjetje »Moto Union«, Ljubljana, Vošnjakova 14. Nastop po dogovoru. 1221 z.

ADMINISTRATORKO, veščo, ki popolnoma obvlada strojepiše, takoj sprejme podjetje za izdelavo finega pohištva »Hrast«, Ljubljana, Linhartova 49 a. Osebnost ali pismene ponudbe sprejema uprava podjetja. Plača po dogovoru. 1223 z.

ADMINISTRATORJA-KO (lahko je tudi mlajša meščica) sprejme Lesno inženirsko podjetje v občini Ljubljana-Rudnik. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Tako!«. 1226 z.

HLEVARJA sprejme v službo Kmetijsko gospodinjstvo šola Vinomer pri Metliki. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Samsko stanovanje prekrskljeno. 1227 z.

ADMINISTRATIVNO MOČ, v nazivu pisarniški ali pomožni pisarniški referent z znanjem strojepišja, sprejemamo v službo. Nastop službe in plača po dogovoru. Pismene ponudbe na Reševalno postajo, Ljubljana, Zaloška c. 25. 1228 z.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, samsko, sprejemamo v službo. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Naslov v ogl. odd. LP. 1232 z.

DVA GRADBENA DELOVODJA, za izvajanje visokogradnje v Ljubljani, sprejemamo takoj ali kasneje. Pismene ponudbe v ogl. odd. LP pod »Stalna služba«. 1233 a z.

GRADBENEGA TEHNIKA s prakso, po možnosti s poblatisti, sprejemamo za visokogradnje v Ljubljani. Plača po tarifnem pravilniku in terenski dodatek. Pismene ponudbe na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Licitacija«. 1233 b z.

KNJIGOVEDSKO MOČ za 5 ur dnevno sprejemamo v stalno službo. Pismene ponudbe na oglasni odd. LP pod »Ljubljana - ml.«. 1235 z.

RAZPIS. Višja glasbena šola Ljubljana Center razpisuje mesto tajnika. Pogoji: srednja šolska izobrazba, po možnosti 5-letna praksa v upravnih ekonomskih poslih. - Osnovna plača in dopolnilna plača po uredbi. Prošnje je treba vložiti do dne 30. aprila 1957 pri ravnateljstvu Nižje glasbene šole Ljubljana Center. Nastop službe takoj. 1192 z.

VEC MIZARJEV IN TESARJEV, samsko, sprejme Meste-Komenda. Plača po tarifnem pravilniku podjetja. 1192 z.

SOFERJE C IN D KATEGORIJ sprejemamo. Zglasiti se v upravi ECZ v Ljubljani. 1194 z.

DEKLE, delavka, stara 18 let, išče zaposlitev v tovarni ali ustanovi. Po službi bi pomagala v gospodinjstvu. Vešča je vseh domačih del in kuhe. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Proti uslugam«. 2624 z.

URARSKI POMOČNIK išče zaposlitev. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Urar«. 2625 z.

SOBARICO z znanjem dveh tujih jezikov iščemo. Delo je sezonsko. Naslov v oglasnem oddelku »Ljudske pravice«. 2626 z.

TAPETNIK išče zaposlitev. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Tapetnik«. 2627 z.

ZLATARSKI POMOČNIK išče zaposlitev. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Zlatar«. 2628 z.

STROJEPIŠKO, absolventko Administrativne šole, iščemo. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Strojepisika«. 2629 z.

KUHARICO, sposobno, iščemo. Služba je samo v sezoni ob morju. Naslov v oglasnem oddelku LP. 2630 z.

RACUNOVODJA - bilancist z 8-letno prakso želi sprejeti službo. Prošnje pošljite na podružnico LP v Celju pod »1. julij«. 2631 z.

FOTOGRAFSKA POMOČNICA z večletno prakso išče zaposlitev. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Foto«. 2632 z.

KUHARICO, veščo kuhe za gostinstvo, iščemo. Naslov v oglasnem oddelku »Ljudske pravice«. 2633 z.

DEKLE, ki zna dobro kuhati in je ljubiteljica strok, išče za takoj 4-dnevno družino. Naslov v oglasnem oddelku. 423 z.

ADMINISTRATIVNE MOČI z znanjem stenografije in strojepišja sprejemamo takoj. Ponudbe pošljite v upravo LP pod »15-«. 119-3

DIMNIKARSKEGA VAJENCA iščemo. Služba je v mestu Kopru. Vso oskrbo dobi vajenec pri mojstru. Interesi, ki imajo predpisano šolsko izobrazbo, dobe naslov v ogl. odd. LP v Ljubljani. 2618-Z

VODJO za mizarstvo obrtno delavnico iščemo. V postev pridejo le zelo sposobni mizarji mojstri. Plača po tarifnem pravilniku z dodatkom. Naslov v poslovalnici LP v Kopru. 2619-Z

TRGOVSKI POTNIK, srednjih let, vpehjan, agilen in sposoben, prevzema zastopstvo za Slovenijo ali gre za trgovskega potnika k večjemu podjetju ali tovarni. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Potnik«. 2623-Z

PRODAM

PISALNI STROJ, brezhiben, ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku Ljudske pravice. 425 p.

OMARO za obleko prodam po ugodni ceni. Puncih, Tržaška cesta 21, Ljubljana. 424 p.

ELEKTRICNI RACUNSKI STROJ, skoro nov, znamke Rheimentall, na 8 računskih operacij, prodam. Vprašati na Občinski ljudski odbor, Piran. 1293 a p.

MOTORSKI TRICKELJ »GUZZI« 500, prenos kardandiferencial, nosilnost ena tona, v prav dobrem stanju, prodam. Informacije v Poslovalnici LP v Kopru. Ko 52 p.

SACHS MOTOR 98 cm, ugodno prodam. Ponudbe: Glavan, Trata 18, vsak dan od 14-18. 421

LAMBRETTA, amaterska, ugodno prodam. Vprašati Toplovod, Trata št. 18, Pristov, vsak dan od 14-18.

SVICARSKO REVILJO »Schweizer illustrierte Zeitung« 54 zvezkov letnika 1956 prodam. Naslov v podružnici LP v Celju. 3133 p.

HISO, enonastropno, v Celju, primerno za upravo, ugodno prodam. Naslov v podružnici »Ljudske pravice« v Celju. 3135 p.

PAPIGI, parček, enobarvni, prodam. Naslov v podružnici »Ljudske pravice« v Celju. 904 p.

NEMSKI RADIO, nov, 11-cevni, 3 zvočniki, UKV na tipke, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 422 p.

OMARO za obleko poceni prodam. Puncih, Tržaška 21, prit. desno. Ogled vsak dan od 15 dalje. 3123-P

RADIO »Kosmaj« ugodno prodam. Interesi naj javijo svoj naslov na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Radio«. 3126-P

BARVE ZA KOLORIRANJE ali retušsko barvne fotografije ugodno prodam. Interesi naj sporoče naslov na oglasni oddelk LP pod »Koloriranje«. 3127-P

HLEVSKI GNOJ, zrel, večjo količino, ugodno prodam. Naslov: Ljubljana, Izanska cesta 117. 3128-P

DALJNOGLEDE 6 x 3 S, francoske znamke, zelo dober za lovcce ali za vodiče, ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku LP. 3129-P

BENCINSKO CRPALKO z rezervorjem za 4000 litrov - prodam. Naslov v oglasnem odd. LP. 3130-P

PISTOLO za ameriško retušo, novo, nemški izdelek, ugodno prodam. Interesi naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelk LP pod »Ameriška retuša«. 3135-P

PISALNI STROJ - portabilni, nov, manjši, ugodno prodam. Interesi naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelk Ljudske pravice pod geslom »Lepe črke«. 3120 p.

OBDELOVALNO ZEMLJO, velikost 3600 m², blizu središča Ljubljane, zelo ugodno prodam. Interesi naj pošljejo naslov na ogl. odd. Ljudske pravice pod geslom »Zemlja«. 3121 p.

OMARO sobno, nizko, poceni prodam. Interesi naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelk Ljudske pravice pod geslom »Omaro«. 3122 p.

SMUCI brez vezave, z robniki, dolge 185 cm, ugodno prodam. Interesi naj puste naslov na oglasnem oddelku LP pod geslom »Smuci«. 3123 p.

RADIO Kosmaj ugodno prodam. Interesi naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelk Ljudske pravice pod geslom »Kosmaj«. 3124 p.

MANNESMANNOVE CEVI, premera 100 mm, vodovodne, železne, brezšivne, prodam večjo količino. Naslov v oglasnem odd. LP. 3131-P

PUNTE za gradnjo poceni prodam. Rožna dolina, cesta X-31. 3132-P

KUPIM

TRIGLAV FILM odkupi sledečo staro garderobo: navadne in karo srajce, hlače, sukničje, ščurce, puloverje, jopice, telovnike, bombažne majice, vetrne jopice, gumirane dežne plašče (sive, črne, zelene), baretke, kratke jopice, sandale, visoke in nizke črne čevlje, gumij skorje in teniš čevlje. Garderobo, ki naj bo zelo obrabljena, prinesite v torek, dne 16. aprila med 9. in 13. uro v garderobo Triglav filma, Zrinjskega 9. 1218 k

Cisti dobiček
loterije Rdečega križa
 je namenjen za gradnjo
mladinskega okrevališča
 na Debelem ritju

PRIKOLICO za nosilnost 3 do 5 ton, štirikolesno, z mehničnimi zavorniki, kupimo. Naslov v oglasnem oddelku Ljudske pravice. 508-K

GARSONJERO kupim. V postev pridejo garsonjere v občini Center ali Vič. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Garsonjera«. 509-K

RADIJSKI APARAT na akumulator kupim. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Akumulator - R«. 510-K

ATLAS, dobro ohranjen za srednje šole, kupim. Ponudbe pošljite na ogl. odd. LP pod »Atlas«. 511-K

DRUŽINSKO HISO z vrtom do 1000 kvadratnih metrov v okolici Ljubljane kupim. Ponudbe z navedbo cene pošljite na oglasni odd. LP pod »Družinska hiša«. 512-K

OBLEKO, staro in dobro ohranjeno, za 12-letnega fanta, kupim. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Stara obleka«. 513-K

RAZNO

POZOR, UGODNA PRILOŽNOST: Dve stanovanji v največji bližini centra (trisočno in enosobno) zamenjam za eno moderno trosobno stanovanje. Pismene ponudbe pod »Nujno« na oglasni oddelk LP. 426 r

STANOVANJE, enosobno, suho in sončno, v Polju pri Ljubljani, zamenjam za enako, večje ali tudi za veliko sobo v Ljubljani. Ponudbe pošljite v upravo LP pod »Stanovanje«. 598

STANOVANJE, enosobno, v okolici Ljubljane in lepo sobo v središču mesta zamenjam za dvosobno stanovanje v Ljubljani ali bližnji okolici. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Zamenjava«. 897-R

NJIVO v občini Bežigrad zamenjam za stavbeno parcelo v razmerju 1:4. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Protivrednost«. 899-R

STANOVANJE, enosobno, sončno in suho, v Polju pri Ljubljani, zamenjam za enako ali večje stanovanje v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk Ljudske pravice pod geslom »Stanovanje«. 898 r

NJIVO, 3 km oddaljeno od središča Ljubljane, velikost 3600 m², dan v najem ali zamenjam za parcelo, ki je zadržljiva za enodružinske hiše. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Njiva«. 890 r

ENOSOBNO STANOVANJE v ljubljanski okolici in veliko, svetlo, sončno in suho sobo v vili v središču Ljubljane zamenjam za dvosobno stanovanje v Ljubljani. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk Ljudske pravice pod geslom »Zamenjava«. 894 r

SOBO s strogo posebnim vhomom v središču Ljubljane zamenjam mlajše dekle za sobo v Mariboru osebni, ki ji bo preskrbela službo v kovinski stroki v Mariboru. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod geslom »Majša«. 895 r

VEDOVA, inteligentna, prijetne zunanjosti, vesele narave, neodvisna, bliva trgovka, stara 47 let, išče inteligentnega in dobrosočnega prijatelja. Poznašica ženitev ni izključena. Ponudbe po možnosti s sliko pošljite na oglasni oddelk LP pod »Idealna žena«. 903 R

ZELIM SPOZNATI tovariša, starega do 45 let, lahko vdovec ali ločenc. Resne ponudbe pošljite na oglasni oddelk LP pod »Temna noč«. Zazelena je tudi slika. H 11 r

DEKLE, kulturna in družabna, materialno neodvisna, stara 26 let, išče poznanstva s solidnim mlajškim. Ponudbe pošljite na oglasni odd. LP pod »Tiki«. 898-R

UCITELJICA srednjih let, zdrava, značajna in neodvisna, išče poznanstva s kulturnim mlajškim, starim do 50 let. Ponudbe z osebnim opisom pošljite na oglasni oddelk LP pod »Osamljena«. 900-R

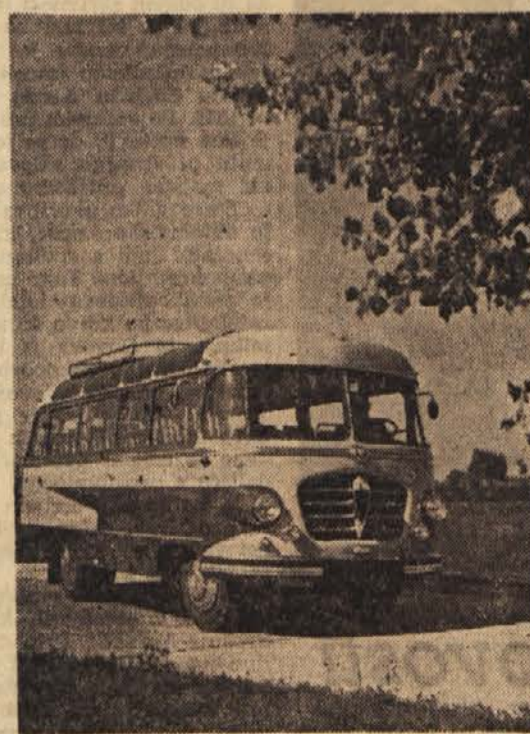
MOŽ, kulturni, družaben, zdrav in živahen, išče poznanstva z žensko dobrega značaja. Ponudbe pošljite na oglasni oddelk Ljudske pravice pod »Zivljenje«. 901-R

PODPISANI Peter Urbas, Jarše št. 8, preključen žaljivke, ki sem jih izrekel proti tovarišu Petru Borcu. Presreje št. 10, in Tomažu Jesencu. Jarše št. 41. 1231 r

Na letošnjem

SPOMLADANSKEM VELESEJMU V ZAGREBU

si oglejte kvalitetne proizvode

TOVARNE AVTOMOBILOV MARIBOR

Kamion

PIONIR PB 52

s petbrzinskimi menjalniki

razne vrste

avtobusov

PIONIR PB 56

izdelane v različnih karoserijah, vsi opremljeni prav tako s petbrzinskimi menjalniki.

Prvič bo tudi samostojno razstavljala svoje izdelke

VZMETARNA TAM

in prikazala več vrst vzmeti

Poleg tega še odkovke, ulitke in rezervne dele za vsa vozila TAM

Oglejte si naš razstavljeni prostor

1907

SVET ZA PROSVETO IN KULTURO
Občinskega ljudskega odbora Piran

razpisuje mesto

kapelnika

pri mestni godbi

Interesi naj dostavijo do 30. aprila prošnje s pogoji in dokumentacijo na personalno občino. 1203

Splošna bolnišnica Koper

razpisuje mesti za:

instrumentarko in operacijsko bolničarko

za otoploški oddelk v Piranu. Nastop službe takoj. Samoska soba in hrana v bolnišnici. 1181

PODJETJE

»Svilanite«, Kamnik

sprejme takoj v službo

KORISNOSTI (TKO) z znanjem stenografije

Nastop službe lahko takoj. - Plača po tarifnem pravilniku ali po dogovoru. Samsko stanovanje zagotovljeno. Zglasite se osebno ali pošljite ponudbe na zgornji naslov. 1183

Delavski svet podjetja

»AUTO SRBIJA«

razpisuje natečaj

za delovno mesto

za pomočnika generalnega direktorja

Plača po tarifnem pravilniku. - Pogoji po pravilniku o strokovni izobrazbi uslužbencev gospodarskih organizacij, ki se bavijo z zunanjetrgovinskim poslovanjem.

Prošnje z življenjepisom sprejemamo do zaključno dne 25. aprila 1957 v sekretariatu »Auto Srbije« od 12.-14. ure. 1221

Kmetijska zadruga

IG PRI LJUBLJANI

razpisuje mesti:

UPRAVNIKAin **TRAKTORISTA**

za traktor Steyr s priključki

Pogoji: za mesto upravnika: agronom z 2 leti prakse, kmetijski tehnik s 5 let prakse, popolna srednja šola z 10 let prakse. - Za mesto traktorista: 3 leta prakse in moralna neoporečnost. 1223

OKLEP po meri

Londonsko podjetje »Wilkinson Sword« obstaja od leta 1772. Tam so si v prejšnjih stoletjih naročali vitezi, aristokracija, diplomati in oficirji meče in sablje. Ko je prišla prva svetovna vojna, pa se je eden izmed lastnikov tega podjetja spomnil nečesa novega: začel je izdelovati jeklene mrežaste jopice, ki človeka varujejo pred strelji iz samokresov. »Britanski častniki pa se niso nič kaj navduševali za te težke reči, ki so bile povsem v nasprotju z njihovim pojmovanjem vojaške časti in slave,« pravi o tistih časih podjetnik Leonard Barrett.

●●● Londonski »krojač« jeklenih mrežastih jopic prejema številna naročila

Američani med drugo svetovno vojno niso imeli tovrstnih predsodkov. Seveda niso prepuščali možnosti za nakup sorazmerno dragega jeklenega mrežastega jopiča premožnim oficirjem, marveč so predvsem vodilne pilote »letečih trdnjav« opremili z njimi.

Zlasti na poveljstvu osme ameriške letalske enote so po določenem času postregli Barrettu, sedanjemu lastniku navedenega podjetja, s številnimi izjavami pilotov »letečih trdnjav«, ki so jim jekleni mrežasti jopiči rešili življenje. Nekaj mesecev pred napadom zahodnih zveznikov na evropsko celino spomladi 1944 se je oglasil pri Barrettu ameriški oficir, ki je povedal, da bi potrebovali za pilote jadralnih letal še posebne zaščitne obloge, ki naj bi jih varovale v sedečem položaju pred strelji od spodaj. Kmalu potem so imeli vodilni piloti v vseh jadralnih letalih in tudi v letečih trdnjavah jeklene mrežaste sedeže, v katere se je ujeta marsikatera krogla, ki bi sicer ranila pilota.

Jopiči, kakršne zdaj dela to podjetje, tehtajo v celoti dobrih sedem kilogramov, tistega, ki jih nosi, pa pri gibih in hoji prav nič ne ovirajo. Seveda varujejo te jeklene mreže samo pred krogami iz samokresov, ne pa tudi pred tistimi iz pušk, če so izstreljene iz bližine. Krogle iz pušk sicer ne predro vedno jeklene

mreže, zaradi močnega sunka pa dobi zadeti hude notranje poškodbe, ki so včasih bolj nevarne, kot bi bila rana od krogle.

Iz prakse zna povedati Barrett vrsto zanimivih reči, saj zahtevajo naročniki iz posameznih dežel tudi posebne jopice. Indijci na primer naročajo jopice s posebej okrepljenimi rameni, ker morebiti atentator napade z bodalom v visoko dvignjeni roki, v Južni Ameriki pa je narobe: tam napadajo s sunkom od spodaj. Ameriški preganjalci gangsterjev naročajo jopice z močnimi hrbtnimi deli, ker so izšolani tako, da hitro potegnje revolver in brž opravijo z napadalcem, potem ko se prva njegova krogla zarije v mrežo na plečih. Kriminalisti se bojijo predvsem strelcev v hrbet.

Znane osebnosti sicer ne prihajajo osebno po jopice, vendar Barrett ve, da je izdelal tak mrežasti oklep med drugim tudi za bivšega kralja Faruka, za Ago Khana in tudi za Čangkajskovo ženo. Nekoč se mu je primerilo

tole: osebno je nesel naročeni jopič v neki londonski hotel. Temni vzhodnjaški mogotec je naročil svojemu slugi, naj obleče jopič, nato pa je ustrelil vanj. Krogla je obšla v jekleni mreži. Potem je vzhodnjak kupil preizkušeni jopič.

V tem podjetju se oglašajo tudi udeleženci raznih odprav v pragozdove, kjer naj bi jih varovali pred zastrupljenimi puščicami in zobmi divjih živali. Nekli lovec na veliko pragozdno divjad je poslal podjetniku po nekaj mesecih iz Kenije natrgan jekleni jopič, nekaj polomjenih levjih zob in seveda tudi prisrčno zahvalno pismo. — Trgovina pa ni bila popolna, če bi v njej ne kupovale tudi ženske. Neke Avstralka je pustila mornarja in se poročila z drugim. Fant ji je zagrozil, da jo bo ubil. Prvič sta se srečala na Portugalskem, drugič v Parizu in tretjič v Londonu; potem je prišla po jekleni jopič, ki je tehtal le pet kilogramov, izdelala pa so ji ga v treh urah in ga tako ukrojili, da ga ni bilo videti pod poletnim kostimom.

Leonard Barrett, sedanji izdelovalec jeklenih mrežastih jopic, ki varujejo pred kroglo iz samokresa

OPERACIJA »Slonova kost«

Na splošno je znano, da so predvsem beli lovcji krivi izumiranja velike divjadi v afriških pragozdovih, zato so zlasti v Vzhodni Afriki zadnja leta s strogi ukrepi omejevali lov na slone. Razen belih pa ne upoštevajo zaščitnih predpisov tudi črni lovcji, ker arabski in indijski prekupevalci ponujajo lepe denarce za črno slonovino, se pravi za takšno, ki jo prinesejo na trg divji lovcji.

Moški člani na pol nomadskega plemena Valiangulu so napravili s svojimi zastrupljenimi strelciami med slonjimi čredami tolikšno škodo, da so oblasti upstavile nadzorno organizacijo, ki jo sestavljajo čuvaji iz nacionalnega parka in člani lovskega združenja. Ti ljudje so doslej prišli na sled že več dobro organiziranim divjim lovskim družinam, katerih člani so prešli za svoje delo globe in zaporne kazni, hkrati pa so jih skušali prepričati, da zaradi trgovine nima smisla posem iztrebiti slonjih čred. Trgovci so na črnem trgu plačevali za slonje okle praktično nekaj drobiža, sami pa so potem zaslužili dvanajstkratne vsote. Uprava lovskega združenja upa, da bo najkasneje v dneh letih onemogočila dejavnost še zadnji skupini divjih lovcov in tako zavarovala vzhodnoafriške slone popolnega propada.

Potem ko divji lovec zadene slona s svojo zastrupljeno puščico in se velika žival zgrudi, mine večih po več ur, preden pogine. Nekateri okoli tehtajo celo do petdeset kilogramov, kar je vsekakor precej slonovine, ali ne?

Akcijo »Slonova kost« vodi upravnik vzhodnoafriškega narodnega parka. Posnetek kaže njega in njegovega pomočnika sredi zaplenjenih slonjih oklov, še preden so prišli do njih arabski in indijski prekupevalci

KNJIGA PROTI TELEVIZIJI

Na pobudo ameriškega nacionalnega odbora za književnost je napravilo neko veliko podjetje v

ZDA zanimiv poskus. Nakupilo je veliko število najrazličnejših otroških in mladinskih knjig ter jih dalo brezplačno na razpolago svojim nameščencem z zahtevo, naj jih vsak večer na glas prebira svojim otrokom.

Rezultat je presegal vsa pričakovanja: deklice in dečki so bili tako navdušeni nad to novostjo, da so povsem pozabili na televizijo, svojo dotlej najbolj priljubljeno zabavo. Strokovnjaki so se podrobneje ukvarjali s tem navedenim poskusom ter naposled predlagali, naj bi sprožili široko akcijo, »da bi se mladina ponovno vrnila k dobri knjigi, ki jo je v zadnjem desetletju popolnoma zanemarila«, saj jo je le tako mogoče pripraviti do tega, da bo povsem pozabila razburilive televizijske oddaje.

V desetih minutah čez vse meridiane

Če bi razumeli pod pojmom »pot okoli sveta« obkroženje zemeljske oble čez vse meridiane, sta dva ameriška pilota leta 1926 preletela brez vmesnega pristanka zemljo v desetih minutah. V tem času sta namreč na severnem tečaju letela čez vse zemeljske poldnevnik. To nenavadno poročilo je pred kratkim objavilo ameriško nacionalno geografsko društvo.

Takole pa za reklamo preizkušajo trdnost jeklenega jopiča.

ZNAMENITI STARI AVTOMATI

- LEONARDO DA VINCI
- JE IZDELAL LEVA,
- KI SE JE KLANJAL

Na dvorih evropskih vladarjev je konec osemnajstega in v začetku prejšnjega stoletja povzročil veliko presenečenje avtomatični šahist, ki mu ni mogel nihče do živga. Ta avtomat je premagal celo tako znane nasprotnike, kakršna sta bila Benjamin Franklin in Napoleon Bonaparte. Mnogi so si prizadevali, da bi odkrili skrivnost tega avtomata, ki je bil last barona von Kempelena, vendar je to uspelo šele znamenitemu ameriškemu pisatelju Edgarju Alanu Poeu leta 1836. Po skrbnem proučevanju je Poe ugotovil, da se je v avtomatu pravzaprav skrival šahovski mojster pritlikave rasti.

Stare grške pravljice omenjajo avtomatske figure, ki so presenečale ljudi s svojimi »naravnimi« kretnjami. Tako pravijo, da je grški bajeslovni letalec Dedal izdelal leseno kravo, ki se je premikala, in človeka iz bronu, ki je sodeloval v rokoborbah. Tudi Aristotel omenja v svojih spisih Venerin kip, ki se je premikal. Grški učenjak Heron iz Aleksandrije je izdelal avtomatično gledališče s premikajočimi se igralci in kulisami. Perzijski in arabski izumitelji pa so predvsem izdelovali ptice, ki so prepevale in zamahovale s krili.

V zgodovinskih zapiskih je več podatkov o avtomatih Aztekov iz Srednje Amerike. Pripadniki tega ljudstva so baje izdelali vrsto avtomatičnih figur iz zlata in srebra. Pripovedujejo, da so srednjeveški učenjaki konstruirali številne mehanične ptice, živali in žuželke. Tudi znameniti umetnik Leonardo da Vinci je izdeloval avtomate. Za sprejem, ki so ga pripravili francoskemu kralju Ludoviku XII. v Milanu, je izdelal mehaničnega leva, ki se je klanjal.

V začetku osemnajstega stoletja je francoski mehanik Jacques Vaucanson kazal občinstvu mehaničnega flavtista in prav takšno raco, ki se je premikala, gajala in celo zobala koruzo. Tu-

di srednjeveški urarji so izdelali številne avtomate. Na zvoniku katedrale v Strasbourgu imajo še vedno uro s petelinom, ki kikirika in maha s perotmi. Razen tega je v tej uri dvanajst apostolov, ki se v določenih presledkih pokazuje pri vratih. Znamenita je tudi ura na cerkvenem stolpu v švicarskem gradu Soleur, ki je bila izdelana leta 1452. Na uri stoji vojščak, ki dviga roko in se premika.

Neki Francoz je izdelal avtomatičnega orglarja; kar je ta igral na orglah, je ponovila mehanična ptica. Znan je tudi primer nemškega znanstvenika Frie-

driha von Knauss, ki je dvajset let izdeloval avtomat za pisanje. V istem času je izdelal podoben avtomat tudi Francoz Jacques Drou.

Pozneje so se v ameriških in angleških gledališčih pojavili večji in bolj zapleteni avtomati, ki so predvsem zabavali občinstvo. Zlasti znamenit je bil avtomatični igralec whista, ki ga je izdelal leta 1870 angleški »čarovnik« Maskelyne. Ta avtomat je bil po pripovedovanju sodobnikov v tej igri s kartami skoraj nepremagljiv, razen tega pa je reševal tudi precej zapletene računske naloge.

Pred kratkim se je angleški cirkus »Bertram Mills« odpravil iz prezimovališča na pomladno gostovanje. Na železniški postaji v Ascotu je železničar Powell prvič v svoji 26-letni službeni dobi stehal živo, »šved« dobro dresirano tigrico Begum, ki jo je krotilec pripeljal kot pohlevnega psa kar na verigi.

Angleži nameravajo letos izdelati 7000 avtomobilov znamke »Isotta«, ki so zanjo kupili licenco od nemške tovarne BMW. Posnetek kaže tri angleške manekenke, ki so sodelovale na razstavi v neki londonski hotelski avli.

Kulinarične novosti

V kulinarični umetnosti sta se zadnje čase pojavili dve novosti. Neko nizozemsko podjetje oglašuje sintetična čreva za klobase, ki jih je mogoče jesti surove ali kuhane. Čreva so izdelana iz organskih snovi, imajo pa velike prednosti, ker so bolj higienična, trpežnejša, ne vsebujejo mastnih sestavin in se sploh ne pokvarijo. Nova sintetična čreva izdelujejo v kolobarjih po deset metrov.

Druga novost pa je last nekega norveškega podjetja, Gre za

poseben izdelek na osnovi krompirja, namenjen pa je zlasti tistim, ki hodijo poleti taborit, ter seveda raziskovalcem, planincem in vojakom. Ta izdelek iz krompirja ima enako hranilno vrednost kakor riž, njegova prednost pa je v tem, ker ga je mogoče neomejeno dolgo hraniti, ne da bi se pokvaril. Novo živilo nima ne okusa ne vonja in ga je mogoče uporabiti pri vsaki jedi brez bojazni, da bi utegnilo pokvariti okus.

Drobne ZANIMIVOSTI

VSA DRUŽINA ZGORELA

Bilzu ameriškega mesta Saltfort je zgorelo v avtomobilu vseh pet družinskih članov. Avto se je prekuščil in se takoj vnel, vrniki, njegova žena in trije otroci pa se niso več mogli rešiti.

CHAPLINA MOTI STRELJANJE

Chaplin je naprosil švicarsko občino Vevel, naj mu postavi zid, ki bo zadrževal odmeve strelcev z bližnjega strelišča, kjer se vsako soboto sestajajo švicarski rezervisti. Chaplinov advokat je zahteval za vsak strelski dan po 300 švicarskih frankov odkodnine. Chaplin je zavrnil, da ga streljanje moti pri počitku ob koncu tedna.

PREIZKUSNJA NAMESTO IZPITOV

Okoli 20 psihologov in pedagogov iz petnajstih evropskih dežel je pred kratkim pripravljalo na zasedanju v Hamburgu o vrednosti srednjih in strokovnih šol, kjer so uspešno opravljali izpiti pogov. Strokovnjaki so imenili, da ti izpiti nimajo iste vrednosti, ki jim pripisujejo, ker mnogi otroci, ki so sicer pripravljeno vseh predmetih, ne pokažejo pri izpitu zadovoljivih rezultatov. Zato so strokovnjaki predlagali, naj bi namesto izpitov uvedli preizkusno dobo nekaj mesecev, ki bi natančneje ponazorila učencevo sposobnost.

LUBEZEN NE ZARJAVI

V mestu Acron ameriške države Chilo sta se pred kratkim spet poročila 80-letni žena in 82-letna nevesta. Pred petdesetimi leti sta se poročila prvič, mladi zakon pa se je leta 1907 razbil. Pred šestimi tedni sta se srečala po naključju. Nevesta je dejala ob ponovni sklenitvi zakonske zveze, da bi rada živela s svojim možem v srečnem zakoncu vsaj še deset let.

AVTOMATIČNA KUHINJA

Neka ameriška tovarna električnih aparatov je uredila za svoje delavce avtomatično kuhinjo. Pred kratkim si je 500 delavcev prvič postreglo s 33 različnimi jedmi in pižucami, ki so jih pripravili stroji. Pravijo, da je avtomat kar dobro skuhal golaž in makarone.

OTOK SE JE SPREMENIL V OGNJENIK

Na thomorskem otoku Ivorlma je začel pred dnovi bruhati ognjenik, ki je metal kamenje in pepel sto metrov višje, tako da je nastal nad otokom gost oblak dima. Ognjenik je bruhal eno uro, pri tem pa je nastalo žrelo s premerom 30 m. Škode ni bilo.

KAPITAL V SVICI

Odkar je prišlo do suške krize, so se zvišale vloge iz raznih arabskih dežel in iz Izraela v švicarskih bankah za 50 milijard frankov.